

NOVI TEDNIK

številka 2 • leto XLIII • cena 1.200 din

Celje, 12. januarja 1989

NOVI TEDNIK JE GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, MOZIRJE, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELSAH IN ŽALEC

Vrtiljak starih milijard

Priljubljena izletniška točka Celjska koča je še vedno zaprta, njen prejšnji oskrbnik pa v priporu. Osumljen je desetih goljufij, vse skupaj pa naj bi dobaviteljem, banki in drugim dolgoval več kot dvanajst starih milijard. Po drugi strani pa oskrbnik toži Izletnik (lastnika Celjske koče) za 22 starih milijard. Se mu bo račun izšel? Stran 15.

Gripa polni ambulante in postelje

Letos imamo z gripo še manj sreče kot druga leta. Virus B že polni ambulante in postelje, prihaja pa še virus A. Stran 3.

Fronta napadla na vsej fronti

Socialistična zveza Velenja zahteva glave in red. Stran 2.

Papige sejejo nevarno bolezen

Psitakoz, po domače papigovka je nevarna oblika pljučnice, ki jo najpogosteje prenašajo papige, lahko pa tudi kanarčki, golobi in druge ptice. V Celju se je že okužilo nekaj ljudi (vse kaže, da so bile prenašalke papige), k sreči pa zaradi te bolezni (ki je tudi smrtno nevarna) ni nihče umrl. Stran 12-13.

Mladi stavimo na model

formulq EL
Elkroj

Delavci na cesti, direktor pa molči

Delavci šentjurskega pozda Orodje oprema so še vedno v veliki negotovosti. Pozd si je v zadnjem času nabral toliko dolgov, da bodo iz njega zelo težko ustanovili delovno organizacijo in se bodo verjetno odločili za stečaj. Stran 3.

0 (ne)potrebnosti družbenega pravobranilca samoupravljanja

Laška občina ni sprejela predloga o imenovanju novega pravobranilca. Po drugi strani pa analize kažejo, da je ta institucija pri nas še vedno potrebna in da opravi precej koristnega dela. Stran 2.

Obveznice (in delnice) tudi v trdnih valutah?

V Rogaški Slatini so uspešno zaorali ledino na tem področju in mesec dni pred postavljenim rokom prodali vse obveznice (za 12 milijard dinarjev). Pohiteti so morali predvsem zaradi inflacije, ki dela na škodo izdajatelja obveznic. Zato nekateri že razmišljajo o obveznicah v trdnih valutah. Seveda pa je vse odvisno, kako prožna bo zakonodaja pri nas. Stran 4.

Sporen le tovornjak uvoženega mesa

Medtem, ko je meso, ki ga je uvozila Celjska mesna industrija iz vzhodne in zahodne Nemčije (svinjske polovice) neoporečno, pa so imeli manj sreče z govedino iz Čehoslovaške. Na enem kamionu je bilo naloženo precej oporečno meso in celjski veterinarski inšpektor je izločil 600 kilogramov mesa in vse kosti, ostalo pa bo verjetno uporabno za predelavo. Stran 10.

POČITNICE

stran 5

O (ne)potrebnosti družbenega pravobranilca samoupravljanja

Laška občina ni sprejela predloga o imenovanju novega pravobranilca

Občine Celje, Laško, Slovenske Konjice, Šentjur pri Celju in Šmarje pri Jelšah so se s posebnim sporazumom dogovorile za skupnega družbenega pravobranilca samoupravljanja. Od 1. avgusta lani funkcija ni zasedena, ker ena izmed občin – Laško – ni sprejela predloga Medobčinskega sveta SZDL Celje o imenovanju novega družbenega pravobranilca samoupravljanja. Ker predloga niso zavrnili zaradi nasprotovanja predlaganemu kandidatu Jožetu Drofeniku iz Rogaške Slatine, terja njihova novembrska, zaenkrat še nespremenjena, odločitev razmislek o potrebnosti ali nepotrebnosti družbenega pravobranilca samoupravljanja.

Zbori skupščine občine Laško so zavrnili predlog, ker so ocenili, da bi lahko funkcijo družbenega pravobranilca samoupravljanja za pet občin opravljal sedanja namestnica, kar bi bilo tudi v skladu s priporočili o nujnosti racionalizacije služb v upravnih organih in drugih institucijah. Izrazili so tudi nezadovoljstvo, ker ni bila sprejeta pobuda laške občine o enotnem opravljanju del in nalog družbenega pravobranilca samoupravljanja za vse občine celjskega območja. Menili so tudi, da se je zmanjšal obseg funkcije družbenega pravobranilca samoupravljanja v našem sistemu ter da je že sedaj zelo težko v okviru občinskega proračuna zagotavljati denar za delovanje tega organa.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja SR Slovenije mag. Anica Popovič se s stališči laške občinske skupščine ne strinja. Ugotavlja, da se s sprejetimi ustavnimi amandmaji ni v ničemer spremenila oziroma zmanjšala ustavno opredeljena vloga družbenega pravobranilca samoupravljanja, prav tako ni spremenjen ne zvezni ne republiški zakon o tem organu, po katerem je vsaka občina dolžna zagotoviti družbeno varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine. Drži tudi njena trditev, da je občina Laško podpisala sporazum

o imenovanju skupnega družbenega pravobranilca samoupravljanja, o organizaciji in zagotovitvi pogojev za njegovo delo. Denarni delež občine Laško je bil v prvih osmih mesecih lani 608.327 dinarjev mesečno, naslednje tri mesece nekaj čez milijon dinarjev in decembra 1.838.120 dinarjev. Izvršni svet skupščine občine Laško je soglašal z zaposlitvijo 4,5 delavcev, medtem ko so bili dejansko zaposleni samo trije. Po 1. 8. 1988 so to bile namestnica in pomočnica pravobranilca ter upravno administrativna delavka.

Ko je pred pol leta Predsedstvo republiške konference socialistične zveze

obravnavalo Poročilo družbenih pravobranilcev samoupravljanja v republiki, je ugotovilo, da so se dodobra uveljavila. V preteklem letu so na primer samoupravne organizacije in skupnosti upoštevale preko 80 odstotkov ukrepov pravobranilcev. Med njimi so izstopali zlasti nasveti, opozorila, mnenja in pobude, kar zgovorno priča o tem, da so pravobranilci svojo dejavnost usmerili zlasti v preventivo. To velja tudi za Celje, glede na obsežne zakonske spremembe ob številnih gospodarskih problemih pa tudi ni bojazni, da bi jim tovrstnega dela zmanjkalo.

Laščani so si tako očitno izbrali najkrajšo pot k sicer res potrebnim racionalizaciji služb. Brez spremembe ustave in zakona, še lažje pa samoupravnega sporazuma, ne bo šlo, naš zapleten sistem s tisočji zakonskih določil pa te službe in, seveda, tudi družbene pravobranilce samoupravljanja, preoblaža z delom. Dela pa brez ljudi ni mogoče opraviti.

MILENA B. POKLIČ

Nujen prostor za stalno zbirko

Na Zavodu za kulturne prireditve so gradivo o stanju likovne dejavnosti v celjski občini pripravili za razpravo na skupščini kulturne skupnosti.

Ker pa pravega odziva ni bilo, so menili, da je glede na slabo razvitost te dejavnosti, prav, da o tem razpravlja tudi celjski izvršni svet. Svoja stališča pa je pred tem že oblikoval komite za družbene dejavnosti.

Iz gradiva, ki so ga pripra-

vili, je razvidno, da je likovna dejavnost v celjski občini zelo slabo razvita. V Celju deluje osemnajst profesionalnih likovnih ustvarjalcev, ki imajo pri tem številne težave. Srečujejo se zlasti s problemom delovnih prostorov in z nerazumevanjem okolja, zato so številni že zapustili Celje. V razpravi na seji izvršnega sveta so poudarili tudi problem namestitve stalne zbirke, za katero ni prostora in je shranjena v depojih. Komite za družbe-

Februarja višje stanarine

V Celju bodo stanarine s 1. februarjem višje za 66 odstotkov. To je sklenil na zadnji seji celjski izvršni svet, ki se je tako odločil za enomesečni zamik pri dvigu letošnjih stanarin.

Te naj bi še s tremi letošnjimi povišanji dosegle ekonomske stanarine, v kar pa gotovo ne gre verjeti, saj so podobne napovedi znane že iz preteklih let. Nekateri člani izvršnega sveta so se spraševali, zakaj tolikšen dvig, saj so bile precej burne razprave na to temo že pred meseci, ko so se v Celju odločali o 55-odstotnem povišanju. Že takrat so predstavniki stanovanjske skupnosti navajali podatke o izrednih skokih stroškov in o tem, da je vse manj denarja za vzdrževanje in adaptacijo stanovanj. Hkrati pa se več število tistih, ki so upravičeni do olajšav pri plačilu stanarin. Po mnenju stanovanjske pa je dovolj zgovoren tudi podatek, da so še pred letom stanarine dosegale skoraj 2 odstotka vrednosti stanovanjskega sklada, medtem ko so pred sedanjem podrazitvijo dosegle manj kot odstotek.

T. C.

KOMENTIRAMO

Je štrajk rešitev?

V preteklem letu se je tudi celjsko gospodarstvo znašlo pred zelo hudimi problemi. Nekateri so hoteli svoje probleme reševati celo z obliko izsiljevanja družbe – s štrajki.

Ali je res mogoče s štrajki doseči tisto, kar po rednih samoupravnih poteh ni bilo mogoče? Žal mnogokrat res, kar dokazujejo tudi mnogi primeri, da so delavci s štrajkom dosegli svoj cilj: višje osebne dohodke. Doslej so se namreč štrajki razreševali tako, da so vodilni skupaj z lokalnimi političnimi dejavniki našli nekje nekaj denarja in z njim potešili nezadovoljne delavce. Čeprav so te rešitve bile mnogokrat le spretne računске operacije, ki jih ekonomija sicer dopušča, jih pa ne pozablja, so danes take možnosti vedno manjše. Vodilni so potisnjeni v kot, ker tudi obljub ne morejo več dajati. To lepo ponazarja primer direktorja, ko je stavekajočim delavcem EMO naravnost povedal, da jim višjih »plač« ne more dati, ker nima denarja kje vzeti. Zato so se delavci napotili pred občinsko skupščino, ki pa denarja tudi nima kje vzeti, pa čeprav je osebni standard nekaterih emovcev še tako ogrožen in bi taka morebitna pomoč zanje pomenila le nekajdnevno boljše življenje.

Štrajk v EMO pa je ponovno odkril tudi drugo plat, da delavci kratkoma ne verjamejo več v svoje vodstvo. V času štrajka so namreč emovci oprali precej umazane perila na račun poslovanja in slabega vodenja. Tudi normalen dialog ni bil mogoč, saj je bil štrajk precej stihistijski in neorganiziran, brez stavkovnega odbora in mimo sindikalnih pravil, kar so delavci izrazili z nezaupanjem celo do lastnega sindikata.

TC

Tokrat tudi po 16-urnem

VIKI KRAJNC

Fronta je napadla na vsej fronti

Socialistična zveza Velenja zahteva glave in red

»Protest zaradi grobe kršitve Ustave SFRJ« – tako je izvršni odbor Predsedstva OK SZDL Velenje naslovil stališča, ki jih je zavzel na izredni seji prejšnjega četrtega. Povod za sklic se stanka je bil v tem, da je Zvezni zbor skupščine SFRJ določil skupni obseg sredstev za časovno financiranje JLA, čeprav je za to po Ustavi SFRJ pristojen Zbor republik in pokrajin.

V stališčih, ki so jih naslovili Predsedniku RK SZDL in Predsedstvu SRS, Skupščini SRS ter Skupščini občine Velenje, člani Izvršnega odbora ugotavljajo, da gre v zadevi za grobo kršitev ustavnih dopolnil, ki popolnoma jasno določajo postopek sprejemanja zakona o začasnem financiranju JLA. Po njihovem je to »obžalovanja vreden precedens, ki ruši temelje odnosov med narodi in narodnostmi v SFRJ«. Ob tem so sicer podprli predsednika skupščine SRS, Potrča, ki je opozoril Raifa Dizdarevića, da mora zakon obravnavati zbor republik in pokrajin, obenem pa Potrču zastavljajo vprašanje, zakaj ni predla-

gal odpoklica delegatov z omenjene seje Zveznega zbora. Člani izvršilnega organa velenjske fronte potem zahtevajo, da se sproži postopek za ugotavljanje osebne odgovornosti v Skupščini SFRJ, sprašujejo zakaj ni republiška SZDL ob dogodku takoj reagirala, obenem pa zahtevajo, da se oceni tudi reakcije RTV Ljubljana in časopisa Delo, ki ob kršitvi Ustave nista temu posvetila ustrezne pozornosti.

Ob koncu Protesta so predlagali, da zadevo obravnavajo tudi vsi zbori velenjske skupščine in da republiška skupščina kršitev uvrsti na dnevni red prvega zasedanja, ob tem pa prouči tudi možnosti neizvajanja sporno sprejetega zakona.

Povsem na koncu so v Protest zapisali še naslednje: »Izvršni odbor meni, da zaradi takih primerov ne more več jamčiti za kvaliteto izvedbo kakršnekoli javne razprave v občini Velenje s področja spreminjanja zakonodaje, saj ljudje ugotavljajo, da je to ob takem neupoštevovanju temeljnih zakonov povsem nesmiselno.«

BRANE PIANO

Gripa polni ambulante in postelje

Gripa iz dneva v dan bolj polni ambulante in postelje. Čeprav je naraščanje števila obolelih očitno, strokovnjaki še ne govorijo o pravi epidemiji. Na našem območju oziroma v Sloveniji sploh je zaenkrat povzročitelj virus influence B in ne A kot v Srbiji ter Bosni in Hercegovini.

Virus influence B povzroča nekoliko težjo obliko obolenja, vendar se počasneje širi. Zaradi obsega, ki ga je že zajelo obolenje za virusom A, je mogoče pričakovati, da se bo razširil tudi k nam. Na celjskem območju je zaenkrat (v torek) najbolj kritično

v občinah Šmarje in Velenje.

Med razlogi za razmah gripe je tudi skromno število zaščitnih cepiljenj, ki varuje pred obolenjem 80 odstotkov cepljenih. V Celju in bližnji okolici po podatkih Zavoda za socialno medicino in higieno ni bilo cepljenih niti 2000 ljudi.

Seveda vsako slabo počutje še ni gripa. Zanj je značilna visoka telesna temperatura, ki traja nekaj dni in jo spremljajo bolečine po vsem telesu ter splošna prizadetost. Epidemilog dr. Ivan Eržen svetuje vsem obolelim, da ostanejo v posteljah, saj tako preprečijo prenos obolenja pa

tudi komplikacije. Doma ostanite vsaj tri dni, uživajte veliko tekočin in zdravo hrano z veliko sadja. Še zlasti je ta nasvet pomemben za starejše ljudi, ki gripo veliko težje prenašajo in so komplikacije pri njih pogostejše. To velja tudi za nekatere kronične bolnike. Vsem tistim pa, ki še niste zboleli, svetujemo, da se izogibate preobremenjenim prostorom. Pričačujemo, da bodo širjenje gripe zavrla zimске počitnice, saj so v tem času ljudje več doma in je manj možnosti za okužbo.

MILENA B. POKLIČ

Predolgo čakanje na zobozdravnika

Odkar so se v celjski službi za zobozdravstveno varstvo usmerili v preventivno delo, so dosegli pomembne uspehe, so med drugim ugotovili na seji celjskega izvršnega sveta, kjer so obravnavali poročilo o njihovem delu v preteklem letu. Uspehe beležijo predvsem pri otrocih in mladini, kjer se je precej znižala obolevnost zob. Še vedno pa ima več kot 30 odstotkov 3-letnih otrok zobno gnilo, medtem ko jih je bilo pred petimi leti več kot polovica.

Analiza opravljenih storitev kaže, da se spreminja struktura storitev v korist preventivnih. Po uvedbi višjih doplačil se število pacientov ni zmanjšalo, več je tistih, ki so doplačil oprošče-

ni. Nekoliko so se skrajšale čakalne dobe za protetična dela, kar pa verjetno ne pomeni, da jih pacienti manj potrebujejo, le doplačila so previsoka. Ugotavljajo, da so kljub zmanjšanju števila obolenj zob te bolezni še vedno zelo množično prisotne med vsemi kategorijami prebivalstva. Zato se zobozdravstvo v sedanjih razmerah srečuje z mnogimi težavami. Stroški naraščajo hitreje kot so priznani, aparati hitro zastarijo, finančni delež v zdravstvu pa je za to dejavnost v primerjavi z drugimi deli Slovenije med najnižjimi. Zobozdravstvo se ubada tudi z visoko odsotnostjo delavcev zaradi bolniškega, porodnega staleža, nege otrok in invalidnosti. Nadomeščajo jih z veli-

kim številom nadur, pri čemer ocenjujejo, da bi se razmere spremenile z ustrežnejšim nagrajevanjem. Prepričani so tudi, da bi lažje dosegali zastavljene cilje, če bi bili deležni več razumevanja vodstva v Zdravstvenem centru.

Člane izvršnega sveta je zanimalo, ali so kakšne povezave med boleznimi zob in onesnaženim okoljem, za kar pa ni dokazov. Še vedno pa velja, da dodajanje fluora preprečuje zobno gnilo pri otrocih. Nekateri člani izvršnega sveta pa so tudi menili, da so čakalne dobe v zobozdravstvu predolge in da bi to morali spremeniti.

TC

Delavci pozda Orodje in oprema na izrednem zboru, ki mu je prisostvoval tudi predsednik izvršnega sveta Sergej Šešerko.

Delavci na cesti, direktor pa molči

Orodje in oprema ima toliko dolgov, da bo skoraj nemogoče iz pozda ustanoviti delovno organizacijo

Že v prvih dneh novega leta je šestnajstim delavcem in delavkam šentjurskega pozda Orodje in oprema spet prekipelo. Zaradi nemogočih razmer, v katerih so se znašli, in najmanj kar lahko rečemo, čudnega obnašanja direktorja pozda Ivana Kumpergerja, so se zbrali na izrednem zboru delavcev.

Direktor se noče pogovarjati z nikomer, ob nastali situaciji so zmedeni tudi občinski možje, negotovost pa se povečuje.

Precej časa je v pozdu Orodje in oprema močno škripalo. V novembru je direktor za zamudo in šele po posredovanju občinskih mož podpisal plačilno listo zaposlenih, v decembru delavci pač sploh niso dobili, sodu pa so izbili dno dogodki v prvih dneh novega leta. Direktor je namreč vse delavce nagnal iz delavnice in za njimi zaklenil vrata.

Zadnjih dogodkov zagotovo ni mogoče razumeti, če se ne povrnemo v preteklost. Pogodbo o ustanovitvi pozda so podpisali pred deseti leti, ker je bil Ivan Kumperger, kot samostojni obrtnik že »prevelik«. V pogodbi so zapisane njegove ugodnosti, ena izmed njih je ta, da si mesečno določa osebni dohodek v višini trikratnega povprečnega osebnega dohodka v pozdu zaposlenih delavcev in to, da imajo delavci po izteku pogodbe pravico ustanoviti samostojno delovno organizacijo. Pogodba naj bi se iztekla na zadnji dan prejšnjega leta.

Toda, bolj, ko se je bližal dan, s katerim bi delavci lahko ustanovili samostojno delovno organizacijo, bolj je bilo jasno, da bodo to lahko storili zelo težko, ali sploh ne bodo mogli. Dolgovi in neplačani računi so se namreč tako nakopičili, po besedah delavcev tudi zaradi načrtnega neracionalnega gospodarjenja direktorja, da bo prehod iz pozda v delovno organizacijo skoraj zagotovo nemogoče izvesti.

Ob vsem tem vlada precejšnja zmeda in to predvsem s formalnopravne plati. Do podobnih primerov do sedaj v šentjurski občini še ni prišlo in ker je, poleg tega, v jugoslovanski zakonodaji glede pogodbenih organizacij še toliko nedorečenih stvari, so se vsi, ki bi v tem primeru morali reševati nastalo situacijo, našli na zelo spolzkih tleh.

V izvršnem svetu so v delovni organizaciji Alpos iskali prostore, kamor naj bi delavci prenesli vsa osnovna sredstva, za katera bodo ustrezne službe ugotovile, da

so družbena last. Skupaj z občinskim sindikatom in pravniki pa poskušajo poiskati možne rešitve pri zaščiti socialnega položaja delavcev in zaščite družbenih sredstev.

V tem trenutku je velika težava v tem, da je težko ugotoviti, koliko je po izteku pogodbe v pozdu družbene lastnine in koliko privatne lastnine Ivana Kumpergerja. Delavci menijo, da bi bilo potrebno po pogodbi Kumpergerju odšteti le osem odstotkov sredstev poslovnega sklada, kar predstavlja okoli sedem milijonov dinarjev. Vendar, nemogoče je verjeti, da se bo Ivan Kumperger zadovoljil le z denarjem.

Na drugem izrednem zboru delavcev pozda Orodje in oprema, kjer so bili prisotni župan, predsednik izvršnega sveta in predstavniki občinskega sindikata so ugotovili, da pogodba o ustanovitvi pozda Orodje in oprema poteka šele 30. januarja. Do takrat bodo tudi izdelali zaključni račun za lansko leto na osnovi katerega bodo lahko predlagali spremembo položaja pozda. Delavcem so predlagali naj gredo na izredni plačani dopust, dasi ravno nihče ni povedal, kdo jim bo ta dopust plačal, poleg tega pa so sklenili, da proti Ivanu Kumpergerju sprožijo kazenski postopek, ker je od 15. novembra naprej kršil osnovne samoupravne pravice delavcev pozda.

Najbolje bi seveda bilo, da bi se s Ivanom Kumpergerjem začeli dogovarjati in skupaj z njim iskati najboljše rešitve. Zato so tudi določili tričlansko komisijo, ki bo stopila v kontakte z njim. Do sedaj, kot je znano, se Kumperger ni hotel pogovarjati z nikomer od delavcev in s predstavniki občine, kot tudi ne z novinarji. Tudi zaradi tega, ostaja veliko vprašanj odprtih.

Kdaj in zakaj je začel nekoč poslovno uspešen in dobičkonosni Kumpergerjev voz drseti navzdol? Ugibamo lahko, da se je to začelo ravno v času, ko je iz samostojnega obrtnika prešel med pogodbene delavce, na kar so se občinski možje začeli preveč »vtikovati« v njegove posle. In še to. V koga je Ivan Kumperger popolnoma izgubil zaupanje, da se obnaša tako kot se, ko je vendarle jasno, da ima, ali je imel, veliko organizacijskih in upravljaljskih sposobnosti, da si je nekaj izkušenj nabral tudi v ZRN in da so v njegovi delavnici nekoč izdelovali zelo kakovostne izdelke. Ravno tako se lahko vpraša-

mo, ali so delavci zaposleni v pozdu Orodje in oprema delali dobro?

Da je toliko vprašanj odprtih, je kriva predvsem molčečnost direktorja.

Ivan Prgomet, predsednik OOOZ občine Šentjur: »S tistim dnem, ko poteče pogodba, lahko delavci na zboru razrešijo direktorja, s tem, da mora direktor odgovarjati še za lanski zaključni račun. Po tem, ko se mu odplača odškodninski znesek, Ivan Kumperger nima več pravice odločati o stanju in odnosih v pozdu.«

Takoj je potrebno tudi poskrbeti za socialno varnost zaposlenih in zaščititi družbeno lastnino, ki si jo je Kumperger s tem, ko je zaklenil vrata delavnice, prilastil za svojo.

Vsa delovna sredstva in material morajo delavci takoj prenesti iz delavnice, ki je v pritličju Kumpergerjeve stanovanjske hiše in skladišču v Dramljah v prostore, ki so jih poiskali na občinskem izvršnem svetu. Če bo pri tem prišlo do konfliktov, kar je popolnoma mogoče, bodo pač morali posredovati delavci UJV-ja.

Sergej Šešerko, predsednik izvršnega sveta občine Šentjur: »Na občini smo si prizadevali, da proizvodnja v pozdu Orodje in oprema ne bi zastala in da bi lahko nadaljevali z izpolnjevanjem programov. Poiskali smo tudi ustrezne delovne prostore. Vendar, kasnejše analize so pokazale, da v pozdu nimajo pogojev, da bi ustanovili samostojno delovno or-

ganizacijo, saj se je izkazalo, da so dolgovi pozda že večji, kot je vrednost fiktivnega kapitala. Zato smo se odločili za strokovni pristop k stečajnemu postopku s pomočjo pravnika, ki že imajo izkušnje na tem področju. Seveda pa mora najprej priti inšpekcija SDK in preveriti poslovanje v pozdu.«

Tilka Jazbec, računovodkinja v pozdu Orodje in oprema: »Po pogodbi vemo, koliko je v pozdu družbene lastnine in kaj je last Ivana Kumpergerja. Če hoče revalorizacijo in obresti na vsoto sedmih milijonov dinarjev, mu to ni potrebno izplačati, ker je bila njegova želja, da ustavi izplačila.«

V tem trenutku v pozdu ni načrtovane proizvodnje, dela in naloge niso določene in tako je nemogoče delati. Dokler so delavci v delovnem razmerju v pozdu, lahko samo začnejo prenašati stroje in material, v kolikor bo to mogoče, v ustrezne prostore. Vendar sami delavci tega ne bodo mogli narediti, zato je potrebno zagotoviti ukrep varnosti.«

Alojz Vodeb, predsednik zbora delavcev: »V pozdu ni imel sindikat nikakršne veljave in tudi delavski svet je obstajal zgolj formalno. Odnosi z direktorjem so se zaostrili že poleti. Od takrat smo neredno prejemali osebne dohodke, povrhu vsega so bili še zelo majhni. Včasih se je direktor z nami vsaj pogovarjal, zdaj še tega ne počne več. Zadnjo plačo smo dobili 16. novembra lani.«

VOJKO ZUPANC

Še težje do službe

Po podatkih celjske Skupnosti za zaposlovanje, ki segajo v konec lanskega novembra, je bilo pri njih prijavljenih 2465 iskalcev zaposlitve iz regije. Številka je nekoliko večja kot mesec pred tem, vendar najbolj zaskrbljujejo trendi na tem področju, saj se letos obeta vedno več brezposlenih in vse manjše zaposlovanje.

Natančnejši podatki o tem, kako organizacije načrtujejo letošnje zaposlovanje, pa bodo znani šele čez dober mesec, ko bodo oblikovale svoje programe in napovedi.

Med iskanci, ki iščejo zaposlitev prek SKupnosti za zaposlovanje, je vse več višje izobraženih in mlajših od 26 let. Mladih je več kot polovica, več kot četrtina pa išče prvo zaposlitev. Ugotavljajo, da se vsi iskanci še vedno ne

prijavijo na skupnosti in da sami iščejo zaposlitev, vendar bo to v prihodnje vse težje. Skupnost zlasti priskoči na pomoč, ko gre za težje zaposljive in invalide, kjer se dogovarjajo neposredno z delovnimi organizacijami. Zaenkrat organizacije svojim študentom še omogočajo pripravništvo, na skupnosti pa pričakujejo, da se bo tudi ta kategorija iskalcev zaposlitve v prihodnje okrepila.

O tem, da je zaposlovanje vse manjše, pričajo tudi podatki o doseženi rasti zaposlenosti po posameznih občinah na Celjskem. Ugotavljajo, da nikjer ne dosega v občinah začrtanih ciljev, ponekod pa je dosežena rast negativna kot na primer v celjski, žalski in konjiški občini.

TC

SVET MED TEDNOM

Piše Slobodan Vujanović

Eksploziven konflikt med ZDA in Libijo

Le dobra dva tedna pred iztekom mandata ameriškega predsednika Ronalda Reagana je med ZDA in Libijo znova zavrelo. Ameriška vojna letala so nad sredozemskimi vodami sestrelila dve libijski in državama grozi spopad širših razsežnosti. Kajti v hudo eksplozivni zmesi njenega konflikta so še terorizem, obtožba o gradnji tovarne kemičnega orožja, grožnje o nadaljnjih akcijah in maščevanju... Pa pojdemo po vrsti.

Najnovejši konflikt se je kuhal že nekaj mesecev (dolgoletna trenja med državama za zdaj pustimo ob strani), vse odkar so ZDA obtožile Libijo, da sredi puščave pri mestu Rabta gradi tovarno kemičnega orožja, po besedah direktorja CIA Williama Webstera, »največje te vrste v manj razvitem svetu«. Predsednik Reagan je ob tem sporočil, da bo obratovanje tovarne preprečil tudi s silo, če bo treba.

Njegov »krvni sovražnik«, libijski voditelj Gadafi je obtožbo zavrnil, češ da gre le za tovarno zdravil, kar da je pripravljen tudi dokazati ob (enkratni) mednarodni inšpekciji tovarne. In prav, ko so s posredovanjem Tunizije baje že stekla tajna pogajanja med državama o diskretnem ameriškem pregledu, je počilo.

Ameriška letala z letalonosilke Kennedy, ki pluje po Sredozemlju, so kakih 50 milj od libijske obale sestrelila dva libijska lovca. Pentagon je takoj zatrdil, da je šlo za obrambno akcijo zaradi sovražnih provokacij libijskih letal (bili naj bi oboroženi in vključili naj bi že radarje za usmerjanje raket proti cilju) in da incident nima prav nobene zveze z obtožbami o gradnji kemične tovarne.

Gadafi pa je Američanom in svetu sporočil, da se bo za ta »državni terorizem« maščeval. Prav obtožbe o terorizmu so v resnici jedro spora med državama in brez teh tudi obtožba o gradnji sporne tovarne ne bi dobila tolikšnih razsežnosti. ZDA imajo Libijo že leta na svojem seznamu terorističnih držav, med katerimi naj bi bile tudi Iran, Severna Koreja, Sirija in druge. Po libijski oziroma Gadafijevi verziji pa so ZDA največji »imperialistični sovražnik revolucij« po vsem svetu.

Ko so ameriška letala leta 1986 napadla nekaj ciljev v Tripoliju in Bengaziju, so bile povod obtožbe, da je bila Libija vpletena v teroristični napad na neko diskoteko ameriških vojakov v Zahodnem Berlinu. Tokratni napad pa nemara ni bil brez zveze z decembrsko katastrofo ameriškega boeinga nad Skotsko, v kateri je po eksploziji zaradi sabotaže umrlo 270 ljudi. Zaradi načina sabotaže (letalo je v hipu razpadlo) so si bili izvedenci soglasni, da je lahko v ozadju le izjemno organizirana in opremljena skupina, ki je dejanje načrtovala tako, da bi za seboj zabrisala vse sledi (le zaradi zamude letalo ni eksplodiralo nad Atlantikom, kot bi sicer). Čeprav trdnih dokazov niso objavili, naj bi bila po neuradnih virih iz ameriških obveščevalnih služb teroristična akcija dejanje skupine »iranske revolucionarne garde« z libijsko pomočjo.

Sestrelitve libijskih letal torej ob vsem tem nikakor ni mogoče obravnavati kot »izoliran incident«, kot trdita Bela hiša in Pentagon. Po drugi strani bo zdaj ob vsaki teroristični akciji ali kakšni katastrofi sum padel na Libijo, kar utegne že tako naelektrene odnose med državama še dodatno zaostriti. Kot nalašč se je te dni na Britanijo spet zrušilo potniško letalo in v neseči je umrlo 44 ljudi. Vzroke še raziskujejo, domneva o sabotaži pa ni izključena.

Kako odpraviti kemično orožje?

Ameriško-libijski spopad se je medtem razširil tudi na dve prizorišči – OZN in pariško konferenco o kemičnem orožju. Ob zasedanju varnostnega sveta sta obe strani nepopustljivo vztrajali pri svojih obtožbah in grožnjah. Spor pa je seveda močno odjeknil tudi na konferenci o kemičnem orožju, kjer naj bi predstavniki 145 držav utrlji pot novi mednarodni konvenciji (po ženevski iz leta 1925, ki je v marsičem zastarela in pomanjkljiva) o prepovedi ne le uporabe, temveč tudi izdelovanja kemičnega orožja.

Ni nobena skrivnost, da je v svetu trenutno vsaj 20 držav, ki izdelujejo in skladiščijo kemično orožje in da se je njegova proizvodnja v zadnjih letih znova razmahnila. Dokazano pa je bilo tudi uporabljano v vojni med Iranom in Irakom. Pri tem pa le ZDA in SZ priznavata, da izdelujeta to orožje, ki, žal postaja – zaradi cenenosti – vedno pogostejše v manj razvitem svetu.

Pariška konferenca naj bi utrla pot izkoreninjenju tega zla, vendar pa so ovire do učinkovitega mednarodnega sporazuma o tem izjemne. Preverjanje je namreč v tem primeru še precej težje, kakor, ko gre za jedrsko orožje, kar po svoje dokazuje tudi primer sporne libijske tovarne. Če gre res za zdravila, zakaj jo potem gradijo v puščavi in dobro zastraženo? In po drugi strani, kako dokazati izdelovanje kemičnega orožja, saj tega niti s pregledom tovarne (prej napovedanim) ne bi bilo moč ugotoviti?

Na konferenci, ki še traja, so se pokazale tudi tradicionalne razlike med industrializiranimi državami in državami v razvoju. Med slednjimi predvsem arabske države zahtevajo, naj bo likvidacija kemičnega orožja povezana z odpravo jedrskega, med tem ko razvite države to povežavo zavračajo. Ali bodo na konferenci našli nekakšno kompromisno formulo in tako ugodili vsem, navsezadnje niti ni toliko pomembno. Sporazumi na papirju so še prevečkrat dokazali svojo nemoč, če za njihovo spoštovanje ni bilo politične volje.

NOVI TEDNIK – RADIO CELJE

Telefonske številke: redakcija, naročnine, oglasi: 29-431, 29-438, 29-419, 29-409.

Direktna številka studia Radia Celje: 21-250.

Delnice, obveznice – zakaj ne tudi v trdnih valutah?

V Rogaški Slatini so uspeli in prodali vse obveznice pred rokom

Se bomo v Jugoslaviji, kot se sprašuje dr. Ivan Ribnikar, le rešili denarnega čudaštva in to storili »le« kakšnih 150 let za razvitimi državami, ali pa bomo čakali še naprej, morda še desetletje in bomo potem za drugimi zaostajali že 160 in več let? Iskro upanja, da se da tudi v sedanjih razmerah kaj narediti, so prižgali v Rogaški Slatini, kjer so v zadnjih dneh minulega leta zaključili prodajo obveznic. Upanje pa zato, ker je to prvi primer po vojni, da se je nekdo odločil za prodajo obveznic iz čisto poslovnih interesov.

Mišljenja o tem, kaj bo s prometom vrednostnih papirjev (obveznice, delnice) pri nas v tem letu, so raznolika in v večini pesimistična, saj bi se moralo uresničiti veliko pogojev, potrebnih za normalno delovanje trga vrednostnih papirjev. Prav zato izkušnje, pridobljene pri prodaji obveznic Zdravilišča Rogaška Slatina niso odveč in so lahko kvečjemu koristen napotek vsem, ki bi se želeli lotiti podobnih podvigov. Zaenkrat žal le podvigov in ne normalnih poslovnih potez, kajti malokdaj je ob takšni inflaciji pričakovano, da bodo v Rogaški uspeli.

Cilj vseeno dosežen

Obveznice Rogaške so prve v Sloveniji, verjetno pa tudi v Jugoslaviji, ki imajo elemente tržnosti. Po besedah magistra Milana Lovrenčiča iz Ljubljane, ki je z svojim Centrom za gospodarsko svetovanje izpeljal celotno akcijo prodaje obveznic, so imeli vsi povojni razpisi obveznic v Jugoslaviji elemente prisile ali distribucije, kjer o kakšni odškodnini za nakup obveznic ni mogoče govoriti. Kljub temu, da danes ni resnega ekonomista, ki se s tem ne bi strinjal, smo o kvazi poreklu takšnih obveznic času primerno molčali, rezultat cenzur v določenih trenutkih pa je žal tudi ta, da danes vemo več o finančni zgodovini

Jože Tepina: »Delo Rogaške je pionirsko, ker ponovno vnaša na trg finančno kulturo. To pomeni, da sta zadovoljna tako kupec kot prodajalec, medtem ko je bilo doslej pri vrednostnih papirjih drugače. Vedno je bil le eden zadovoljen, drugi pa k nakupu prisiljen. Akcija Rogaške je zato proti barbarizmu na tem področju. Pri tem so bili zelo pogumni, kajti vse izkušnje kažejo, da že pri minimalni inflaciji, kaj šele 250-odstotni, ni več zaupanja v nakup vrednostnih papirjev. Na splošno pa pogrešam izobraževanja na tem področju in izobraževanja v smislu naše splošne finančne kulture. V vseh šolah bi morali učiti, kako je treba ravnati s plačilnimi sredstvi, prihranki in kam te nalagati, če se odpovemo tekoči porabi.«

kakšne tuje države kot pa naše.

Tržno naravnani poizkus prodaje obveznic so sicer lani pripravili tudi v Hmezdovi Agrini (o čemer smo poročali tudi v Novem tedniku), a s prodajo niso uspeli. Tudi v Rogaški bi bila prodaja zaradi visoke inflacije, vse-splošnega nezaupanja in zato, ker ne poznamo trga vrednostnih papirjev skoraj onemogočena, zato so z akcijo pohiteli in obveznice v vrednosti 12 milijard dinarjev prodali mesec dni pred rokom. Če bi namreč obveznice prodajali še v januarju, bi njihova devizna protivrednost s 6400 DEM (na dan razpisa 1. oktobra 1988) padla že na 3000 mark (ob zaključku akcije je bila 3700 DEM).

Inflacija je seveda v izrazito škodo razpisovalcu obveznic. Vendar so, kot je povedal Zdravko Bizjak, direktor Zdravilišča kljub najedni vrednosti izkupička cilj dosegli, saj so denar sprosti vlagali v izgradnjo izvenpenzijske ponudbe. Seveda pa se bo ob tej akciji in propagandi, ki jo je spremljala, ugled zdravilišča še povečal, še posebno, ker se v Rogaški tudi v praksi trudijo uresničevati tiste stvari, ki smo jih

Delnica je mnogo mlajši vrednostni papir kot obveznica in izdajatelj pomeni trajen vir sredstev, lastniku pa solastništvo podjetja s trajno udeležbo pri dobičku in tudi pravico glasovanja o najpomembnejših poslovnih odločitvah. Lastnik delnice prevzema tudi tveganje pri poslovanju. Delnic je več vrst in se razlikujejo po stopnji prevzema rizika in udeležbi pri dobičku. Običajno podjetja dobička lastnikom delnic ne izplačajo v obliki dividend, ampak del tega porabijo za nove investicije, delničarjem pa povečajo vrednost delnic. Osnovna sredstva gospodarstva so se pri nas v večini financirala s krediti (kar je »delovalo« le do uvedbe realnejše obrestne mere) zato pa bi z delnicami in obveznicami uvedli predvsem kvalitetnejše financiranje. Lastnik namreč delnice ne more odpoklicati, lahko pa jo vedno proda na trgu vrednostnih papirjev, kar pomeni, da ima izdajatelj v rokah trajna sredstva.

sicer bolj navajeni poslušati izza govorniških odrov: da podjetništvo postane eden glavnih vzvodov za izhod iz krize.

Obrtniki ne verjamejo nikomur

Rogaška je seveda lahko uspela, ker je v stimulacijo za nakup obveznic vključila tudi naravno vrednost (hotelski penzion) in s tem kupcu zagotovila realno vrednost naložbe. Vendar pa kljub temu uspeha ne bi bilo, če ne bi bilo vsaj delnega zaupanja kupcev v Zdravilišče. Brez zaupanja pa ni nobenih dolžniško upniških razmerij.

»Pri nas ni obojestranskega zaupanja. Nihče nikomur ne verjame. Posebno pa ne obrtniki, na katere smo se predvsem obračali. Ne verjamejo občin, ne banki, tudi poslovnim partnerjem ne. Vsi ga slačijo in mu jemljejo rezultata njegovega dela, zato še tako vabljive ponudbe, kot je prišla iz Rogaške, ne

nic je šlo v »vezani nakup« (Smeltu, Ingradu, Lis inženiringu Ljubljana, Hmezdovi Šmarje in IMP Maribor), kar pomeni, da so ta podjetja kupila obveznice in v obsegu kupljenih obveznic dobila naročila za izvajanje svetovalnih, inženirskih, gradbenih in inštalaterskih del. Pričakujejo, da bodo kupci obveznic prodali naprej, vendar ne po nominalni temveč po realni tržni ceni, s čimer bi se spontano oblikovalo tr-

niče vrednostnih papirjev. To pa je, kot ocenjujejo nosilci te akcije, velik izziv mnogim, da po svoji poklicni dolžnosti pristopijo k organiziranju trga vrednostnih papirjev.

Bogatih se ne smemo braniti

Bogatih se ne smemo braniti

Zdravilišču Rogaška Slatina nihče ne odreka pionirske vloge pri uvajanju takšnih obveznic, s katerimi kupci ne bodo opeharjeni tako, kot so bili z nakupom tistih za izgradnjo cest; še več, vodilni finančni strokovnjaki hvallijo Rogaško za pogum. Vprašanje pa je, če si lahko z razpisom podobnih obveznic kdo drug tudi v prihodnje obeta uspeh. V Rogaški so namreč skupno s svetovalcem spretno izkoristili zakonsko zapuščino iz časa cestnih obveznic, ki za višino odkupa obveznic dovoljuje odbitek od davčnih osnov. Množično izdajanje takšnih obveznic bi namreč lahko povzročilo dodatne težave pri krpanju proračuna. Pričakujemo lahko, da si bodo predstavniki finančnih oblasti kmalu »prišli gor« in ta zakonski arhaizem črtali iz zakonodaje.

Res, da obstaja vsaj tisoč vrst obveznic, saj domišljija ne pozna meja. Ko ena oblika odmre, se pojavi druga, vendar pa morajo biti za sproščanje domišljije zagotovljeni osnovni pogoji. To pa je stimulativno usmerjena zakonodaja in sprememba miselnosti v tem smislu, da se bogatih ne smemo braniti, kajti povsem jasno je, da vrednostnih papirjev ne bodo kupovali tisti, ki nimajo denarja. Tudi kadra na tem področju nimamo veliko. Pomembna je tudi vloga bank na tem področju, ki bi morale biti, kot pravi Jože Tepina iz Združenja bank Slovenije, največji kupec vrednostnih papirjev. Banke pa na to ne bodo pristale, dokler bomo imeli takšno inflacijo. Tudi upravitelji banke, med njimi smo tudi občani, bi težko pristali na nakupe papirjev dvomljive vrednosti in prihodnosti... Vsekakor pa se kaže tudi potreba po specializirani organizaciji, ki bi se ukvarjala s pretekom vrednostnih papirjev.

Tudi Drago Filipčič, docent mariborskega Vekša meni, da je trenutno bolj varno naložiti denar v banko in da pri nas še ni pogojev za uveljavitev delnic in obveznic. Kajti, kdor bo kupil delnico, bo hotel na račun tega fizika večji donos, kot bi ga imel recimo od obresti. Vprašanje pa je, kdo pri nas bi bil sposoben plačevati takšne dividende. Kljub napovedanemu pluralizmu lastniških oblik bo namreč družbena lastnina še vedno prevladovala, glede na njeno akumulacijo pa je težko pričakovati prej navedeno učinkovitost.

Obveznice v markah

A vsi niso pesimisti. Andrej Cetinski v eni zadnjih

številčk Gospodarskega vestnika nakazuje potrebo po takšni enoti vrednosti, ki bi ohranjala realno vrednost obveznic ali delnic. Pri tem omenja obračunski dinar, preračunavan v ECU-jih, dr. Ivan Ribnikar pa stvar še poenostavlja, saj meni, da moramo do dobro stoječega dinarja priti s pomočjo drugega denarja, denimo zahodnonemške marke. Zato bi, kot pravi, sam izdal obveznico, tiskano z vrednostjo v nemških markah. Zamenljive bi morale biti v delnice, bile pa bi tudi brez kuponov. Pet ali deset let investitor ne bi imel finančnih obveznosti. Šele v tem primeru bi bilo možno priti do prihrankov vseh vrst. Je to možno? Odgovoriti bi morali finančniki, ki pa so, ker je valuta pač valuta, zaenkrat še tihi. A k temu le to, da so v kraljevini SHS obveznice, plačane v dinarjih, izplačevali v zlatih švicarskih frankih.

Pri vsej stvari pa je vzpodbudna tudi izkušnja iz Rogaške. Že zato, ker so dokazali, da jasn razvojni program, dobro vodstvo, splošen ugled, k čemur so pridali še tržišču sprejemljive vred-

nostne papirje, le še nekaj velja oziroma, da se tržna miselnost le uveljavlja, kljub temu, da so pogoji za to še dokaj slabi.

»V Rogaški smo prepričani, da predstavlja nakup obveznic naložbo in bi, če bi imeli možnost, te obveznice spremenili v delnice. To, da drugi vlagajo denar v tvoj razvoj, pa seveda pomeni bistveno drugačen pogled razvoja, inoviranja in daje tudi drugačno motivacijo za delo. Ponujajo se tudi delničarji iz tujine. Čakamo, da bo zakon omogočil prenos denarja preko meja. Ne vem, zakaj sploh še čakamo pri tem, saj je položaj ravno pravi, da vse te ideje o tujem sovlaganju speljemo v praksi. Ali so morda ovire v tem, ker kdo misli, da nam bodo tujci odpeljali naše ho-tele čez mejo?« se sprašuje Darko Bizjak.

Očitno so ovire res ideološke narave, in dokler bo tako, bomo govorili o nenormalnosti naših financ in o tem, da denar v socializmu velja manj, kot v kapitalizmu. Morda tudi zato, ker naš denar še ni denar.

RADO PANTELIC

Izvršni svet predlagal ukrep družbenega varstva v Emu

V občini Celje so izpolnili obljubo, dano delavcem EMA, ter tri dni pred rokom, ki so ga najavili kot skrajnega, predlagali ukrep družbenega varstva v Emu. O sklepu izvršnega sveta bodo razpravljali še v zborih občinske skupščine.

Ukrep predlagajo v izvršnem svetu zaradi visokih iz-gub, zaradi slabšanja stanja v Emu in tudi zato, ker v Emu ne izvršujejo dovolj učinkovito programa ukrepov za zmanjšanje izgube. S sklepom o začasnem ukrepu družbenega varstva v Emu, ki ga je podpisal celjski župan Tone Zimšek, potrđil pa tudi izvršni svet, odstavljajo glavnega direktorja Ema, njegove pomočnike ter delavce s posebnimi pooblastili. Razpuščajo tudi delavski svet, disciplinsko komi-

sijo in samoupravno delavsko kontrolo, razpis volitev za nove člane teh organov pa mora biti opravljen najkasneje v 60. dneh od uveljavitve sklepa o ukrepu družbenega varstva. Začasno, največ pa za dobo enega leta so tudi omejene samoupravne pravice delavcev na področjih planiranja, sredstev, poslovne politike in ukrepov za njeno izvajanje, kadrovske politike in delovnih razmerij, notranje organizacije in sistematizacije del in nalog, razporejanja dobička.

Predlagan je tudi začasni organ upravljanja podjetja, ki naj bi ga vodil Marjan Drev, diplomirani inženir kemijske tehnologije, člani pa so še Robert Jedlovčnik, diplomirani inženir kemije, Boris Mihelčič, diplomirani ekonomist in Franc Pangerl,

magister ekonomije. Imenovali so tudi novečasne individualne organe upravljanja v temeljnih organizacijah, s tem, da na teh mestih ostajajo vsi bivši direktorji tozgov. Glede na to, da je Ljubljanska banka Splošna banka Celje pripravljena financirati začasno vodilno ekipo Ema, bodo o nadomestilih osebnih dohodkov za te govorili naknadno.

V izvršnem svetu so dali pobudo tudi izvršnemu svetu občine Sentjur za ukrep družbenega varstva v Emu, v tozdu Kotli v Sentjurju, prav tako pa so sklenili, da bodo umaknili sklep o predlagani odstavitvi posameznih direktorjev, če bodo koga od odstavljenih do zasedanja zborov skupščine odstavili že samoupravni organi v Emu.

RADO PANTELIC

LIBELA CELJE
Industrija tehtnic in finomehanike
CELJE, Opekarniška c. 2

Ali se hočete priključiti delavcem, ki vedo kaj hočejo in ki so ravno v preteklem letu našli izhod iz krize?

ČE STE DIPLOMIRANI INŽENIRJI STROJNE ALI ELEKTRO USMERITVE, STROKOVNJAKI S PODROČJA RAZVOJA PROGRAMSKE IN STROJNE OPREME, RAČUNALNIŠTVA, DIPLOMIRANI EKONOMISTI IN EKONOMISTI, ČE STE MOJSTRI SVOJEGA POKLICA, VAM NUDIMO ZANIMIVO IN KREATIVNO DELO, MOŽNOST OSEBNEGA STROKOVNEGA RAZVOJA, STROKOVNEGA IZPOPOLNJEVANJA TER REALIZACIJO INOVATIVNIH IDEJ.

Pridružite se nam in v okolju tovarne s 95-letno tradicijo pomagajte oblikovati družbo po meri človeka.

Pošljite nam svojo ponudbo ali se oglasite pri nas v LIBELI, Opekarniška cesta 2, Celje, telefon 33-611, v kadrovske službi, saj nas v letošnjem letu čaka obilica nalog, ki jih sami ne moremo rešiti.

LIBELA CELJE

Tudi brez snega bo ponekod pestro

Zimske počitnice v skladu z možnostmi

V ponedeljek se za vse šolarje na Celjskem pričene letošnje zimske počitnice. Štirinajstredni počitek bo dobrodošel tako za šolarje kot učitelje. Kot vsako leto so v občinah tudi tokrat pripravili programe aktivnosti za pestrejšie počitniške dni, njihove ponudbe pa so kaj različne. Na eni strani so programi, ki so izredno obsežni, pestri in zanimivi in med katerimi lahko najde vsakdo nekaj zase. Na drugi strani pa so tudi taki, ki ne ponujajo skoraj ničesar in računajo pač na to, da se bodo otroci sami znašli. Na srečo pa jih ni ravno veliko. Večina občinskih zvez prijateljev mladine, ki jim je prepuščena priprava programov, je letos ponudila vsaj nekaj aktivnosti, ki bodo zanimive zlasti, če ne bo snega. Na žalost pa mnogokje še vedno računajo, da bo snežna odeja rešila pomanjkanje zamisli in dobre volje organizatorjev.

Vsesplošne finančne zadrege so že prispevale svoje pri pripravi počitniških programov. Če nič drugega, nekateri programi, ki so bili še lani brezplačni, so letos že kar krepko zasoljeni in vprašanje je, če se bodo starši zanje še odločali. Po drugi strani pa so v nekaterih manjših občinah že pred leti ugotavljali, da se ne splača vlagati veliko truda v pripravo aktivnosti, saj narije ni pravega odziva. Verjetno velja kar za večino šolarjev na počitnicah, da so prepuščeni dvoriščem v času, ko so starši v službah.

Tako kot za programe v preteklih letih, tudi za letošnje velja, da so namenjeni predvsem osnovnošolcem, medtem ko na dijake na počitnicah nihče ne misli. Lani je zanje poskrbel vsaj celjski Kljub, letos pa ni niti njihove ponudbe. Tako ostane bližnja gostilna ali disco in minejo še ene počitnice. Zato bi bilo prav, da vsaj osnovnošolci izkoristijo možnosti, ki se jim v prihodnjih dneh ponujajo.

Celje: skromnejša ponudba

Celjska Zveza prijateljev mladine je tako kot vsako leto tudi tokrat zbrala ponudbo za mlade v času zimskih počitnic. Le da je ta letos bolj skromna kot v preteklosti. Kino podjetje bo ponudilo filmske predstave vsako dopoldne v Metropolu, ob sredah in sobotah popoldne pa v Domu. Delavska univerza je tudi letos organizirala tečaje tujih jezikov, za katere je bilo prejšnja leta veliko zanimanje. Letos otrok gotovo ne bo tako veliko, saj bo treba za teden dni tečaja odšteti 150 tisoč dinarjev.

Pionirski dom letos ponuja začetni tečaj elektronike, starši pa bodo morali prispevati 25 tisoč dinarjev. Brezplačni pa bodo lutkovna in likovna delavnica, risanje in otroški filmi in tečaj angleščine prvi teden počitnic, 23. januarja pa pripravljajo še aerobiko.

Zavod Golovec je, tako kot vsako leto, odprl svoja vrata in šolarji bodo lahko brezplačno plavali, kegljali, igrali namizni tenis, odbojko in košarko. V mestnem parku pa bo dopoldne brezplačno drsanje. Za rekreacijo bodo poskrbeli tudi v agenciji Popotnik s smučarskimi paketi.

V Pionirski knjižnici bo ob torkih popoldne program računalniških uric, tako kot doslej pa bodo tudi redno izposojali knjige.

Laško: računajo predvsem na sneg

V Radečah, Rimskih Toplicah in Laškem so društva prijateljev mladine pripravila programe preživljanja počitniških dni, vendar v glavnem računajo na snežno odejo. V Radečah bodo organizirali vsakodnevno smučanje na Magolniku pod vodstvom smučarskih učiteljev. V Rimskih Toplicah bodo ponudili enotedenski tečaj smučanja, družinsko tekmo v sankanju, filmske predstave v Vojnem centru za medicinsko rehabilitacijo, zimski pohod na Kopitnik, dan odbojke v šoli in turnir v plavanju. V Laškem bodo v avli šole vrteli mladinske filme. Če bo sneg, bodo v Marijagradcu organizirali smučanje, v Debru pa sankanje.

Velenje: za vsakogar nekaj

Velenjska Zveza prijateljev mladine je v pripravo popestritve šolskih počitnic v občini pritegnila toliko organizacij in društev, da je vse nemogoče naštet. Ob tem niso mislili le na šolarje, temveč je večji del aktivnosti in prireditev namenjenih tudi predšolskim otrokom. Mladi Velenjčani se bodo tako lahko udeležili začetnih ali nadaljevalnih šol alpskega smučanja, proste ga smučanja, šole smučarskega teka, če ne bo snega pa teka na rokah, drsanja, plavanja, zimske rokometne šole, treh krajših planinskih pohodov, srečanja z lovci in pohoda k lovskemu

domu, tečajev jazz in otroških plesov, pionirske olimpiade, rajalnih iger, sankanja, iger na snegu, turnirja v namiznem tenisu ali krmiljenja divjadi. Zanje bodo priredili šahovski turnir, likovno kolonijo, ure pravljic, projekcije video filmov, lutkovni predstavi Dva zmerjavca in Veliki Kikiriki ter tri projekcije slovenskega filma Srečno Kekec. Skoraj vse bo za mlade brezplačno, le za alpski šoli smučanja bodo morali odšteti 70 oziroma 100 tisoč dinarjev, dnevno prispevati po 1.250 dinarjev za plavalni tečaj in plačati po 2 tisoč dinarjev za ogled filmov in videofilmov.

Mozirje: predvsem rekreacija

Mozirski šolarji se bodo lahko med počitnicami vključili predvsem v organizirano smučanje, drsanje, plavanje ali namizni tenis. Začetni ali nadaljevalni smučarski tečaj, ki ga bo v Mozirju in na Mozirski planini pripravil smučarski klub, bo vsak dan med 9. in 12. uro, starši pa bodo 40 tisoč dinarjev tečajnine poravnali v dveh obrokih. Drsalni tečaj bodo šolarji imeli na ribniku v Mozirju ali na celjskem drsalšču in sicer vsak dan od 13. do 15. ure. Namizni tenis bodo lahko igrali na osnovni šoli vsak dan med pol desetimi in sedemnajsto uro. Mozirjani bodo svoj šolski podmladek vozili tudi na kopanje, najverjetneje v Topolšico, enodnevni tečaj pa bo stal 10 tisoč dinarjev. V matični knjižnici bodo med počitnicami od 13. do 14. ure ure pravljic, tisti, ki imajo raje filme, pa si jih bodo lahko ogledali 17., 19., 25. in 26. januarja ob 13. uri. Pripravili so jim filme Superman, Živalski vrt ponoči, E.T. - Vesoljček in Top Gun.

Šmarje pri Jelšah: odprli bodo šole

Na Šmarskem bo večina aktivnosti s športnega, likovnega in tehničnega področja, potekale pa bodo v šolskih telovadnicah in učilnicah. Tako bo, na primer, v osnovni šoli v Rogški Slatini (Ratanska vas) odprta tehnična delavnica in učilnice za naravoslovne in tehnične vaje, na svoj račun pa bodo prišli tudi mladi računalničarji. V programu so še video predstave in strokovno usmerjene telesnovzgojne aktivnosti v šolski telovadnici. Ves čas počitnic bodo odprta tudi vrata šolske knjižnice. Podobno bo na osnovni šoli v Šmarju, Bistrici ob Sotli, Kozjem, Podčetrtku in v drugih krajih. Marsikaj pa bo odvisno tudi od snega. Če ga ne bo, bo smučišče Janina v Rogški

Slatini prazno, od snežnih razmer na Rogli pa je odvisno, ali bodo otroci iz osnovne šole v Šmarju preživeli prvi teden počitnic v tem smučarskem centru, ali ne. Podobne zagate s snegom imajo še v Kozjem, v Imenem – skratka tam, kjer so urejena smučišča, ki čakajo na snežno odejo.

Slovenske Konjice: šport in računalniki

Za pisan program počitniških aktivnosti so v konjiški občini poskrbeli pri Vzgojnoizobraževalnem zavodu v sodelovanju s Telesno kulturno skupnostjo, Delavsko univerzo in občinsko knjižnico. Tako bo okoli 2500 otrok, kolikor jih obiskuje osnovno šolo, v tej občini pod vodstvom učiteljev preživljalo morebitne počitnice brez snega v dolini, ob video filmih, telovadnicah, ki bodo svoja vrata odprla na stečaj za tenis, vadbo in igre z žogo, pa tudi ob računalnikih. Tudi kino predstave bodo krojene po meri in okusu mladeži, Telesno kulturna skupnost pa bo na Rogli z dvema vaditeljema poskrbela za varne smučarske vijuge otrok. Seveda, če bo za tečaje dovolj prijavljenih in če bo dovolj snega.

Žalec: šolarji v pomoč knjižnici

V Žalcu, smo izvedeli na Društvu prijateljev mladine, bodo šolarji v prostih dneh lahko šahirali, v Občinski matični knjižnici pa ponujajo učencem od 1. do 4. razreda 19. in 26. januarja ob 10. uri pravljice. Malce starejši šolarji bodo lepili žepke v knjige. Tako so akcijo poimenovali v knjižnici, za nagrado pa si bodo najbolj pridni prislužili celoletno brezplačno članarino v knjižnici.

V Grižah načrtujejo smučarski tečaj na Gozdniku. Tečaj bo od 16. januarja dalje, seveda pa bo za to potreben sneg. Na Homu pripravljajo planinci zimovanje, za zimovanje pa so se odločili tudi taborniki in sicer na Gozdniku. V Grižah bodo za mlade vrteli tudi filme v tamkajšnjem kinu, v šoli pa bodo s pomočjo videorekorderja pripravili filmski maraton. Če bo zapadlo dovolj snega, se bodo borili šolarji še v igrah na snegu.

Ura pravljic, ogled filmov na video kasetah – to ponujajo šolarjem na Polzeli. V Braslovčah pa so se odločili za smučarski tečaj, športne igre v telovadnici in dve kinopredstavi v kinu. Planinci v Braslovčah so obljubili, da bodo med letošnjimi počitnicami odpeljali šolarje na krajše izlete.

In še Vransko. Mlade bodo s šolskim kombijem vozili v Celje, kjer bodo lahko učenci plavali ali drsali.

Šentjur

Do zaključka redakcije v Šentjurju še niso imeli pripravljenega programa aktivnosti za počitniške dni. Pravijo pa, da bodo verjetno ure pravljic v knjižnici in kino predstave tako kot lani.

OKNO V JUGOSLAVIJO

Piše: VLADO ŠLAMBERGER

Kdo bo vodil novi ZIS?

Danes, ko boste imeli bralci Novega tednika pred seboj drugo letošnjo številko svojega časopisa, bo že nekaj več znanega o tem, kdo naj bi nasledil Branka Mikulića na čelu Zveznega izvršnega sveta. Predsedstvo zvezne konference SZDLJ naj bi danes dalo v javnost najresnejše kandidate za mandatarja, ki bo potem poskušal sestaviti čim boljše vlado.

Se preden vemo, kdo bo vodil ZIS – znano je le, da mora biti za reformo, da mora biti jugoslovansko usmerjena in priznana osebnost, da mora biti odločen in da mora imeti vizijo, kako se bomo prebili iz krize, predvsem pa, kako bo naposled vsaj nekoliko zaustavljena inflacija, da se leto ne bo povzpela na 500 ali celo 600 odstotkov – so že znani trije nazivi, ki spremljajo pripravo nove jugoslovanske vlade. Nekateri govore o začasni vladi (ima le leto in pol mandata, dve leti in pol je porabil Branko Mikulić), drugi jo imenujejo bodoča vlada znoja in solz (kdorkoli bo že predsednik ZIS s svojo posadko ne bo mogel obljubiti hitre in neboleče odstranitve nakopičenih tegob), tretji krizna vlada (naredila naj bi vsaj prvi korak k boljšemu socializmu, kar se Branku Mikuliću ni posrečilo). Četrti, največji črnogledneži pa napovedujejo – čez leto, dve – vojaško vlado, ki naj bi prevzela stvari v roke, če bi se novemu ZIS s skrajšanim mandatom zadeve tako ponesrečile, kot so se odstopljenemu.

Za sedaj je v igri še polno oseb, spominjajo na oder, na katerem je igralcev več, kot jih gre na sceno. Tudi zato, ker pet minut pred dvanajsto še ni jasno, kateri od treh različkov bo dobil največ podpore. Gre za to, da bi lahko imeli vlado strokovnjakov, za katero se ogrevajo zlasti gospodarstveniki (v tem primeru se seznam imen začne s Horvatom, Bajtom, Ribnikarjem, Korošičem, Madžarjem), lahko bi se odločili za močno vlado (pri tem je večkrat omenjeno ime Slobodana Miloševića, Anteja Markovića in Stefana Korošca); ali pa se bo treba odločiti za zlato sredino med prvima dvema, kar je verjetno najbolj stvarno, glede na to, da živimo v Jugoslaviji.

Po najnovejših zaupnih informacijah – res pa je treba reči, da se spreminjajo iz dneva v dan – je na odru ostalo pet oseb. Še včeraj so imeli najvišjo ceno Ante Marković in Antun Milović iz SR Hrvaške (Hrvati, pravijo, bolj podpirajo Milovića kot Markovića), Petar Gošev in Gligorije Gogovski iz SR Makedonije in Borisav Jović iz SR Srbije. Kako bo jutri, bomo še videli, saj posvetovanja o novem mandatarju ZIS potekajo dan in noč. Za zdaj napovedujejo v dvoboju Jović–Marković 5:3 v korist Jovića.

Vsekakor je vprašanje, če bo Jugoslavija pripravljena sprejeti novega predsednika ZIS iz nerazvite republike; to so tamošnji funkcionarji spravili na rob bankrota kot družbenopolitično skupnost, ki je po mnenju strokovnjakov celo v težavnejšem gospodarskem položaju, kot je sploh nerazvito Kosovo. Res pa je, da Makedonija ni še nikoli dala predsednika ZIS (devet predsednikov vlad smo imeli v zadnjih 44 letih). Odpira se še eno vprašanje: kot vemo, je junija letos na vrsti Makedonec, da zavzame mesto prvega (med enakimi) člana Zveze komunistov Jugoslavije; verjetno jih ne bo veliko, ki bi se ogrevali za to, da ima Makedonija hkrati izvršno (ZIS) in politično (predsedstvo CK ZKJ) oblast.

Vse dražje košarice

Med številnimi po Jugoslaviji, ki so šli merit težo košarice osnovnih življenjskih potrebščin, so bili tudi Beograjčani. Izračunali so, da je decembra štiričlanska družina v našem glavnem mestu potrebovala za prehrano 850.000 dinarjev (v Sloveniji okrog 1,3 milijona), kar je za 252 odstotkov več kot decembra 1987. Ugotovili so, da se je lani najbolj podražil sladkor (za 601 odstotek), kar gre seveda na račun okrog 20 sladkornih tovarov v Jugoslaviji, ki v glavnem predelujejo izgube; tik za sladkorjem je kislj zelje s 600 odstotki (lahko si predstavljamo, kaj to pomeni za ljubitelje sarm kot nacionalne srbske jedi), pa svinina (535 odstotkov), mesnine (446%), mast (513), margarina (462 odstotkov) in še bi lahko naštevali. Strokovnjaki zavoda za gospodarnost v gospodinjstvu so tudi izračunali, da je povprečna beogradska družina dala največ za meso – 200.000 dinarjev, 93.000 din za sadje in 87.000 din za zelenjavo. Med živili, ki so se najmanj podražila, je bil bel kruh (94 odstotkov); mleko (259%), jajca (250%) in olje (323 odstotkov) so že v tisti skupini živil, ki so dražja vsaj za dvakrat. Od 30 izdelkov, kot jih vsebuje košarica, se je pocenilo le južno sadje, in sicer pomaranče za 11 odstotkov in banane za cela dva odstotka! Tako je v Beogradu, kjer so tudi izračunali, da se je košarica osnovnih življenjskih potrebščin od novembra na december 1987 podražila za 13 odstotkov.

Vse manj Srbov

Na območju »ožje«¹ Srbije (SR Srbija brez Kosova in Vojvodine) pa jih ne skrbe le vsak dan višje cene živil, imajo hujši problem: število Srbov se zmanjšuje in če bo šlo tako naprej, pravijo strokovnjaki za demografska gibanja, bo leta 2050 3,8 milijona Srbov manj; podobno velja tudi za Vojvodino. Zato pa »ožjo Srbijo«² skrbi velikansko povečanje prebivalstva na Kosovu (seveda Albancev, ki imajo že zdaj povprečno število več kot 6 članov v družini). Če bo naravni prirastek v albanski narodnosti takšen, kot je sedaj (trikrat večji od jugoslovanskega), bo na Kosovu leta 2050 že 4,2 milijona ljudi (leta 1981: 1,5 milijona). Tako visokega prirastka (posledice so prenaseljenost, brezposelnost, brezperspektivnost, siromaštvo) ne more ne preživeti ne prehraniti nobena skupnost, kaj šele nerazvita. Zato so v SR Srbiji – glede na ustavne spremembe bodo republiški sklepi veljali za vse območje SR Srbije, torej tudi za Kosovo in Vojvodino, ne le v »ožji«³ Srbiji – pripravili osnutek zakona o načrtovanju družine. V njem so omejitveni ukrepi (zdaj na Kosovu ženska rodi povprečno 4,3 otroka, v »ožji«⁴ Srbiji le 1,8), med njimi predvsem ta, da za četrtega otroka (petega, šestega itd.) ne bi družina več dobila otroškega dodatka. Položaj v »ožji«⁵ Srbiji pa naj bi reševali tako, da bi neporočeni plačevali višje davke, da bi imele družine z več otroki večje olajšave in ugodnosti.

Kakšne skrbi s preveč in s premalo otroki v eni republiki...

Priprave za 17. izlet 100 kmečkih žensk

Imam pa eno željo, da bi bila zraven takrat, ko žrebate 100 kmečkih žensk za na morje. Me zanima, kako to poteka. V upanju, da mi izpolnite željo, vas lepo pozdravlja Pepca Smodej, Šmartno v Rožni dolini št. 39.

To je odlomek iz pisma, ki smo ga skupaj z novoletno čestitko dobili od naše Pepce, vse skupaj pa pomeni, da se je že začelo zanimanje za našo tradicionalno akcijo - izlet 100 kmečkih žensk na morje. Sicer pa nas Pepca ni prehitela, kajti mi o tej akciji razmišljamo že vse leto. Tudi letos bomo objavili pet kuponov (z manjšo spremembo), 2. februarja. Na izlet bomo potovali 31. marca in 1. aprila. Smer: Lucija pri Portorožu z nekaj vmesnimi postajami. Prvi, ki so obljubili pomoč pri izletu, so bili v Vrtnarstvu Medlog, ki bodo po besedah direktorja Ludvika Dermola vse potnice in ostale sodelujoče oplešali s cvetjem. Podobno bo storil tudi stalni sodelavec Janko Melanšek iz Žalca. Peljali se bomo z dvema udobnima Izletnikovima avtobusoma, je zadržala direktorica Ana Jovanovič. Z majolikami Keramične industrije Libo je bomo po besedah direktorja Mitje Uriska razveselili potnice. Ansambel? Skoraj zagotovo Mira Klinca iz Libo pa čarovnik in oktet Studenček. To je samo uvodna informacija za tiste, ki želijo potovati z nami. Pogoji pa je, da ste kmečka ženska, kar pomeni zaposlena doma na kmetiji. Vsi, ki smo jih danes omenili, niso zadnji, ampak samo prvi, kajti pridružili se jim bodo še ostali. Počakajte na prihodnje številke Novega tednika in vse boste pravočasno izvedeli.

TONE VRABL

OBRAZI

Marija Bobek

Mnogo ljudi živi tako, da nikoli in nikjer ne vzbujajo pozornosti. Ponavadi so tihi in razmišljajoči. Živijo svoje življenje. Ne pehajo se za kariero, denar in priznanja. Golj, začetnik ruskega realizma, je takšnim ljudem rekel »mali« ljudje. Z njimi se je največkrat težko pogovarjati. Včasih je potrebno s kleščami vleči besede iz njihovih ust. Le malokrat se razgovorijo in takrat lahko povedo marsikaj zanimivega.

Nekaj podobnega se je zgodilo, ko sem obiskal Marijo Bobek iz Pečovnika. Na začetku je bila tiha in neupljiva, pozneje se je razgovorila.

Na svet je prišla pred osmimi desetletji v mestu Meribach, ki je bilo takrat še na nemškem ozemlju, po prvi vojni, pa so ga zasedli Francozi. Oče je v izredno težkih razmerah kopal v nemških rudnikih. Vendar, kot pravi Marija, vsaj za jesti so imeli dovolj.

Ko je bila Marija stara 4 leta, ji je umrla mama in dve leti kasneje še oče. Z dvema sestrama je ostala sama in ni jim preostalo drugega kot, da se vrnejo domov. Marija se Nemčije ne spominja rada. Le nemškega jezika se je naučila in to ji je velikokrat v življenju koristilo.

Zatočišče v domovini je našla v Dobju pri Planini. Tam je hodila v osnovno šolo, malo pred drugo vojno se

Razgovor s šmarskimi študenti

Do trga strokovnjakov z drugačno miselnostjo

Ob vedno težjih pogojih gospodarjenja je prav, da se skupaj seznanimo z razvojnimi smernicami naše družbenopolitične skupnosti in možnostmi tvoje vključitve po končanem študiju v naše delovne sredine. Tako je občinska konferenca Zveze socialistične mladine Šmarje pri Jelšah povabila na razgovor študente iz te občine, k sodelovanju pa pritegnila tudi šmarski izvršni svet. Žal je bila udeležba študentov na sobotnem razgovoru zelo slaba.

Od skupno okoli 300 študentov, od tega 40 absolventov, se jih je na povabilo odzvalo le 7, večinoma takšnih, ki jim je ta čas največja uganja, kako in kje se zaposliti po končanem ali skoraj končanem študiju. In tako se

je zgodilo, da se je razgovor bolj sprevrgel v iskanje možnosti zaposlitve teh mladih ljudi, pri čemer je predsednik izvršnega sveta Miran Krklec pokazal mero razumevanja za stiske posameznika.

Na razgovoru so se pokazale klasične slabosti našega odnosa do znanja in šolajoče se mladine, ki ga šele zdaj nekoliko popravljamo. Gre za to, da združeno delo marsikje še ne čuti potrebe po mladih strokovnjakih, da štipendije ostajajo nepodeljene, da večini štipendistov ni omogočeno pripravništvo in da je združeno delo v preteklosti planiranje zaposlovanja, milo rečeno, zanemarljivo. Seveda so, tudi v šmarski občini, svetle izjeme.

Ni še vse zamujeno, so rekli v šmarski mladinski or-

ganizaciji in v občinskem izvršnem svetu, kjer si prizadevajo, da bi mladi strokovnjaki ne odhajali več iz občine. Gospodarstvo, ki bi naj do leta 2000 podvojilo zmogljivosti v turizmu in do leta 1992 podvojilo izvoz ter uresničilo številne nove programe oziroma naložbe, si tega pač ne sme privoščiti. Zato tudi sobotni razgovor s študenti, kakršen koli je že bil, gotovo pa ne bo zadnji. Moti edino to, da je morala vjeti v roke vzeti mladinska organizacija in izvršni svet, ne pa združeno delo oziroma kadrovske aparate, ki bo slejko prej moral priti do spoznanja, da sodobno, v Evropo zazrt gospodarstvo, potrebuje znanje in trg strokovnjakov, zlasti mladih.

MARJELA AGREŽ

Ponudba za občane in turiste

Rogaška Slatina je potrebovala trgovski center

V dveh mesecih, odkar je v okviru poslovno-trgovskega centra v Rogški Slatini, odprta Merxova oziroma Jelšina blagovnica, se je pokazalo, da je bila takšna ponudba v Rogški Slatini prepotrebna. Ker se je ponudba s tem trgovskim objektom povečala za trikrat, občani zdaj redkeje hodijo po nakupe v druge nakupovalne centre. Seveda se je na začetku pokazalo nekaj slabosti, ki jih želijo čimprej odpraviti.

V tem času še ni čutili turistične prodaje, razen stekla in malih gospodinjskih aparatov. Na to prodajo računajo spomladi, do takrat pa naj bi uredili tudi poseben oddelek s spominki.

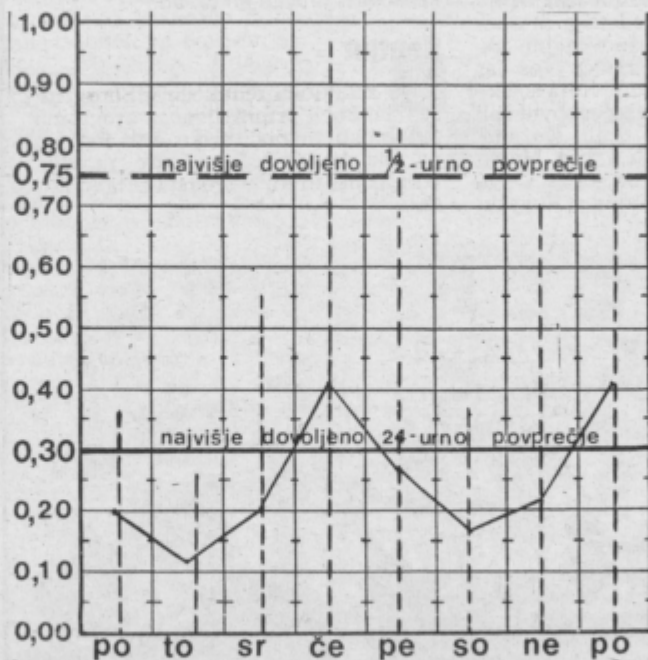
Dobrodošla novost je prodaja pohištva, ki ga Jelša kupuje v južnih delih države, in je zato občutno cenejša ter občanu dostopnejša. V kratkem naj bi uredili poseben salon pohištva, kar narekuje precejšnjo natrpanost prostora. Skorajšnjo novost bo tudi devizna (konsignacijska) prodaja elektronike, akustike n še česa s sposredništvom Primexa iz Nove Gorice. Stalna oblika ponudbe in predstavitev novega blaga so degustacije in akcijske prodaje na živilskem oddelku.

Ker se v Jelši zavedajo, da mora nova blagovnica služiti tudi turističnim potrebam, skrbijo za znanje tujih jezikov. Za trgovce so pripravili program učenja nemščine in italijanščine, ki bo postopoma potekal v okviru Delavske univerze v Rogški Slatini. Spomladi bodo delovni čas v blagovnici prilagodili turističnim zahtevam. Predvidoma naj bi bila odprta do 21. ali celo do 22. ure.

M. AGREŽ

Janko But, vodja Jelšine blagovnice v Rogški Slatini: »Poseben problem so kadri, ki jim manjka znanja in prijaznosti. Tu mislim na mlade trgovce, ki iz šole prihajajo brez pravega znanja, poznavanja blaga. Treba jih je šele učiti, tudi prijaznosti in odnosa do kupcev. Vsa čast starim trgovcem.«

Zrak v Celju

Onesnaženost zraka z SO₂ se je v drugi polovici tedna precej povečala. Večja onesnaženost zraka je sovpadala z lepim in hladnim vremenom, to je z dnevi, ko je bilo kurjenje intenzivno, istočasno pa so se tvorile dopoldanske inverzije. Tako smo v času od 2. do 9. 1. 1989 izmerili najvišja 1/2 urna povprečja SO₂ v zraku ob porušitvah dopoldanskih temperaturnih inverzij.

Dolgotrajnejših več dni trajajočih inverzij ni bilo, kar dokazujejo med drugim tudi precejšnja nihanja 24-urnih povprečnih imisijskih koncentracij SO₂.

Za srebrno Pivo in cvetje

Turistično društvo iz Laškega je že imenovalo organizacijski odbor za pripravo in izvedbo 25. turistične prireditve Pivo in cvetje, prav tako pa tudi vse potrebne komisije.

Kot že vrsto let, tudi tokrat odboru predseduje direktor Pivovarne Tone Turnšek. Da bo letošnja prireditev, ki bo že 25. po vrsti in bo trajala od 15. do 23. julija še bolj bogata, kar se za ta jubilej tudi spodobi, ne gre dvomiti. Kaj vse naj bi nudili številnim obiskovalcem v Laškem v teh dneh bo tekla beseda že danes (v četrtek) na seji Komisije za program, kmalu pa bodo z delom pričele tudi ostale komisije v okviru organizacijskega odbora.

VM

Podaljšali postopek evidentiranja

Mladi v žalski občini se te dni pripravljajo na volilno programsko konferenco, ki bo predvidoma konec marca.

Na konferenci bodo izvolili predsednika in sekretarja ter člane predsedstva občinske organizacije mladih. Postopek evidentiranja so zaključili že konec oktobra, do takrat se je za neprofesionalno mesto predsednika prijavil en kandidat, za sekretarja, ki opravlja funkcijo profesionalno, pa štirje mladinci. Toda v nekaterih mladinskih organizacijah so mladi zahtevali dodaten postopek evidentiranja. Tako so zdaj

v žalski občinski organizaciji podaljšali evidentiranje do 15. januarja.

Sicer pa so priprave na volilno programsko konferenco tokrat drugačne kot prejšnja leta. Omenimo samo dve novosti, ki pričata, da si mladi prizadevajo za dobro vodstvo. Mladinci so se namreč odločili za volitve z več kandidati, tisti, ki kandidirajo za odgovornejše funkcije v mladinski občinski organizaciji, pa bodo morali podrobneje predstaviti svoj program dela in zamisli o delu ter vlogi mladih v naši družbi.

IRENA BAŠA

DELAVSKA UNIVERZA CELJE, CANKARJEVA 1

TELEFON: (063) 25-620, p. p. 72

ČE SE HOČETE TUJIH JEZIKOV RES NAUČITI, PRIDITE NA DELAVSKO UNIVERZO

VPISOVANJE

POTEKA VSAK DAN OD 9. DO 27. JANUARJA
OD 8. DO 16. ure.

Na podlagi 5. člena Pravilnika o podeljevanju Priznanj Osvobodilne fronte slovenskega naroda **razpisuje**

Žirija za podeljevanje Priznanj Osvobodilne fronte slovenskega naroda Občinske konference SZDL Celje

11 PRIZNANJ OSVOBODILNE FRONTE ZA LETO 1989.

Priznanja so namenjena posameznikom in organizacijam za njihovo delo in prispevek k dosežkom trajnejšega pomena pri:

- razvoju naše samoupravne socialistične družbe,
- uresničevanju ustavno opredeljenih družbeno-ekonomskih in političnih odnosov na posameznem področju družbenega življenja in dela ter v družbi nasploh, še zlasti pri razvijanju delegatskega sistema in uveljavljanja samoupravne organiziranosti temeljnih samoupravnih skupnosti,
- krepitev SZDL kot fronte delovnih ljudi in občanov ter njihovih organiziranih socialističnih sil,
- neposrednem uveljavljanju delovnih ljudi in občanov kot nosilcev odločanja na vseh področjih družbenega življenja in dela.

Predloge lahko oblikujejo krajevne organizacije SZDL, organizacije združenega dela in druge delovne in samoupravne skupnosti, družbenopolitične organizacije, družbene organizacije, društva in občani. Predloge z obrazložitvijo in utemeljitvijo pošljite Žiriji za podeljevanje Priznanj OF pri Občinski konferenci SZDL Celje, Gledališka 2, najkasneje do 1. marca 1989.

Žirija hkrati razpisuje tudi

BRONASTA PRIZNANJA ZA LETO 1989,

ki jih podeljujejo Krajevne konference SZDL v krajevnih skupnostih. Število bronastih priznanj naj bo med 3 in 6.

Kriteriji in merila za podelitev bronastih priznanj so enaka kot pri podelitvi srebrnih priznanj. Predlogi morajo vsebovati poleg kratkega življenjepisa še konkretno in celovito obrazložitve. Priznanja bodo podeljena ob obletnici ustanovitve OF slovenskega naroda, aprila 1989.

Žirija za podeljevanje Priznanj OF pri OK SZDL Celje

Prepiri in odstopi v Galiciji

Odstopila predsednik skupščine in sveta krajevne skupnosti

Že dolgo nisem sedela na tako mučni seji, kot je bila ponedeljkova razširjena seja krajevne konference socialistične zveze Galicija. To je krajevna skupnost v žalski občini, kjer je že nekaj časa potihlo vrelo, zdaj pa očitno prekipelo.

Silno razvlečena je ta krajevna skupnost na obrobju žalske občine. V šestih zaselkih živi okrog 1500 ljudi, polovica si je našla delo v bližnjih mestih. V kraju, razen asfalt kamnoloma Cestnega podjetja Celje, ni industrije, obrt je v povojih, kmetijstvo reže le tanek kos kruha. A korak za korakom so se zaselki v zadnjih letih le razvijali. Makadama praktično ni, iz pipe priteče voda skorajda v vsaki hiši, tudi dom, vrtec, podružnični šoli in trgovini imajo. Zeleli so se več in izglasovali so krajevni samoprispevek. S tem in še kakšnim naprošenim dinarjem, pa lastnim delom gradijo zdaj mrliško vežo, napeljavajo tudi preko 100 telefonskih priključkov.

Ravno telefonija pa je bila lani kamen spotike: priključkov ni bilo za vse dovolj, med ljudmi so se začeli spori, tudi tožbe na sodišču. Zrahljani odnosi med ljudmi so skrhalo tudi krajevno samoupravo. In to v času, ko bi morali združiti moči in izkoristiti vsak dinar, ki bi morda tudi na račun občinskega praznika pritekel v krajevno skupnost.

Da je mera polna, sta pred ponedeljkovo sejo krajevne konference odstopila predsednik sveta Milan Grobelnik in predsednik skupščine krajevne skupnosti Jože Krulc. Predsednik skupščine je odstop obrazložil takole:

»Pred dvema mesecema sem zaradi smrti dotedanjega predsednika prevzel to funkcijo, v zadnjem času pa doživljam stvari, ki z normalnimi odnosi v krajevni skupnosti nimajo nič skupnega. Ljudje, ki v kraju niso bili pripravljeni delati, storiti karkoli za napredek, so danes pripravljeni le kritizirati. Verjamem, da so ob delu možne napake, toda napredek kraja je viden. Posamezniki enostavno nočejo razumeti naporov, nekateri so ljubosumni, spet tretji bi želeli uživati pridobitve ceneje kot tisti, ki so zanje delali. Delati ob stalnih kritikah.

sumničenjih, rovarjenju, tožbah in obrekovanju je nemo goče. Tudi moje delovno mesto ravnatelja osnovne šole mi tega ne dovoljuje.»

Tako predsednik skupščine, zakaj pa je odstopil predsednik sveta? »Niti koraka nisem naredil prav,« je menil. »Priznam, nekateri so bili pripravljeni delati, drugi le kritizirati. Odstopam zaradi neresnic, žalitev, nočem prevzeti odgovornosti za kasnejše napake. Očitajo mi privatno življenje, toda to je moja zasebna stvar.«

Razprava (prisotna sta bila

tudi predsednik žalske OK SZDL Milan Zupanc iz župana Ludvik Semprimožnik), o razmerah v krajevni skupnosti je bila dolga, mučna, tudi polna medsebojnih obtoževanja, z željo, da si natočijo čistega vina. To jim v celoti ni uspelo, predsednik sveta je sejo zapustil po dveh urah. Ugotovitve, težko jih je sploh strniti, so bile na kratko takšne: carski rez v krajevni samoupravi je nujen, tudi delegati npr. ne hodijo na seje skupščin in glasu krajevne skupnosti praktično ni slišati izven njenih me-

ja. Do ponedeljka, ko bo seja skupščine krajevne skupnosti, morajo v krajevni konferenci s pomočjo predsednikov vaških odborov pripraviti seznam ljudi, ki bi prišli v pošte za funkciji predsednika sveta in skupščine. Da naloga ni lahka, je bilo jasno vsem. Predvsem pa, so menili na seji, delo v pododbirih za pripravo občinskega praznika mora steči. Težav verjetno ne bo pri odbirih, ki pripravljata monografijo in kulturne prireditve, težje bo pri odboru za komunalne in gradbene zadeve, ki bo imel na skrbi gradnjo prizidka k zadržnemu domu v Galiciji. O tem pa bo moral končno reči svoje tudi odbor za finance, katerega vodja je predsednik žalskega izvršnega sveta.

IRENA BAŠA

Srečanje pekov v Štorah

Leta nazaj, je pekarna Štore slovela po svojem znamenitem parnem kruhu in drobnem pecivu ročne izdelave. Časi so se spremenili in niti malo niso bili naklonjeni obrtnim podjetjem. Osemindesetletsko obrtno podjetje so razpustili, nekaj jih je šlo v pokoj, drugi so se zaposlili v Železarni Štore.

Vendar sta nostalgija in obujanje spominov na stare čase, nekdanje »bele ponočnjake« zopet združila skupaj na srečanju, ki so ga poimenovali Srečanje nekdanjih pekov. Idejo je dal Friderik Jager, samostojni pekovski obrtnik iz Šentjurja. Mnogi so prišli, veliko pa jih je, žal, manjkalo. Še posebno so pogrešali dolgoletnega direktorja »njihove družine« Boža Kekiča. »Ja, res, kar prijetno je po dolgih letih pokramljati s staro klapo o nekdanjih časih, ki se nam vse bolj oddaljujejo,« so bili enotnega mnenja vsi udeleženci srečanja.

Nič si niso obljubili, kdaj se ponovno snidejo. Upajo pa, da tokrat ni bilo zadnjič.

STANE KREMPUŠ

Dve novi prodajalni

V žalski občini rastejo zasebne prodajalne kot gobe po dežju. Največ jih je v Žalcu, kjer so pred kratkim dobili zasebno mesnico, ki je last Bojana Senice iz Celja. Mesnica je odprta vsak dan, ob nedeljah in praznikih pa po dve uri dopoldne.

Za novo leto pa so na Polzeli dobili novo prodajalno sadja in zelenjave. Odprl jo je Milorad Novaković iz Kaple vasi. V prvih dneh je ponujal sadje in zelenjavo dobre kvalitete tudi do 20 odstotkov ceneje kot v bližnji blagovnici in obljubil, da bo tako tudi v bodoče. V novi prodajalni sadja in zelenjave pa kupcem postreže prijazna prodajalka Bojana Fridrih (na sliki).

TONE TAVČAR

Obnovljene cvetličarne

Boljšega noveletnega darila, kot so ga z dvema povsem prenovljenima cvetličarnama dobili delavci Hmezdovega vrtnarstva v Medlogu, si tako kupci kot zaposleni niso mogli želeli. Gre za cvetličarno na Prešernovi v Celu in na Slandrovem trgu v Žalcu, ki so ju odprli tik pred novim letom.

V Hmezadu se namreč zavedajo, da v vse večji zasebni konkurenci morajo najti kar se da kulturni stik s stranko, tako po prijaznosti kot tudi z opremljenostjo svojih poslovalnic. Prav v ta namen so si začrtali nalogo, da vsako leto izboljšajo z novo opremo vsaj eno svojo cvetličarno. Na sliki je prenovljena cvetličarna v Žalcu.

EDI MASNEC

HOTEL »HUM« LAŠKO

16. do 21. januarja

DNEVI KITAJSKE KUHNJE

VSAK PETEK IN SOBOTO
PLES!

REKLI SO:

Martin Cilenšek, predsednik gasilskega društva Žalec:

»Preteklo leto je bilo eno naših najdelavnejših. Aktivno smo sodelovali pri organizaciji in izpeljavi XI. kongresa slovenskih gasilcev v Celju, dobili smo (in jo tudi slovensko krstili ob Žalski noči) novo visoko raztezalno lestev, sodelovali na mnogih občinskih in drugih tekmovanjih ter pripravili več konkretnih aktivnosti v mesecu požarne varnosti. Izboljšal se je tudi strokovni kader, katerega posvečamo vso potrebno pozornost, saj moramo za opravljanje s sodobnimi tehničnimi vozili in ostalimi sredstvi imeti veliko ustreznega znanja. Razmišljamo že tudi o ustanovitvi organizacijskega odbora, ki bo pripravil slovesnost ob 110-letnici našega društva, ki bo prihodnje leto. Ob koncu lanskega leta smo opravili še tradicionalno akcijo, ko smo obiskali vse družine z našimi koledarji in lahko rečem, da so ljudje ob tej priložnosti s svojimi prispevki še enkrat dokazali, da cenijo naše delo in našo organizacijo. Prav njim se v imenu društva za to pomoč zahvaljujem in upam, da bomo tudi letos ostali skupaj. Vsi pa se bomo trudili, da bo čimmanjkrat zagorelo, če pa že bo, bomo s skupno akcijo, znanjem in tehniko hitro pogasili ter zmanjšali morebitno škodo.«

TV

Včasih se je drugače delalo

Devetdesetletnica Albina Javoršek iz Celja je še vedno čila in zdrava

Lani, pred tremi tedni je slavila visoki jubilej; ob tem pa se je Albina Javoršek, ki stanuje v krajevni skupnosti Slavko Slander v Celju, počutila vedro in veselem pričakovanju sorodnikov, ki so jo ob tej priliki obiskali.

Prijetno stanovanje, kjer stanuje Albina s svojo sestro Franko, nas je s svojo toplino takoj osvojilo. Polno je spominov na nekdanje čase, pomaga pa jih obuditi tudi Albina sama.

»Oče je imel trgovino na Gornilskem in tam sem se tudi jaz rodila. V družini nas je bilo devet otrok, pa zdaj ni nobenega več na domačiji. Od vseh živimo še štiri sestre, tri smo kar v Celju, sicer pa imamo sorodnike v Gradcu in Salzburgu.«

Z albumi v roki je postala v začetku zadržana devetdesetletnica bolj zgovorna. »Bila sem mlado dekle, polno pričakovanj in odpravila sem se v šole v Gradec in na Dunaj. Tam sem dovršila najprej meščansko, potem trgovsko šolo in se med prvo svetovno vojno zaposlila na Dunaju. Leta 1917 pa sem prišla domov in tudi jaz sem v času brezposelnosti čakala na delo. Potlej sem se zaposlila kot knjigovodkinja v tovarni Metka v Celu in tu ostala petnajst let. Upokojila sem se pri šestinpetdesetih letih, a z delom nisem prenehala. Še trikrat sem bila v Nemčiji, zaposlena seveda, zdaj pa uživam zasluženi pokoj.«

Do nedavna sem za vsa slavlja še sama pripravljala kosila, letošnjega pa bomo praznovali v gostilni. Preveč se nas bo zbralo, saj še prostora ne bi bilo za vse. Sicer sem vajena delati, saj včasih se je delalo drugače, kot se dela zdaj. Ko sem delala v Metki, ni bilo časa za malice, delalo se je od jutra do večera, pa nič se nismo smele v pisarni med sabo pogovarjati. Kaj hitro si dobil delovno knjižico nazaj, če nisi delal tako, kot je želel gospodar.«

In kdaj je prijetni Albini najlepše! Takrat,

ko se zberejo skupaj vse štiri živeče sestre. To pa je vsako nedeljo, ko skupaj kosijo. Sestra Franka znosi vse iz trgovine, Albina pa za vse skuha. Obujajo spomine na dom, delajo načrte, kaj bodo s skromnimi pokojninami kupile ali odšle celo na izlet. Na kakšen krajši seveda, saj v Savinjske Alpe, kamor je Albina v mladosti zahajala, ne gre več. Doživetja v njih so bila najlepša in če so ostali tudi taki spomini, je v Albinih srcu toplo.

ZDENKA STOPAR

Krvodajalska akcija v Žalcu

Krajevna organizacija Rdečega križa Žalec je pripravila krvodajalsko akcijo tudi zadnji petek v preteklem letu. Udeležilo se jo je 138 krvodajalcev, kar je lepo število za tak datum, ko je bilo praznično vzdušje že povsod v polnem zamahu. Aktivisti rdečega križa in delavci Zavoda za transfuzijo krvi iz Ljubljane so preteklo leto ocenili za uspešno, za kar se vsem krvodajalcem zahvaljujejo in jih prosijo za nadaljnje sodelovanje.

T. TAVČAR

KOMENTIRAMO

Tanke, a srebrne niti

Pravimo, da je kultura ena sama, pa naj raste ali pada v poklicnih ali pa v ljubiteljskih vrstah. Kakor tudi vsa druga področja, je tudi kultura vpeta v program dela, ki ga v veliki meri kroji zlasti dinar. A smeli bi reči, da slednje bolj velja za programe v poklicnih ustanovah in da je v amaterizmu stvar vendarle nekoliko drugačna, pri čemer bosedne amaterizem ne smemo jemati v slabšalnem pomenu, kar se, žal, čisto dogaja.

Ko na začetku leta povprašujemo za letnimi programi društev, ki so pod okriljem Zveze kulturnih organizacij Celje, se leto za leto soočamo z zanimivim fenomenom elastičnosti in z nekakšno naravno selekcijo v armadi okoli 5000 kulturnih delavcev. Ti so združeni v 57 društvih, ki jim je bilo lani za njihovo delo odmerjenih 110 milijonov dinarjev. V takšnem vrednostnem razmerju pričakujejo kulturniki pomoč za svoje delo tudi letos in sicer po znanem ključu: po rezultatih minulega dela in predloženih programih dela. S tem denarjem bo očitno morala preživeti glasbena, gledališka, plesna, likovna, literarna, filmska in še kakšna druga ljubiteljska dejavnost. Trdživa, kakršna je, in ji gre to šteti za odliko, bo morala prenesti podražitve elektrike, kurjave, in nenehno rast drugih stroškov, pa škrpajoče stole v dvorinah, strehe dotrajanih kulturnih domov, ki pušajo, in še vrsto drugih, nič več otroških, ampak kroničnih bolezni. Zato je v ljubiteljski kulturi težko pisati programe ali pa jih celo uokviriti. Ti so marsikdaj odvisni od danih pogojev dela in od sposobnosti in zavzetosti kulturnih delavcev v posameznih društvih. Marsikje znajo s prostovoljnimi delovnimi akcijami, konec koncev je tudi to neke vrste kultura, zakrpati streho domačega

kulturnega doma, priviti vijake na škripajočih stoli in namesto snažilke, ki bi jo bilo potrebno plačati, sami počistiti dvorano za svojimi gosti. Marsikje znajo tudi dodatno pridobiti kakšen dinar za svojo dejavnost in potem sproti krojijo svoj program dela. Fleksibilnosti je kulturne delavce v ljubiteljskih vrstah naučil čas in tu je njihova prednost, ki se zna obrestovati.

Zato pri Zvezi kulturnih organizacij, če je že govora o programih, le-teh zavestno ne bodo krčili in klestili, kakor se to piše v poklicnih vrstah, ampak bodo poskusili krmariti in se prilagajati situaciji v kakršni se bodo pač znašli. Resda bo to zahtevalo novih moči in naporov, saj osnovna nit, dvigniti ali vsaj obdržati zdajšnjo raven, ostaja. Pletivo bodo društva v povezavi z Zvezo kulturnih organizacij morala pač ustvariti sama! Niti bodo tanke, a srebrne.

MATEJA PODJED

Mozart tudi v Titovem Velenju

To, kar celjskim organizatorjem glasbenih prireditve uspeva le s težavo, velenjskim ne dela nobenih preglavic. Razne prireditve resne glasbe se tam vrstijo druga za drugo in ni naključje, da bo v tamkajšnji dvorani Glasbene šole nastopil tudi novo ustanovljeni ansambel »Slovenicum«, ki bo pod vodstvom Uroša Lajovca v naslednjih štirih letih predstavil štiri tematske sklope o Wolfgangu Amadeusu Mozartu in njegovem času.

Ciklusi (po pet koncertov) imajo naslove Mozart in učitelj, Mozart in sodobniki, Mozart in nasprotniki ter V počastitev Mozarta (ob 200. obletnici smrti). Razen omenjenega ansambla bo nastopilo še več vokalnih in instrumentalnih solistov ter APZ France Prešeren iz Kranja.

Prvi koncert bo v Titovem Velenju že to soboto ob 19.30 uri. Na sporedu bodo dela Mozarta in njegovega očeta, kot prvega učitelja. Kot solist na trobenti bo nastopil tudi Stanek Arnold. Vstopnice za ta zanimiv koncert so v prodaji v Glasbeni šoli v Titovem Velenju in uro pred koncertom.

Gala ali ozvezdje ljubezni

Svojevrsni teater zagrebškega igralca Gorana Matovića v Celju

Goran Matović je igralec brez matičnega teatra, ki je prepričan, da so za predstavo potrebni samo tekst, igralec in gledalec. To dokazuje s samosvojo monološko spretnostjo, ki predstavlja samostojen dramski dogodek.

Iz njegovega repertoarja (v katerem se pojavlja kot scenarist, režiser in igralec) posebej izstopajo predstave »Klofuta javnemu okusu«, monološka skica po motivih iz življenja in dela Vladimira Majakovskega, »Molčanja, samote, procesi...«, dramski kolaž iz polemičnih spisov Miroslava Krleža in »Sanje in norost«, scenski portret Tina Ujevića.

Tudi v predstavi »Gala« gre za dramski kolaž, scenski portret o ljubezni, inspiriran z motivi iz življenja Salvadora Dalija, Paula Eluarda in njune velike ljubezni Jelene Dimitrovo Diakonovo-Gale. Leta 1917 se je francoski nadrealistični pesnik Paul Eluard poročil z Rusinjo Jeleno Dimitrovo Diakonovo, ki jo je spoznal pred leti v švicarskem sanatoriju

in jo je imenoval Gala. Njej je posvečena ljubezenska poezija njegove zgodnje faze, zbrana predvsem v zbirkah Prestolnica bolečine (1926) in Ljubezen Poezija (1929), močno pa odmeva tudi v kasnejših zbirkah. Obstaja pa tudi podatek, da je Eluard Gali vse do smrti pisal strastna ljubezenska pisma.

Leta 1929 Gala in Eluard skupaj odpotujeta v Španijo, kjer obiščeta Salvadora Dalija, zaradi katerega Gala Eluarda za vedno zapusti. Tudi za Dalija je bila Gala pravo odkritje: v njej je našel lik ženske iz domišljije, prijateljico iz sanjarij svojega otroštva in Gala postane njegova velika inspiracija in opsesija.

Ljubezenski odnosi Gale, Eluarda in Dalija so vsekar daleč od banalnega zakonskega trikotnika. Kroniki škandalov pripada edino le podatek, da je mladi španski slikar Salvador Dali poleti usodnega leta 1929 prevzel Paulu Eluardu ženo Galo. Vse ostalo je mit. Mit, v katerega je Dali vgradil boljši del svojega ekscentričnega geni-

ja, mit po katerem je Gala angel ustvarjanja in uničenja, edinstvena in edina, mit s katerim sta Eluard in Dali Ljubezen dvignila na nivo kreacije.

Na osnovi obširnega dokumentarnega gradiva je Goran Matović skomponiral igro o LJUBEZNI, katere namen ni dokumentarna rekonstrukcija, temveč svobodna scenska transpozicija, ki naj določi naš odnos do ljubezni. Montaža različnih odlomkov, za kakršno se je odločil Matović, nima ilustrativnih pretenzij, niti narativnih obveznosti. Teži edino k jednatosti, svojevrsni geometriji odnosov, ljubezni v kateri se primarno zrcalijo individualne človeške usode. Tako je lahko Matović prevzel različni, a komplementarni vlogi Dalija in Eluarda, razumevajoč jih brez pretiranega psihologiziranja kot pozitiv in negativ, sonce in mesec ali osvetljeno in temno stran v Galini galaksiji.

»Galo« si lahko ogledate danes, 12. januarja ob 19.30 v Narodnem domu. N.Š.

Črni križ pri Hrastovcu

Prvi ponatis popularne zgodovinske povesti

Črni križ pri Hrastovcu – tako se glasi naslov zgodovinske povesti, ki je prvič in zadnjič doslej izšla že leta 1928 pri Cirilovi knjižnici v Mariboru.

Njen avtor Ožbe Ilauin, sodnik pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah, je v njej opisal tragično ljubezen iz 17. stoletja, ko sta se na skrivaj poročila Friderik Herberstein in z gradu Hrastovec in Agata Nürenberger z bližnje graščine Stralek. Ljubezen naposled uniči Friderikova mati, baronica Margareta, ki ima glede poroke svojega plemiškega sina drugačne račune. Po njenem mnenju

teče po Agatinih žilah premalo plava kri, zato jo da – ko je Friderik na Ogrskem, kjer se bori proti Turku – obtožiti čarovništva in jo obglavijo.

Črni križ pri Hrastovcu ni samo melodrama, ki precej spominja na Veroniko Deseniško in deloma tudi na Miklovo Zalo, marveč je dragocen prispevek k poznavanju zgodovine, etnologije, geografije, verskega življenja in drugih značilnosti osrednjega dela Slovenskih goric. Ožbe Ilauin, ki je sicer bil rojen na današnjem avstrijskem Koroškem in je umrl leta 1945, je napisal še druge

zgodovinske povesti in študije, ki pa doslej še niso bile objavljene.

Sedaj so se pri turistični agenciji Klopotec v Lenartu, ki deluje v okviru tamkajšnje Agrokombinata, odločili, da zgodovinsko povest Črni križ pri Hrastovcu znova ponatisnejo. Zato, ker si to zasluži zavoljo svojega prostora v tej vrsti slovenskega slovstva, zato, ker bralci po knjigi v knjižnicah in druge kar naprej povprašujejo, nenazadnje pa tudi zato, ker je povest kot nalašč, da pripomore k zaokrožitvi podobe mladega lenarskega turizma. Z. B.

Spet obrambni jarek ob grajskih zidovih

V Olimju nov poseg, tokrat z dvojnimi namenoma

O obnovitvenih delih na kompleksu renesančnega gradu oziroma nekdanjega pavlinskega samostana z lekarno in 1710. leta dokončano cerkvijo, v kateri je pel svojo novo mašo Anton Martin Slomšek, smo že večkrat poročali. Ob koncu prejšnjega leta pa tudi že v tem novem, se strokovnjaki za varstvo kulturne dediščine ukvarjajo s temeljitimi sanacijskimi posegi, ki po svoje pomenijo tudi novost v dosedanjih pristopih in metodah dela.

Namreč, že dalj časa je bilo znano, da je celoten stavbni kompleks gradu in cerkve na zelo vlažnem terenu, kar so potrdile tudi zadnje trditve in odkopavanja terena tik ob grajskih stenah. Potrjene so bile dosedanje domneve, da je bil okoli gradu obrambni jarek, seveda poln vode, in da stavbna celota stoji dobesedno na vodnih izvirih. In dokler je obrambni jarek bil takšen kot pač mora biti, v svoji funkciji, je bilo vse v redu. Ko pa so ga, najverjetneje po dokončanju cerkve po letu 1710, zasuli, so pričeli zidovi vleči nase vso vlogo, ta pa je v vseh poznejših obnovitvenih prizadevanjih povzročala veliko škodo. Tako so se tudi na obnovljeni fasadi pričeli pojavljati znaki propadanja. O tem, kdaj natančno so jarek zasuli, ni podatkov. Ko je bila dokončana cerkev in ko se je graščina spremenila v samostan, je tudi obrambna funkcija vodnega jarka ugasnila. Danes se stroka po besedah Bogdana Badovinca iz celjskega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine ravna po Vischerjevi upodobitvi iz leta 1681, ki je edina ohranjena starejša upodobitev Olimja.

Sedanja dela pomenijo sanacijo obstoječega stanja in to v najbolj temeljiti obliki. Odkopan je že lep del obrambnega

Nekdanji vodni obrambni jarek bo spet v funkciji: stavbo bo varoval pred vlagom pa še sebe bo razkazoval v svoji zgodovinski vlogi. Foto: D.M.

jarka pred samim vhomom v nekdanjo graščino, ki nosi na portalu častljivo letnico 1550. Tako bo jarek ponovno dobil svojo nekdanjo podobo in s tem svojo zgodovinsko pričevalnost in vlogo se ne bo več vzpenjala po zidovih. Odkopali so tudi nasutje in stolpu, kjer je lekarna in bodo njeno notranjost zaščitili po enakem postopku. Z dvoriščne strani bodo ob zidu naredili kinete in izolirali stene. Tako bo dokončno sanirana stavbna substanca, kar pa je tudi pogoj za uspešno sanacijo fasade, oziroma njen obstoj.

Sicer pa v Olimju ne bo ostalo le pri tej obliki sanacije. Že dosedanjí napori, ki jih je vlagala cerkev v obnovo baročnega sakralnega objekta, predvsem pa prizadevanja Spominskega parka Trebče in Izvršnega sveta občine Smarje pri Jelšah, so že obrodili nekaj trajnejših sadov. Najpomembnejši je dogovor o nadaljnji razvojni smeri tega kompleksa. V izdelavi je notranja oprema za lekarno, ki bo predstavljena v vsem svojem sijaju, obiskovalcem bo na voljo informacijska pisarna, slovenska farmacevtska industrija se vključuje v projekt predstavitev našega zdravilstva, s sodelovanjem mariborske škofije pa bodo dokončno uredili spominske prostore posvečene življenju in delu Antona Martina Slomška, škofa in prosvetitelja, tako, da bo njegovo delo predstavljeno v celoti.

Tako bi postalo urejeno Olimje (lepo bi bilo, če bi temu sledil celoten kraj z doslednejšim spoštovanjem izvajanja prostorskega načrta) pomemben sestavni del vedno bolj ambicioznega Obsotelja in Kozjanskega, tudi z Rogaško Slatino v pretoku turistov, ki jim lahko ponudijo naši kraji ob namenskih objektih tudi naravno in kulturno dediščino v zahtevnejši obliki in za višjo ceno kot doslej. Zamisliti bi se morali ob podatku, da letno obišče Olimje 15.000 turistov, od tega dve tretjini iz tujine; pa je tisto, kar lahko danes tam vidijo, bore malo v primerjavi z vsem, kar bodo lahko videli, ko bo celoten projekt tako vsebinsko kot organizacijsko zaključen. Zadnji čas je že, da postane tudi kulturna dediščina sestavni del ekonomskih odnosov, tudi v obliki posrednega izvoza.

DRAGO MEDVED

VIDEO PARADA

PLESNA AKADEMIJA

★★

VIDEO KLUB CELJE ★★ CANKARJEVA 13

Igrajo: Tony Fields, Galyn Gorg, Eliska Krupka

Režija: Ted Mather

Naslov originala: Dance Academy ★ Italija 1987 ★ zabavni

Film Plesna akademija naj bi nadaljeval serijo filmskih uspešnic na temo, ki obravnava svet plesa: Flashdance, Footloose in Dirty Dancing – prva dva smo že imeli priložnost videti v naših kinematografih, zadnjega že uspešno predvajajo v Ljubljani, dostopen pa je tudi v Video klubu na Cankarjevi ulici v Celju. Zgodba filma je trivialna in bolj ali manj za lase privlečena, dialogi dolgočasni in mestoma stupidni, tam kjer hoče biti smešen se osmeši; edino kar še daje filmu »gledljivost« je glasba in predvsem ples Tonyja Fieldsa (zaslovel s filmom A Chorus Line). Film je tako po režijski kot po igralski in glasbeni plati pod nižjevjo zgoraj omenjenih filmov. Zgradba filmskega dogajanja je sicer nekoliko drugačna, vendar še vedno močno naslonjena na zgradbo klasičnega filma na to temo – »All That

Jazz» (Ta vražji jazz) –, s tem da se s slednjim seveda sploh ne more primerjati, saj ta velja tako ali drugače za paradigmo.

In ker znajo dobri distributerji prodati tudi platno za svilo, je film nizkega proračuna krepko izplačal investicijo.

TRIJE MOŽJE IN OTROK – (3 Men & a Baby) – komedija – (594) – ★★

Izvrstna komedija nam prikazuje tri neporočene moške, sostanovalec, ki lepega dne najdejo pred svojimi vrati dojenčka. Kaj zdaj? Kako ga previti, nahraniti, uspavati? Kdo ga bo pazil? Iz odgovorov na ta vprašanja nastaja vrsta komičnih situacij in dokaj zabavna zgodba. Tema filma je sicer stara – poznamo vsaj še tri filme, ki se jo lotevajo – vendar pa ji je vdahnjeno veliko duha sodobnega ameriškega človeka, tako da je film, kljub žanru, reprezentativen. Sicer pa je povsem mogoče, da se bodo feministke ob njem zgolj namrdnile.

RIBA IMENOVANA VANDA – (A Fish Called Wanda) – komedija – (593) – ★★

Se ena komedija, ki se ji Američani bolj smejejo kot pa si zasluži. Za kontinentalen odnos do smeha je bil film »neupravičeno« nekaj tednov med najbolj gledanimi filmi v Ameriki.

DOGODIVŠČINE RABINA JAKOBA – (Les Aventures de Rabbi Jacob) – gl. vloga Louis de Funes – komedija – (592) – ★★

Francoski humor je seveda nekaj povsem drugega. Tipičen reprezentant le tega je Louis de Funes, klovn francoskega filma, vedno srborit, spakljiv, pa vendar šarmantno komičen.

GOSPOD DOLAR – (Mr. Billion) – komedija – (591) – ★★

Terence Hill, tokrat brez Bud Spencerja, v stari maniri odigra preprostega človeka, ki nepričakovano podeduje pravo bogastvo. Sicer pa ni film niti posebno duhovit niti posebno domiselni.

DOBRI, SLABI IN ZLI – (The Good, the Bad and the Ugly) – gl. vloga Clint Eastwood – vestern – (590) – ★★

Eden boljših vestern filmov, ki si ga je vredno še enkrat ogledati.

Rogaška uspešno v bran tuji konkurenci

Dobra polovica prihodka s prodajo na tujem trgu

Kljub temu, da so v Zdravilišču Rogaška Slatina lani dobro delali, bodo po zaključnem računu komajda pokrili stroške. Izgube torej ne bo, kar pa je dokaj klavarna tolažba ob dejstvu, da je bilo lani v Rogaški Slatini kar 21 odstotkov več tujcev kot predlani, da so zabeležili za 21 odstotkov več nočitev in da je tuji gost poprečno porabil v Zdravilišču okoli 100 mark dnevno.

Eden od »krivcev« za finančni primanjkljaj je domači gost, tisti, ki je bil nekoč samoplačnik, in tisti, ki mu

je njega dni zdravljenje delno omogočilo njegova občinska zdravstvena skupnost. Domačih gostov je bilo lani za 2 odstotka manj kot leto poprej, število nočitev le-teh pa se je zmanjšalo za 8 odstotkov.

Izpad domačih gostov so v Zdravilišču Rogaška Slatina uspešno nadoknadili z zunanjetrgovinsko dejavnostjo. Ocenjujejo, da bo delež celotnega prihodka na tujem trgu v letu 1988 znašal v Zdraviliški dejavnosti 55 odstotkov (predlani 45), na ravni delovne organizacije pa bo celotni prihodek na tu-

jem trgu 32 odstotkov (predlani 25). To povečanje je zlasti razveseljivo ob dejstvu, da je jugoslovanski turizem lani skorajda povsem izgubil nekdanji ugled, realnim ocenam jugoslovanskega družbenoekonomskega in političnega trenutka pa so se pridružile še lažne informacije, tuja propaganda, ki je znala takšne informacije izkoristiti sebi v prid. Vsem navkljub pa so v Rogaški Slatini znali privabiti tujce, zato se lahko upravičeno sprašujejo, kolikšen bi bil porast števila tujih gostov v primeru, ko bi bila turistična tuja konkuren-

renca vsaj malce bolj lojalna.

Eden glavnih razlogov za relativno slab finančni rezultat so stroški, ki rastejo brez vsakršne kontrole, tako da nad njimi sploh ni možen pregled.

Na poslovanje pa je lani vplivala tudi pestra investicijska dejavnost, zlasti v razširitev izvenpenzijske ponudbe. Te naložbe so začeli z lastnimi viri v prepričanju, da bodo le-te nadomestili s prodajo obveznic, kar jim je koncem leta tudi uspelo.

Poseben problem je prodaja mineralne vode v temeljni organizaciji Polnilnica. Na tujem trgu so se namreč sistematično lotili akcije, da steklenice iz Rogaške Slatine izrinejo s trga. Najprej so bili problemi z Avstriji, ki so enostavno prepovedali prodajo Donata v trgovinah in ga je bilo mogoče najti le v lekarnah. Podobno se je dogajalo na italijanskem trgu, kjer je tamkajšnja birokracija prav tako našla način, da je lahko začasno prepovedala uvoz zdravilne mineralne vode Donat Mg. Jeseni so se zadeve pri obeh sosedah uredile. Kljub temu je bila lanska prodaja Donata na tuje za 41 odstotkov večja od predlanske, več pa so na tujem prodali tudi namizne mineralne vode Rogaška in Trimvita.

Za desetino manjša kot predlani pa je bila prodaja mineralnih vod na domačem trgu, ne v Sloveniji, ampak v drugih republikah. V tem primeru ni mogoče govoriti o kakšnih nacionalističnih vidikih, ampak je za izpad preprosto »kriva« kupna moč prebivalstva.

MARJELA AGREŽ

Do Treh žeblijev

Spominski pohod po poteh Pohorskega bataljona, ki ga je v nedeljo pripravilo planinsko društvo Zreče, se je v lepem vremenu končal s spominsko slovesnostjo pri Treh žeblijev.

Letošnjega pohoda izpred hotela Planja na Rogli do Osankarice se je udeležilo 550 planincev iz 30 slovenskih planinskih društev. Kot gostje pa so bili med pohodniki tudi člani planinskega društva Železar iz Zagreba in Sarajeva.

Na zaključni slovesnosti, ki je bila v hotelu Dobrava v Zrečah, so lanskim in letošnjim planincem, ki imajo za seboj deset pohodov, podelili spominske plakete. Teh je bilo 31.

MP

Planinci so velik turistični ponudnik

V Zgornji Savinjski dolini obnavljajo ali gradijo več planinskih postojank. V letu 1988 so tudi tu zabeležili upad prometa. Pozimi imajo odprte planinske postojanke Mozirsko kočo na Golteh, planinski dom v Logarski dolini in Dom na Menini.

V občini Mozirje je 14 planinskih postojank, ki so večinoma primerno urejene. Na Grohotu gradijo novo planinsko kočo, ki jo sicer upravljajo planinci iz Mežice. Menijo, da bo dokončana še letos. Staro kočo je namreč odnesel plaz, zato gradijo novo nekoliko niže, na varnem mestu. Frischaufov dom na Okrešlju, s katerim upravljajo celjski planinci, bo dokončno obnovljen letos. Ljubenci pa na Travniku povečujejo Antejev bivač na Slovenski planinski transverzali. Razdalja od Smrekovca do Raduhe je v slabem vremenu predolga, zato so se odločili v letu 1990 odpreti povečan Antejev bivač.

Zmogljivosti bodo povečali s sedanjih 4 na 16 ležišč. Bivak je na dobro obiskanem odseku planinske poti.

Vzrok upada prometa v planinskih postojankah je, menijo v Zgornji Savinjski dolini, zaradi padca življenjskega standarda, saj planinci vse bolj prinašajo hrano in pijačo kar s seboj. Martin Aubrecht z Zveze telesno kulturnih organizacij občine Mozirje meni, da se morajo kar najtesneje povezovati z drugimi oblikami turizma. V 14 planinskih postojankah v Zgornji Savinjski dolini je kar 650 ležišč, v planinah pa je še 16 lovskih koč z 160 ležišči. »Če seštejemo zmogljivosti planincev in lovcev, smo v občini v bistvu največji turistični ponudniki.«

V zimskem času je najbolj obiskana Mozirska koča na Golteh, ki je odprta vse leto. Odprt je tudi dom v Logarski dolini. Konec tedna je odprt tudi dom na Menini, z izrednimi smučarskimi tereni za turno smuko na Vivodniku. Druge planinske postojanke odprejo občasno, po predhodni najavi večjih skupin.

BRANE JERANKO

Konjiški gostinci so večji optimisti kot načrtovalci

Za zdraviliški turizem v konjiški občini

V gostinsko turistični dejavnosti želijo v tem letu v konjiški občini dvigniti predvsem kakovost ponudbe. Turistično dejavnost, so zapisali v usmeritvah za leto, pa bo potrebno bolj povezati z ostalimi dejavnostmi, zlasti obrtjo, trgovino in kmetijstvom.

Ob koncu leta pa bodo turistično ponudbo dopolnili tudi z zdraviliškim turizmom in tako za turizem še bolj izkoristili naravne danosti. Ena izmed letošnjih obvez v turizmu konjiške občine je tudi ohranitev števila gostov in nočitev na ravni iz minulega leta, ko so zabeležili 110 tisoč nočitev. Gostinski in turistični delavci v ob-

čini pa so bolj optimistični od načrtovalcev letošnjega turizma, saj predvidevajo za polovico več gostov in nočitev kot lani.

Turizem dobiva v konjiški občini pravo mesto in velja tudi v programih in letnih usmeritvah, pa tudi v dolgoročnih načrtih razvoja. Trenutno je najbolj aktualen podpis samoupravnega sporazuma za štiriodstotno združevanje sredstev za zdraviliški turizem, ki naj bi vzcvetel v Zrečah. Sporazum je doslej podpisalo 48 odstotkov podpisnikov iz združenega dela, da ga bo mogoče začeti uresničevati, pa ga mora podpisati vsaj polovica. Pričakujejo, da se bo

v kratkem za ta korak oziroma za podpis odločil tudi Konus.

Ko v konjiški občini govorijo o turizmu, se zavedajo, da je za razvoj potrebno zlasti izobraževanje kadrov, saj prav od njih zavisi kakovost ponudbe, ki so jo postavili v prve resolucijske vrste. Turizem v konjiški občini je namreč še mlad in od tod izvira tudi marsikatera napaka. Zato v okviru Delavske univerze Slovenske Konjice načrtujejo poseben oddelek turistično gostinske šole v Zrečah, ki naj bi bila kovnica bodočih dobrih kadrov v turizmu in gostinstvu konjiške občine.

MATEJA PODJED

Slab začetek, konec dober

V Lučah se je lanska turistična sezona začela nepričakovano slabo. Po slabem začetku se je stanje popravilo, tako da so v vsem letu zabeležili več kot 2500 nočitev. To je približno toliko kot v zadnjih letih. Od leta 1987 pa žal opažajo upadaje nočitev inozemskih gostov.

V letu 1988 so v Lučah odprli kmečki penzion Franca Speha v Krnici s 6 do 8 ležišči. Pri Spehu oddajajo apartmaje prve kategorije s polpenzionom. V letu 1988 je odprla za goste zasebne sobe z zajtrkom Ana Funtek v Lučah. Funtkova nudi 10 do 12 ležišč vseh treh kategorij, gostom pa je na razpolago tudi

kuhinja. Ker v Lučah nimajo vlečnice, so brez zimskega turizma. Tako imajo trenutno mrtvo sezono. Za novoletne praznike so bili vsi kmečki penzioni polno zasedeni, zasebne sobe v vasi pa so bile zasedene toliko, kolikor hrane so lahko ponudili, zaradi silvestrovanja, v penzi-

onu Raduha. V Lučah so zadovoljni z uspešno poletno prireditvijo Lučki dan, tako glede organizacije, kot tudi zaradi izkupička, ki je edini pravi vir dohodka Turističnega društva. Tudi v Lučah ostane od turistične takse zelo malo.

BRANE JERANKO

Medobčinski odbor v Titovem Velenju

Velenjski planinci bodo letos praznovali 40-letnico društva. Zato je v združenju delovno. V Titovo Velenje bodo za nadaljnji dve leti prenesli iz Celja sedež medobčinskega odbora.

Decembrsko planinsko šolo na Paškem Kozjaku je obiskovalo rekordno število – 34 pionirjev, ki so vsi opravili izpit. Praktični preizkus bodo imeli na izletu na Celjsko kočo čez Hudičev graben. Med počitnicami bodo priredili za šolarje planinske izlete, ki jih bodo vodili mladinski vodniki.

V soboto bo v Namini restavraciji v Titovem Velenju planinski ples, planinci pa so se naplesali tudi že na 1. planinskem plesu v Šentilju. V občinski dvorani bodo 10. februarja priredili predavanje o Tibetu in Nepalu. Alpinisti v društvu se ukvarjajo z novo športno disciplino, s skoki z vrhov s padalom. V velenjskem planinskem društvu je delavnih približno sto planinskih aktivistov,

društvo pa je lani imelo 2544 članov. Letos želijo pridobiti še nove. Letošnja članarina je za odrasle 10 tisoč din, za mladince 5 tisoč, za pionirje pa 3 tisoč. V planinski pisarni, ki je odprta vsak torek in četrtek od 17. do 19. ure, planinske znamke že imajo.

JULIJANA HOČEVAR

V krajevni skupnosti Ljubno bi radi imeli bazen s toplo vodo

Če se bo zamisel uresničila, bodo v krajevni skupnosti Ljubno dobili bazen s toplo vodo, dve teniški igrišči, za nameček pa še zimsko naravno drsališče.

Na seji ljubenskega Turističnega društva so sprejeli pobudo, da bodo v mozirski občini naročili raziskavo o možnosti za izgradnjo bazena s toplo vodo. V Okonini je naravni vrelov s toplo vodo, ki bi ga, kot kaže, lahko izkoristili v rekreativno turistične namene.

Ljubi kruhek

Učenci osnovne šole na Stranica se odlikujejo po številnih interesnih dejavnostih, ki jih znajo povezati tudi s šegami in navadami v domačem kraju.

Ena takih prireditev bo turistični večer z naslovom Ljubi kruhek, ki ga za v soboto ob 18. uri v domu kulture pripravljajo mladi člani turističnega krožka šole.

Z besedo in pesmijo ter prikazom starih kmečkih opravil bodo predstavili setev, žetev, mlačev in pripravili tudi razstavo kruha. Da bi se mladi še kaj naučili, so medse povabili kmete, muzikante in druge vaščane, ki bodo obogatili prireditev v novem domu kulture.

MP

VAŠA – NOVA

DOBER
DAN

Turistična agencija Šempeter

VAŠA ŽELJA
NAŠA IDEJA
VAŠE ZADOVOLJSTVO
YOUR WISH
OUR IDEA
YOUR SUCCESS

Za vaš sproščen in dober dan
vam nudimo organizacijo in
izvedbo:

- izletov zaključenih skupin
- ogledov sejmov in drugih prireditev
- letnih in zimskih oddihov

POSEBNA UGODNOST ZA
DELOVNE ORGANIZACIJE:

mesečni najem YUGO 45/55
po ekskluzivni ceni 1,815.000
din

Pokličite nas na telefon (063)
701-844

Za bolj sončno pomlad vam
pripravljamo
NOVE programe oddihov in li-
kovno galerijo

Kmetov dinar ni nič manj vreden kot denar drugih

Savinjski hmeljarski dinar poslej v blagajnah temeljnih združnih organizacij

Izplačilo hmelja je konec leta postalo jabolko spora med Hranilno kreditno službo Hmezada in Kmetijsko zadrugo Savinjska dolina. Vsa leta je namreč izplačilo, in to nikdar ni bilo malo denarja, teklo preko Hmezadove Hranilno kreditne službe. Ob letošnjem izplačilu hmelja konec decembra pa so hmeljarji v Savinjski dolini dobili nove obračunske knjige, v katerih je vpisano dobroimetje. Denar so kmetje lahko dvignili takoj na blagajnah temeljnih združnih organizacij, lahko pa so ga pustili v zadrugi, kjer zdaj znesek vsakega osemnajstega v mesecu revalorizirajo in avtomatsko pripišejo obresti.

Zakaj so se v Kmetijski zadrugi Savinjska dolina odločili za ta korak, nad katerim v Hranilno kreditni službi niso najbolj navdušeni? Direktor zadruge Vlado Kralj je odločitev takole komentiral: »S hmeljarji imamo sklenjene pogodbe in po določitih pogodb

smo morali hmelj izplačati do 20. decembra lani. Do tega datuma je bil hmelj v glavnem prodan, ne pa tudi plačan. Denarja za izplačilo hmelja ni bilo, vedno si ga je bilo treba izposojati. Kakšno ceno ima kapital, vemo. Člani zadružnega sveta in hmeljarskega odbora so sklenili, da do 20. decembra izplačilo hmelja mora biti in sicer po ceni, ki jo je priznal Hmezad Export-Import. Z novim načinom izplačevanja smo v bistvu prešli na samofinanciranje hmeljarstva.

Dosedanji način izplačevanja je imel po mnenju kmetov kar nekaj slabosti. Najbolj pa je hmeljarje jezilo dejstvo, da so v Hranilno kreditni službi nekaterim članicam, na primer Agrini, njenim delavcem in obrtnikom, priznali revalorizacijsko stopnjo, kmetov denar pa tega očitno ni bil vreden. Tudi stroški poslovanja so bili v Hranilno kreditni službi višji, kot bodo v zadrugi; znašali bodo približno en odstotek.

»Po našem mnenju,« je ocenil direktor Kmetijske zadruge, »bo samofinanciranje hmeljarske dejavnosti pomagalo pri njenem razvoju. Kolikor vem, so kmetje zadovoljni. Še vedno pa preko Hranilno kreditne službe izplačujemo mleko, meso in druge proizvode. V kolikor se stvari ne bodo uredile, je naš dolgoročni cilj ustanovitev lastne hranilno kreditne službe, kjer bi vse panoge obravnavali enako. Nikakor ne napadamo in ne razbijamo Hranilno kreditno službo, novi način izplačila je le poslovna odločitev v interesu hmeljarjev. Kolikor vem, razmišljajo o podobnih ukrepih tudi v Šmarju. Če pa bodo pogoji v Hranilno kreditni službi boljši, bomo denar spet usmerjali tja, kot doslej.«

Zagotovo kmetov dinar ni prav nič manj vreden kot denar obrtnikov ali kogarkoli drugega in če se kmetje pač ne spoznajo toliko na razne velike in male bančne r-je (le kdo pa se), še tudi ni rečeno, da jim lahko težko prisluži denar obrestujejo tako, kot se pač nekomu izidejo računi.

Odločitev zadruge savinjski hmeljarji, vsaj kot je slišati doslej, pozdravljajo. Vedeti pa je treba, da ima tudi zadruga svojo računico z obračanjem denarja. No, ampak dokler bo volk sit in koza cela, je tudi prav.

IRENA BAŠA

Višje odkupne cene mleka in mesa

Prvega januarja so povečali odkupne cene mleka, od minulega ponedeljka pa so v Celjski mesni industriji višje tudi odkupne cene živine.

Prej so odkupne cene mleka znašale okrog 640 dinarjev za liter oddanega mleka s 3,6-odstotno tolsčo. V Sloveniji so kmetje zadnja dva meseca dobili po 750 dinarjev za liter oddanega mleka. Denar za to razliko je prispevala republika samoupravna interesna skupnost za pospeševanje proizvodnje hrane z namenom, da ne bi pridelovalci mleka povsem obupali.

In kakšne so odkupne cene po novem letu? Za liter oddanega mleka s tolsčo 3,6 odstotka bodo kmetje dobili 980 dinarjev, še posebej pa dodatek za kakovost. Cene konzumnega mleka v trgovih

nah ostajajo enake kot doslej, čeprav so jih v Mlekarni v Arji vasi nameravali povišati na 1600 do 1700 dinarjev za liter mleka. Povišanja cen niso odobrili; namesto višjih cen bodo v Mlekarni še dy meseca prejeli zvezne kompenzacije.

Od ponedeljka dalje pa so v Celjski mesni industriji višje tudi odkupne cene živine. Povprečno so cene višje za 12 odstotkov. Za kilogram junčega mesa bodo rejci dobili okrog 13.000 dinarjev.

Skok cen se torej nadaljuje. Še pred dobre pol leta so se v kmečki zvezi zavzemali, da bi rejci dobili za kilogram mesa 4000 dinarjev. Danes je cena dvakrat višja, skupaj z odkupnimi cenami pa bežljavo v vrto glave višine tudi cene krmi, gnojil, elektrike in še bi lahko naštevati. Sicer pa – spet je nekaj slišati o zamrznitvi cen.

IRENA BAŠA

Skoraj ves hmelj je prvovrsten

S seje združnega sveta TZO Tabor

Pred zaključkom leta so v TZO Tabor v žalski občini sklicali sejo združnega sveta. Ocenili so proizvodnjo v minulim letu, spregovorili o trenutnih razmerah in letošnjih načrtih.

Taborčani so lani oddali v zbiralnice 440.000 litrov mleka. Odstopanje od zastavljenega plana je precejšnje, kajti v Taboru so načrtovali, da bodo zbrali 555.000 litrov mleka. »Če bi bila cena vzpodbudna, če bi odkupna cena pokrivala ceno reprodukcijskega, potem bi bilo mleka verjetno več,« so menili člani sveta. »Poleg tega,« so povedali na seji, »pa v Mlekarni stalno govorijo o višjih ceni mleka, tako da niti ni več pravega veselja med kmeti za oddajanje mleka.«

Pri mladopitnem govedu so v Taboru načrtovali, da ga bodo oddali 127 ton. To količino bodo tudi dosegli. Proizvodnjo piščancev pa so v Taboru presegli za skoraj 100 ton – 820 ton namesto načrtovanih 735 ton. Zadovoljni pa so tudi s proizvodnjo hmelja. Ne toliko s količino, pridelali so ga 84 ton, načrtovali pa 91 ton, toda kvaliteta je odlična. Kar 98,16 odstotkov hmelja je prvovrstnega. Krepko izpod plana pa je v taborških zaselkih proizvodnja pšenice. Kmetje so jo oddali le 15 ton, za prihodnje leto pa imajo sklenjeno le eno pogodbo. »Nič čudnega, če si pa nekaj tednov po oddaji dal za otrobe toliko, kot si prej dobil za pšenico,« so menili člani sveta.

Nadalje so na seji združnega sveta spregovorili še o naložbah v lanskem in letošnjem letu. Upravnik TZO Tabor Ernest Žolnir je dejal: »Lani smo kupili ena namakalnik, če bo denar, jih bomo še več, skupaj želimo imeti štiri namakalnike in namakati 70 odstotkov hmeljišč. Minulo sušno poletje je namreč dokazalo, kako pomembno je namakanje, saj bi brez tega bil lanski pridelek bistveno slabši.«

Tudi člani sveta so potrdili, da je namakanje nujno, menili so le, da je cena namakanja precej visoka, opozorili pa so tudi na premajhne količine cevi, ki si jih morajo sposojati pri gasilcih. Po besedah upravnika bodo letos tudi ta problem rešili, kmetom pa je predlagal, da naj

razmislijo o ustanavljanju namakalnih skupnosti.

Ob koncu so člani sveta obravnavali še naložbe v lanskem in letošnjem letu. Lani so v Taboru preuredili sušilnico in vanjo vgradili vlažilne komore, kupili so že opremo za novo sušilnico, postavili 6 in pol ha novih žitnic, nekaj jih bodo uredili tudi letos. Lani so na območju Tabora meliorirali še 90 ha zemljišč, dokončali melioracije v Virtah, letos pa jih čakajo melioracije Konjščica II in Čeplje II, izgradnja dela namakalnega sistema ter še mini melioracije.

Beseda je na koncu stekla tudi o kreditiranju. V TZO Tabor so na primer kreditirali izgradnjo piščančje farne, nabavo nove mehanizacije, izgradnjo hlevov, pridobili so tudi nekaj republiških nepovratnih sredstev. Vendar v zadnjem času zaradi visokih obresti, pri čemer imajo v TZO bolj malo besede, za kredite skorajda ni več zanimanja. Nasprotno. Pri izplačilu hmelja so kmetje v glavnem kar v celoti odplačevali najete kredite.

IRENA BAŠA

Plakete in priznanja

Na slovesni seji delavskega sveta SOZD Hmezad Žalec so zaslužnim delavcem, kmetom in delovnim organizacijam podelili plakete in priznanja. Posebno priznanje za leto 1988 – kipec hmeljarja, sta prejela DO Hmezad Kmetijstvo Žalec in Ivan Debelak. Zlate plakete so prejeli: Vinko Čremožnik, Alojz Hauser, Jožefa Jakopina, Franc Kajbič, Vid Korber, Lepold Janežič, Mirko Janežič, Branko Plohl, Franc Savinec, dr. Boris Skalin, Avgust Tratnik, Stanko Vehovar, Marta Vogrinc, dr. Anton Vrabčič, DO Hmezad Kmetijski kombinat Šmarje pri Jelšah in Marija Rolih. Srebrne so prejeli: Franc Bajda, Stanislav Bališ, Jože Benčina, Franc Debelak, Vojko Golavšek, Marjeta Grobler, Rudi Horvat, Jože Hribnik, Stanko Jezernik, Vinko Ježovnik, Stanko Jagodič, Boris Kitak, Jože Košec, Francšek Kovačič, Ljudmila Kukevec, Janko Marčič, Zvone Novak, Rozina Pišek, Anton Rožič, Elizabeta Sever, Milan Žolnir, Janez Šlamberger, DO Hmezad export-import, DE Inženiring, Interna Banka, Silva Pavlinec in KZ Savinjska dolina. Poleg tega so podelili še 35 bronastih plaket in 50 priznanj.

T. TAVČAR

Sporen predvsem tovornjak uvoženega mesa iz ČSSR

V zadnji številki Novega tednika smo poročali o uvoženem junčjem mesu iz ČSSR. Podrobnejše informacije smo torat iskali v Celjski mesni industriji, kjer so uvozili precejšnje količine tega mesa in pri veterinarskem inšpektoratu v Celju Francu Lemutu.

Vodja prodaje v Celjski mesni industriji Boris Škoberne je o uvozu mesa povedal: »Na osnovi intervencijskega uvoza in količinskega kontingenta smo lahko uvozili 250 ton svinjskega in 200 ton junčjega mesa. To je 8 odstotkov od vsega slovenskega uvoza v letu 1988, uvoz pa je podaljšal do konca januarja. Doslej smo uvozili že celotno količino svinjskega mesa, pri junčjem mesu pa je realizacija polovična; 100 ton junčjega mesa bomo predvidoma uvozili še do konca januarja. Mi smo se ravnali po določitih veterinarske inšpekcije. Smo pa nezadovoljni z delom carine v Mariboru, kjer je meso ležalo kar precej časa.«

Toliko smo lahko izvedeli v Celjski mesni industriji, veterinarski inšpektor Franc Lemut pa je menil naslednje: »V Celje je prišlo 5 kamionov govejega mesa iz ČSSR. To je bilo sveže meso, skupno ga je

bilo 91.673 kg. Meso v štirih kamionih je bilo kvalitetno, en kamion mesa pa smo dali na podrobno bakteriološko preiskavo. Ta kamion je prišel na avstrijsko-jugoslovansko mejo 13. decembra, jugoslovanski zvezni veterinar je dal žig 14. decembra, 15. decembra pa so meso pripeljali v Celje. Torej ni razlog za slabo kvaliteto v zastoju na carini, ampak je bilo slabo meso že naloženo. Najdlje sta na carini čakala dva kamiona in sicer tri dni.

S kamiona, kjer je bilo ugotovljeno meso slabše kvalitete, skupno ga je bilo 17.404 kg, smo kot neuporabno izločili okrog 600 kg mesa in vse kosti. Menim, da bi zvezni sanitarni oziroma veterinarski inšpektor moral ta kamion zavrniti že na meji, mi te pristojnosti nimamo, lahko le rešujemo obstoječe stanje,« je razložil veterinarski inšpektor.

IRENA BAŠA

Lani manj medu

Na celjskem območju deluje osem občinskih čebelarstev, ki so vključene v medobčinsko čebelarstvo zvezo s sedežem v Celju. O čebelarstvu na tem območju smo predsedniku medobčinske zveze Jerneju Andreju zastavili nekaj vprašanj.

Koliko čebelarjev je v vaši zvezi in koliko družin?

»Vključenih je 33 čebelarstevskih družin, v katerih je 1500 čebelarjev, ki imajo okrog 14 tisoč panjev.«

Kakšna je bila lanska bera medu?

»Z lanskim pridelkom ne moremo biti zadovoljni. Vremenske razmere nam niso bile naklonjene, posebno suša na pridelek zelo neugodno vpliva. Poleg tega smo imeli lani velik osip čebelnih družin, saj je varooza uničila mnogo družin. Največjo škodo je varooza prizadela družinam v žalski, šentjurski, šmarski, velenjski in pa delno tudi v laški občini. Medtem, ko čebelarjev v mozkirki občini ni tako hudo oškodovano in so imeli tudi pridelek zadovoljiv. K temu je pripomoglo tudi medenje smreke in hoje.«

Ste tudi podpredsednik Zveze čebelarstev Slovenije. Ali tam kaj razmišljate o pomoči čebelarjem?

»O tem pri Zvezi že vse-skozi razmišljamo. Razne

bolezni in škodljivci povzročajo v čebelarstvu pogosto prave katastrofe. Prav zaradi tega bi morali iz sredstev republiškega sekretariata za kmetijstvo nameniti del za regresiranje zdravih in zaščitnih sredstev za čebele. Ta sredstva so namreč zelo draga in bi jih morali na tak način poceniti.«

Izobraževanje in sprotno obveščanje o novostih so povsod pomembne zadeve. Kaj nameravate vi pri medobčinski zvezi?

»Pripravljamo vrsto predavanj, nekatera bodo v občinskih zvezah, sicer pa v družinah ob letnih občinskih zborih, ki se bodo pričeli že ta mesec. Na predavanjih bomo govorili največ o zaščiti pred boleznimi in škodljivci.«

T. TAVČAR

Srečanje čebelarjev pobratenih družin

V Žalcu so se v soboto srečali čebelarji pobratenih čebelarstevskih družin in Zagorja ob Savi, Maribora-Studenci, Žalca in Šmihela na avstrijskem Koroškem, kjer je edina slovenska čebelarstvena družina v zamejstvu.

Letošnje srečanje je pripravila čebelarstvena družina v Žalcu, udeležil pa se je tudi podpredsednik Zveze čebelarstev Slovenije Jernej Andrej. Namen srečanj, doslej jih je bilo namreč že več, je poglobljanje medsebojnega prijateljstva, izmenjava izkušenj, gotovo pa tudi moralna podpora zamejskim čebelarjem.

TONE TAVČAR

Razmišljanje ob tovariškem srečanju

Ob izteku leta 1988, v četrtek 29. decembra sta predsednik konjskega občinskega komiteja Franc Selih in sekretarka predsedstva Majda Groleger pripravila srečanje najstarejših komunistov te občine.

Povabljenih je bilo 38 komunistov s partijskim stažem 40 in več let. Večina so to še udeleženci narodnoosvobodilne vojne, to je borci NOB. Udeležba je bila presenetljiva, saj so prišli vsi, ki jim je zdravje to še dopuščalo.

Taka udeležba in še zlasti razmišljanja na srečanju kažejo, da se ti dolgoletni komunisti, čeprav po letih stari, še živo zanimajo za stanje in dogajanja v naši družbi.

Vodstvo ZK v občini, predsednik občinskega komiteja Franc Selih in sekretarka predsedstva Majda Groleger sta pokazala dovolj poguma in šla v izziv ter sklicala te komuniste v sedanjem težkem posebej za njih neugodnem času.

Razmišljanje ob srečanju, še zlasti o tem, kaj je bilo na njem povedano, je dragoceno za vse, ki hočejo poznati sledove njihove revolucionarne poti in dosežene zmage in poraze. Spoznamo lahko njihova mišljenja o poteh in metodah reševanja in preseganja sedanjega zelo neugodnega stanja.

Sekretarka predsedstva in predsednik komiteja sta najprej udeležence srečanja seznanila, o delu občinskega komiteja v Slovenskih Kojnicah, kako išče izhode iz vsakodnevnih problemov in zagat. Pred večjimi odločitvami je večkrat v dilemi ali z odločnimi preseganjem stare prakse boleče prizadeti nekatere ali to storiti s kratkimi in počasnimi koraki ter breme na vse porazdeliti na daljši čas.

Iz razlage obeh funkcionarjev je bilo mogoče razbrati, kako se občinski komiteji še vedno čuti odgovorne za vse, tako za zaposlovanje, za standard ljudi, za funkcioniranje delegatskega sistema, za delo državne uprave itd., kako še ničesar ne namerava spustiti iz rok. Hkrati pa iz razlage veje občutek nemoči, nejasnost poti in nedolžnost pri reševanju teh velikih in nakopičenih problemov. Sodeč po tem še reforma ZK ni prišla daleč in še ni zajela njenih temeljev ali kakor rečemo baze.

Razmišljanja, ki so jih na srečanju glasno povedali ti dolgoletni člani ZK so prav tako zelo različna in med seboj v mnogočem nasprotujoča. Ta na svojstven, a veren način odražajo sedanje odnose v ZK.

Ko so eni dajali brezmejno in neselektivno podporo sedanjemu partijskemu vodstvu in to potrdili s sklepom, da mu s srečanja pošljejo pozdravno pismo v znak solidarnosti, so drugi izražali dvotovanje, nesoglasja ter nasprotovanja do novosti in nove politike »Slovenske pomladi«, ki jo sproža predvsem vodstvo in posamezniki v ZSMS. V odnosu do vprašanja, do dela po starem in do novih tokov se kažejo največje razlike med starimi komunisti. Vendar se vsi ne čutijo odgovorne za razmere v katere smo zabredli, kajti eni iščejo za to vzroke zunaj sebe, v sovražnih silah izven ZK.

Tretji so izražali občutke lastne krivde in strašne tesnobe spričo stanja in razmer, ki vladajo pri nas. Iskali so odgovore o vzrokih za te razmere in na mnoga druga vprašanja.

Ti so ugotavljali, da so izničeni v glavnem vsi njihovi mladostni ideali, za katere so več kot pred štiridesimi leti šli v boj in stopili v ZK in za katere so videli poleg sebe umirati mnoge svoje vzornike. Spomnili so se tudi tega, s kakšnim žarom, spoštovanjem in občudovanjem so svoj čas gledali in sprejemali medse stariše z 10 ali 15 let partijskega staža. Danes pa več kot po 40 letih staža sami doživljajo prezir, krivijo in obtožujejo jih za sedanje razmere. Prav to jim je od vsega najtežje.

Sprašujejo se, al so bili cilji, zaradi katerih so se odločili za boj, realni in uresničljivi. Odgovarjajo, da so bili realni in uresničljivi, saj so se borili:

- za nacionalno osvoboditev, ki so jo tudi dosegli,
- za družbeni red v katerem ne bo izkoriščanja,
- za življenje temelječe na lastnem delu in odgovornosti,
- za življenje v katerem bo od vsega najbolj spoštovano ustvarjalno delo – delu čast in oblast,
- za poštenje in medsebojno spoštovanje...

Vsi ti cilji so torej bili realni in uresničljivi, saj so jih že skoraj tudi dosegli. Njihovo realnost dokazuje tudi dejstvo, da je z uresničevanjem teh ciljev pogojeno doseganje nove vizije socializma o kateri razmišlja tov. Kučan, ko pravi da hočemo!

1. Socializem, ki bo ekonomsko učinkovit, ki pa je možen samo v svobodi, demokraciji in brez izkoriščanja.

2. Socializem, ki bo socialno uspešen, vspodbuden za ustvarjalno delo in misel. Takšnega pa lahko dosežemo samo, če dobi delo pravo čast in oblast.

3. In končno tak socializem, ki bo obrnjen k sodobni civilizacijski družbi.

Vsa ta stremjenja so bila zajeta tudi v njihovih mladostnih revolucionarnih ciljih. In sprašujejo se, zakaj jih potem niso uresničili v svojem življenju, zakaj so se jim izmuznili iz rok, ko so jih že skoraj držali in jih kazali ljudem.

Kje so razlogi, da so se že skoraj doseženi njihovi mladostni revolucionarni cilji v zadnjem desetletju tako oddaljili v neko daljino, skoraj nedosegljivo bodočnost in vizijo.

Sprašujejo se, ali morda niso za te cilje v dovoljni meri navdušili ljudi okrog sebe, da jih ti niso podprli v njihovem boju. Nič kaj takega si ne morejo očitati. Delovni ljudje so jih podprli in tudi sprejeli te njihove cilje za svoje. Borili so se zanje in komunistom zaupali.

Ali morda niso imeli dovolj moči, da bi te cilje močno uveljavili v življenju, da bi postali last vsega ljudstva. Saj so vendar vedeli, da postane ideja materialna sila, ko jo osvoje množice. Ugotavljajo, da so tudi moči imeli dovolj!

Kje pa so potem razlogi za takšen popoln polom in za popolnoma zgrešeno pot? Ti dolgoletni komunisti menijo, da so bili izdani! Vodilna struktura komunistov je zašla s prave poti in jih vodila v izdajo osnovnih ciljev revolucije. Prepričani, da je pot prava, so ji sledili, vodstvo z vsemi močmi podpirali, ker so mu verjeli. Sedaj se čutijo ogoljufane in so krive za polom, za zgrešeno pot, za to trikratno krizo. Čutijo se odgovorne zato, ker niso bili dovolj odločni in pogumni, da bi pravočasno rekli NE! Ne strinjamo se! Nočemo prodati drago in s krvjo plačane svobode za dolarje! Nočemo birokracije in izkoriščanje delavcev itd.,

itd. Niso bili dovolj pogumni za kaj takega, so ugotavljali eni.

Pa še čuje prigovor iz ozadja: »Če si pa kaj rekel, si pa šel na Goli otok ali so te odstranili in onemogočili, kot so storili s tako velikimi in sposobnimi ljudmi kot je bil to Stane Kavčič in še z mnogimi...«

Vendar se kljub takemu opravičevanju iz globine oglašajo vesti. Da, bili smo premalo pogumni, zato smo podlegli. Vedno znova zmaguje samo pogum. Ljudstvo samo junake slavi, strahopetce nikoli... Ker so se zbal zase, so klonili, je bilo slišati razmišljanje.

Spomnili so se, kaj bi bilo, če bi, tako kot v zadnjih desetletjih, ravnali enako v času NOB. Oupator je ne samo grozil z mučenjem in s smrtjo vsakemu uporniku, pač pa je to tudi na splošno izvajal. Pa so kljub temu šli v boj! Niso se ustrašili! Zato so tudi zmagali. Cilji: svoboda in pravičnejše življenje so bili močnejši od groženj.

Ta neprecenljiva izkušnja bodi za vse vest in kažipot za bodoče ravnanje. Pogum bodo še kako potrebovali tisti, ki bodo vršili tri prenovke: ZK, političnega sistema in gospodarstva. Samo se ničesar ne bo storilo. Eni bodo morali naprej. Odstraniti bodo morali vse usedline, ki so se do sedaj nabrale, zavirale ter zavrle normalni in zdravi tok razvoja družbe. Najprej bo to treba storiti v sami ZK. To bo težko, ker je delo z ljudmi, spreminjanje navad najtežje. Armadam lahko zamenjate poveljnike, zavesti preprostemu pešaku pa ne. Zamenjati bo treba nosilce starega načina delovanja od DO, KS, občine do republike. Rabili bodo svojevrstnega pogum in sposobnost, da bo odstranjena in obsojena stara garda s prakso vred in na novo v zavesti uveljavljen kult produktivnega dela.

Kako daleč nazaj se moramo vrniti, nam najbolje kažejo delavci v svojih protestih in štrajkih. Ni se še zgodilo, da bi se kje ustavili pred tablo z datumom, ko so delavci prevzeli upravljanje tovarne v svoje roke. Vrnili smo se v obdobje mezdne gibanja, v obdobje boja proti izkoriščanju delavcev. Ni brez pomena dejstvo, da so se stakajoči železniški strojevožje v Ljubljani decembra 1988 poklonili pred spomenikom na Zaloški cesti dogodkom iz leta 1920. Tam so ustanovili svojo sindikalno organizacijo. To zagotovo ni zgolj simbol!

FRANJO MAROŠEK
Vitanje

Kulturni dogodek v Kopolah

Kompolčani, sicer vajeni dokaj pestrega kulturnega vsakega utripa, so bili nemalo presenečeni, ko sta se jim na božično nedeljo dopoldne v podružnični cerkvi Sv. Lovrenca in župnišču, predstavila Moški pevski zbor Cvetke Jerinove pod umetniškim vodstvom Jožeta Kinka s izborom božičnih, narodnih in svobodoljubnih pesmi in slikar – domačin Vlado E. Renčelj s samostojno razstavo.

Cerkev je bila premajhna, da bi sprejela vse, ki so želeli slišati in videti zbor, ki je prvič nastopil v domači cerkvi z repertoarjem izbrane duhovne glasbe, in jih temu primerno tudi hvaležno nagradili.

Nadaljevanje kulturnega dogodka je bilo v učilnici župnišča, kjer je Dušan Terbovc povdaril pomen kulture na vasi in spomnil prisotne na to, da so bili Kompol-

čani že od nekdaj znani po dobrih igralcih, pevcih, tumburših, ljudskih godcih in folkloristih, ki so zlasti v zadnjem obdobju deležni pohval tudi v širšem kulturnem prostoru. Navzoče, ki so v celoti napolnili prostor učilnice, je povabil k vključevanju v kulturni utrip vasi in ugotovil, da je potrebna predvsem volja, nujna finančna sredstva pa se že nekako najdejo.

Vključevati je potrebno mladino, predvsem šolsko, aktiv žena, domače godce, pevce in tiste, ki še znajo, oziroma na kakšen način ohranjajo katero od starih domačih obrti.

Na ta način, bi se lahko še naprej, vendar bolj kot doslej, združevali, spoznavali med seboj, zepeli in razstavljali.

V nadaljevanju je opisal pot Moškega pevskega zbora Cvetke Jerinove in razstavljalca Vlada E. Renčlja, ki je prav v učilnici župnišča razstavil vrsto novih del; krajini, tihožitij, pa tudi nekaj nabožnih motivov za potrebe podružnične cerkve.

Potem so prijetno donele lepe zapete pesmi, tudi Domovina, B. Ipavca in za konec še Sveta noč.

Vse skupaj pa je bil uvod v zbrano ogledovanje razstavljenih del domačega slikarja.

Takšnega obiska tudi največji optimisti nismo mogli pričakovati; zato, pa tudi zaradi zbranega spremljanja obiskovalcev, si lahko podobnih prireditev le še želimo.

Na koncu želimo izreči tako pobudnikom, izvajalcem za lep kulturni dogodek in g. Marjanu Rozmanu za razumevanje in vsestransko pomoč, iskreno zahvalo.

BUTINAR MILAN

V četrtek, 29. decembra lani smo bili v Domu upokojencev v Celju zelo veseli, kajti obiskal nas je Moški pevski zbor Cvetke Jerinove iz Kopol. Desetčlanski zbor je zadel 10 pesmi in to tako ubrano, da je bil užitek poslušati ga. Najlepše so zapeli Sveto noč. Tega prelepega petja zlepa ne bomo pozabili.

Ob zaključku koncerta se je zboru v imenu nas poslušalcev lepo zahvalila naša socialna delavka Pavla.

PAVLINA KLANČNIK
Dom upokojencev Celje

Silvestrovanje v lovskem domu na Kozjanskem

Ob razmišljanju kako čim lepše zaključiti delovno leto 1988, se nam je utrla misel, da krajani Starega trga (Pilštanj) skupno pričakamo Novo leto.

Obrnili smo se na vodstvo Lovskega društva Kozje s prošnjo, če nam odstopi prostore lovskega doma, ki je na našem območju. Ob njihovem razumevanju smo lahko organizirali silvestrovanje v tem domu.

Za celotno organizacijo izvedbe silvestrovanja se je dobrovoljno zadalžil Ivan Gnuc. Odšel je do vsakega gospodinjstva v naši okolici, ki je prispevalo minimalni denarni znesek za nabavo materiala. Z gospodinjami pa se je dogovoril, da vsaka speče kakšno pecivo in ga prinese s seboj. Osebo je nabavil meso ter naredil krajnske klobase in poskrbel za vso pijačo. Naprosil je sovaščanki Majdo in Miciko, da bosta skrbeli za kuhinjo in strežbo.

Za lepše razpoloženje so dom okrasili mladinci in organizator sam.

Tudi za dobro voljo v domu in na plesišču sta poskr-

PRIREDTV

Ansambel Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja bo v dneh do konca tedna na gostovanjih. Drevo bodo z Bechtovo Opero za tri groše gostovali v Kopru, jutri z Medejo Daneta Zajca v ljubljanski Drami, v soboto pa z mladinsko igro Daleč od dvorca v avstrijskem Šmihelu.

V dvorani Narodnega doma v Celju bosta drevo ob 19.30. uri nastopila Goran Matović in Perica Martinović v dramski igri Gala, prirejeni po motivih iz življenja Dalje, Eluarda in Gale.

V klubu kulturnih delavcev Ivan Cankar na Tomšičevem trgu v Celju bo jutri ob 20. uri Milivoj Roš predstavil monodramo Ferija Lainščka Slovenac. Vstopnina bo 5.000 din.

V knjižnici v Titovem Velenju bo drevo ob 19. uri predaval prof. dr. Ljubo Bavcon, mednarodno priznani strokovnjak za kazensko pravo. Njegovo predavanje nosi naslov Človekove pravice in svoboščine ali »zloglasni 133. člen KZ«.

V domu kulture v Titovem Velenju bo jutri in v soboto gostovalo Gledališče pod kozolcem iz Šmatnega ob Paki. Uprizorili bodo satirično komedijo Ta najbolj nori dan Petra Turrinija. Jutri bo predstava za izven, v soboto pa za abonente gledališkega abonmaja. obakrat pa se bo predstava pričela ob 19.30.

V Pivnici Zdravilišča Rogaška Slatina bodo v ponedeljek, 16. januarja odprli razstavo del Miodraga Nagornega. V kulturnem programu otvoritve, ki bo ob 19.30. uri, bo nastopil ženski pevski zbor Zdravilišča.

V likovnem salonu v Celju je na ogled razstava likovnih del slikarja Štefana Marflaka. Razstava bo odprta do 25. januarja.

V knjižnici Edvarda Kardelja v Celju je odprta razstava »Faksimilirane izdaje starih knjig in rokopisov.« Razstavo si lahko ogledate v času, ko knjižnica posluje za bralce vse do 20. februarja.

V celjskem Klubu bodo danes ob 19.30. uri predvajali film The good, the bad and the valy. Jutri bo ob 21. uri nastopila ljubljanska skupina Turbo, v soboto pa bo Plesni večer.

bela glasbenika Viki Faler in Ivči Gnuc.

Silvestrovanja so se udeležili vsi prijavljeni krajani ter pričakali novo leto 1989 v vedrem razpoloženju. Med pričakovanjem novega leta smo imeli razne družabne igre, ki so popestrile razpoloženje ljudi.

Povedati je treba, da so bili vaščani zelo zadovoljni z organizacijo prireditve in si želijo še več takšnih skupnih srečanj, saj po napornem delu na polju ali na delovnem mestu potrebujejo tudi malo razvedrila.

Silvestrovanje smo zaključili v zgodnjih jutranjih urah veseli z željo, da nam bo leto 1989 prineslo kaj lepšega in boljšega kot je bilo do sedaj.

Tako smo Pilštanjčani veselo zaključili slabo in dobro v letu 1988.

Ze sedaj razmišljamo, da bi na enak način organizirali pri lovskem domu na Tlačnicah praznovanje ob tabornem ognju za praznik dela – 1. maja z željo, da se tega praznovanja udeleži čimveč krajanov.

SLAVICA in
SLAVKO FERLIČ
Maribor

Mladi upokojencem

»Lepa je mladost, lepa pa je tudi starost, če jo znamo prav preživeti.« so si rekli upokojenci iz Vitanja in se v začetku leta odločili, da ustanovijo svoje društvo. Izvolili so si tudi svoj odbor.

Čeprav še nimajo svojega lastnega prostora, so prizadevali, kar so dokazali z udeležbo na prireditvi Vitanje igra in poje. Ze na tej prireditvi so javnosti izrazili željo in prošnjo za prispevke za nabavo prapora. Tako so sklenili, da bodo za pomoč prosili krajanov. V nedeljo pa so nas še povabili na prireditev

MLADI UPOKOJENCEM.
Denar, ki so ga dobili pri

vstopnini, pa so namenili za nabavo prapora. Ze na začetku prireditve se je tov. Klemen zahvalil vsem, ki so prispevali s prostovoljnimi prispevki za njih in poudaril, da skoraj ni bilo hiše od katere bi šli praznih rok, ko so prosili za pomoč.

Na prireditvi so nastopile vse generacije. Za uvod so nas razveselili najmlajši. Potem so nastopili učenci OŠ, ki so se enkrat pokazali, kaj znajo in s svojim zanimivim programom dokazali, da je to prireditev, ki so jo mladi pripravili za upokojence. Mladinski organizaciji iz Vitanja so se pridružile še mladinske plesne skupine iz Strmca. Tudi upokojenci so sodelovali z lepim petjem in recitacijo. Nastopili so še godci samouki, prireditev pa je zaključil v Vitanju že znani ansambel Pomlad. Dvorana sicer ni bila do zadnjega kotička polna, a je prireditev vseeno dobro uspela. Za nameček in paša za oči pa je bila še razstava marljivega dela upokojencev, ki smo si jo lahko ogledali pred in po prireditvi.

Upokojenci bodo kmalu dobili tudi svoj lastni prostor v KS in v njem jim želimo še veliko plodnega dela in prijetnih uric.

BREDA JAKOP,
Vitanje

Popravek

Na silvestrovanju v Domu upokojencev v Celju ni igral Franci Zeme s svojim ansablom, ampak Igor Korošec s svojim ansablom. V prispevku, ki ste ga objavili v vašem časopisu, sem narobe zapisala, ker sem se ozirala samo na plakat, ki nas je vabil na silvestrovanje. Kasneje pa sem zvedela, da sem se zmotila. Torej, lepo nam je zaigral in zapel Igor Korošec, zato mu gre vsa hvala.

PAVLINA KLANČNIK
Dom upokojencev Celje

NOVI TEDNIK – RADIO CELJE

Telefonske številke: redakcija, naročnine, oglasi: 29-431, 29-438, 29-419, 29-409.

Direktna številka studia Radia Celje: 21-250.

Zgodbe stare slovenske gostilne

Orešnikova gostilna na Polzeli z več kot stoletje dolgo zgodovino

Če bi stare slovenske gostilne spregovorile, bi bila to najbolj pisana, najbolj pristna in najbolj bogata zbirka zgodb vseh odtenkov, od najbolj veselih in šegavih, do najbolj žalostnih in tragičnih. Zato bi pripoved vsake slovenske gostilne lahko vključili v zgodovinske okoliščine, v katerem je živel in se staral. V gostilnah so se marsikdaj odvijali usodni dogodki, ki so krojili življenje ljudi, ki so vanjo zahajali. V gostilnah so ljudje trgovali, sklepali posle, med sabo poravnavali račune, se skrivoma sestajali pred oblastnimi organi, se veselili in peli ob porokah in žalovali za umrlimi. Tako je bilo pred sto in več leti in tako je še danes.

Gostiln starega kova je danes vse manj, sploh pa je malo takih, ki so stopile v drugo stoletje življenja. Na Polzeli je še ena stoletnica: Orešnikova gostilna. Mnogim gospodarjem je služila in se v svojem življenju mnogo krat veselila, marsikdaj pa tudi bridko jokala.

Ko smo jo obiskali, na zunanji povsem navadno in nevpadljivo oblečeno, znotraj pa po zadnji modi napravljeno, je pričela pripovedovati zgodbe iz svojega življenja. Marsikaj je sicer že pozabila, najbrž tudi marsikaj zamolčala, toda bila je pripravljena govoriti o sebi, o ljudeh in o času, ki mu je služila in kljubovala.

Stara slovenska gostilna pripoveduje

No, posebno uglašeni pa niste. Zenska, veste, težko prizna, da je stara, sploh pa, koliko je stara. A če že moram, bom pač govorila o sebi, kot o stari slovenski gostilni. Ampak vsega vam le ne bom povedala, nekaj bom nesla s sabo v grob. Saj veste – poklicna molčečnost tudi mene obvezuje. Polzelani, zlasti starejši, bi mi lahko kaj zamerili in potem jih ne bi bilo več k meni. Jaz pa od obiskov mojih Savinjanov živim in gostoljubje je moja največja vrlina in dolžnost. Ja, res je, vse manj je gostoljubnih gostiln, pa ne le gostiln. Ljudje ste sploh vedno manj gostoljubni in prijazni, vse manj se srečujete po vaših domovih. No, jaz se nad to vašo odtujenostjo ne bom pritoževala, to je le meni v prid. Manj ko ste doma, več ste v gostilnah. Nekje se pač morate pomeniti, se dobiti in poveseliti. Zadnje čase pa opažam, da se zabavate ne znate prav, zares do brega vica pa že dolgo nisem slišala. Spominjam se podobnih časov, časov brez vicev, ki pa jim ni sledilo nič dobrega. Ne vem, kaj je z vami, ljudje.

Rojstne letnice se ne spominjam, vem le, da je to bilo v drugi polovici prejšnjega stoletja. Matevžaki so bili moji prvi gospodarji. A tako, kot je pri ljudeh, se tudi jaz svojega ranega otroštva skoraj nič ne spominjam. Matevžakom so sledili Jeleni, Jelenom pa Orešniki. Orešniki so ostali vse do danes in kaže, da njihove korenine še ne bodo kmalu odmrle. Za gostilničarja mora biti človek rojen in po Orešnikovih žilah se pretaka prava gostilniška kri. Poglejte: moj najnovejši gospodar, Jure Matjaž, seje sicer izšel za gozdarskega inženirja, pa je zdaj že dve leti gostinec. Iz svoje kože človek pač ne more. Tega je najbolj vesela njegova mama Marinka, še bolj pa njegova stara mama Marija Orešnikova. Veste, je že kazalo, da me bo pobralo pa je vzel vajeti v roke Jure. Zdaj mi moji gostje pravijo, da sem moderna, ampak na moje novo ime se pa težko privajajo. Gostilni Matjaž se vedno najbolj pogosto rečejo Orešni-

nam zdaj bližajo, če ne bo prišlo do kakšnega čudeža. Tudi tisti čas sem slišala zelo malo vicev. Ljudje jih takrat niso upali pripovedovati, danes pa so od njih že pretrujeni.

Pred drugo vojno so se pri meni zbirali posebne vrste ljudje, spoštovani in osovraženi, vedno pa sem imela občutek, da jih je strah. Mnogi od teh se pri meni po vojni

niso nikoli oglasili. Gospodarja Orešnika, vnetega Sokola, so že na začetku vojne zaprli. Nemci so me vso oropali, vse, kar je bilo vrednega, so pobrali in zapečatili. Tudi radio, prvi in edini sprejemnik na Polzeli. Marijo so izgnali iz hiše in ji zagrozili z izgnanstvom v Srbijo, na srečo pa so nanjo pozabili. Takrat so pozapri velike napredne ljudi, med ka-

terimi so bili tudi župnik in učitelji. Pri nas se je takrat uradno govorilo nemško in med nemško okupacijo sem dobila novega gospodarja – upravljalca, komisarja Matvriča. Nekega dne pa je blizu mene močno tresčilo in me skoraj vso sesulo. Bilo je takrat, ko je stara jugoslovanska vojska minirala bližnji most.

Prav dobro se spominjam tudi tistih časov, ko so se ustavljali flosarji. Prejšnji dan so na Ljubnem natovorili les, drugi dan pa so se ustavili pri nas. Lačnim in izmučenim smo postregli s krepko hrano in jim ponudili ležišča. Po vojni flosarji niso pustili voziti in flosarje so zamenjali furmani. Ti so se tudi vedno ustavili pri nas in čakali, da so delavci na polzelski železniški postaji les raztovorili. Poleg furmanov so bili moji gostje tudi poštar in učitelji. Največkrat so jedli zastoj, za hrano je bilo tisti čas hudo. Prišli so tudi lačni otroci. Takrat je bilo tudi gostilnam hudo.

Orešniki, moji gospodarji, so imeli tudi tehtnico, takšno veliko, na kateri so ljudje tehtali živino, poljske pridelke, premog in drugo, kar se je takrat prodajalo. Tudi kamen so vozili na vago iz Špehovega kamnoloma v Gorenju. Kamen so potrebovali za gradnjo letuškega in polzelskega mostu. Takrat so

Jurij Matjaž ji je dal spet

ljudje veliko popili. Dobro kupčijo je bilo treba zaliti zaradi slabe pa žalost pogosti. Danes vage ni več, na njem mestu je zdaj letna utlca, ampak še danes ljudje pravijo, da gredo v vago. Ti so bili hudi, a po svoje lep časi, če ne zares lepi, pa vsaj zanimivi. Zanimivih zgodbi se je okoli vage spletlo veliko.

Potem pa so prišli tudi z nas, gostilne, boljši časi. Orešnika sta se odločila, da me obnovita, polepšata in spet je iz kuhinje večkrat dšalo po domači hrani, po pečenki, po kolinah. Ljudje so velikokrat jedli napol zastoj. Bili so revni ko cerk

Rumena fotografija iz gostilniškega arhiva.

kova gostilna. Na tej stari fotografiji je še zapisano staro ime: Orešnik, na novi tablici, ki se ponoči sveti, pa piše Gostilna Matjaž. In še Coca cola je spodaj in včasih se mi zdi, da sem za ta svetleči napis že kar prestara. A kaj hočem, novi gospodar, nova metla. Se pa še prav dobro spominjam tiste metle, ki je kar čez noč in neusmiljeno pometla imena slovenskih gostiln, in kar čez noč se je gostilni reklo »gasthaus«. Če je sploh preživela tisti čas. Mnoge so porušili, tudi mene, a na srečo ne vso. Zato so mojo zunanost kar dvakrat spremenili: prvič kmalu po vojni in nato spet leta 1957. Na tej stari fotografiji sem iz časa, ko je v Savinjsko dolino pripeljal prvi avtobus, Mercedes. Bil je tudi edini, ki je vozil na progi Celje-Polzela-Braslovce-Mozirje. Mozirje je bila zadnja postaja. Imela sem srečo, ker je bilo avtobusno postajališče ravno pred mano. Ljudje so si pač morali spočiti po dolgi in utrujajoči vožnji, zlasti poleti pa si pogasiti žejo. Z Mercedesom so se takrat vozili gospodje, malo manj gosposki pa so imeli kolesa. In velike klobuke. Klobuk je sodil zraven, pa metuljček ali kravata, zlasti ob nedeljah in cerkvenih praznikih. In potem so za svojo mizo sedli tisti, ki so se pripeljali z avtobusom, za svojo tisti s kolesi in kravata-mi, za svojo pa tisti, ki so prišli s konjsko ali volovjo vprego. Prvi in drugi so se kdaj pomešali med sabo. V tistih časih se je v gostilnah predvsem pilo in nazdravljalo, jedlo se je doma. Jedli so le tisti, ki so se zadržali dlje, včasih tudi prespali.

Orešniki so moji gospodarji od leta 1898 dalje, Marija Orešnikova, ki je bila s svojim možem najdlje moja gospodarica, pa živi še danes. Čez osemdeset jih ima. S pokojnim možem sta me od svojih prednikov prevzela leta 1933. To so bili težki časi, rekla bi da takšni, kot se

Bolezen in smrt na perutih

Psitakoz, kužno obolenje papig in drugih ptic, ki prehaja na človeka

Imate doma papigo? Ali morda kakšno drugo ptico? Mi jo imamo. Otrok si jo je zaželel, pa smo je kupili. Navadno je tako. Tudi pri enem izmed naših obiskovalcev je bilo tako: »Vsi sosedi imajo papige in tudi moj sin jo je hotel. Kupil sem jo na celjski tržnici, a je v enem tednu poginila. Zamenjal sem jo za drugo, ki je tudi kazala znake bolezni. Poklical sem veterinarskega inšpektorja, ki ji je dal zdravila. Dokler jih je jedla, je živel, nato poginila. Potem se je še le prav začelo. Zelo slabo sem se počutil, telesna temperatura je segla preko 40 stopinj, močno sem se znojil. Odpeljali so me v bolnišnico. Kljub zdravljenju z antibiotiki, je bilo še slabše. V enem tednu sem shujšal za 8 kilogramov. Odpustili so me čez 17 dni s pripombo, da sem imel še srečo, ker sem sicer odporen in ugotoviti, da me je verjetno okužila papiga.«

Je tudi vaša ptica apatična in ima našopirjeno perje, ki je izgubilo sijaj? Ima redko blato, ki je lahko tudi krvavo, ji teče iz oči in nozdrvi obilen izloček? Če je tako, obvestite veterinarsko službo. Morda je vse skupaj nedolžno, morda pa ima vaša ptica bolezen, imenovano papigovka ali psitakoz, ki lahko prehaja na človeka in nekatere domače živali. Bolezen je razširjena med pticami v naravi in v kletkah po

Psitakoz je bila odkrita že pred več kot sto leti, poznana pa je od prve manjše pandemije leta 1930, ki jo je povzročil transport okuženih papig iz Brazilije. Izvor infekcije so zlasti ptice iz gozdov Avstralije in Argentine.

vsem svetu. Največkrat se pojavi pri papigah, kanarčkih in golobih, včasih pa tudi pri perutnini, zlasti puranih, racah, gosih in piščancih. Stalno je lahko razširjena tudi pri fazanih, žolnah in galebih. Povzročitelja – mikroorganizme klamidije – gosti blizu 100 ptičjih vrst. Očitno torej ni mogoče obdolžiti ravno papig, čeprav celjski bolniki kažejo prav nanje.

Kot nam je povedal predstojnik infektivnega oddelka v Celju doc. dr. Gorazd Lešničar, ki je prispeval večino strokovnih podatkov za ta prispevek, so na celjskem območju lani zdravili 10 bolnikov z ugotovljeno psitakozo. Vsi so zboleli v hladnejših mesecih in so bili v stiku s papigami, ki so bile zdrave ali pa so poginile. Vsi so zboleli za pljučnico, sedem pa se jih je zdravilo v bolnišnici. Pri treh je bil potek težak, vsi pa so ozdraveli brez posledic.

To pa še vedno ni neovrgljiv dokaz. Celjski veterinarski inšpektor Franc Lemut nam je povedal, da so poslali na Biotehnično fakulteto v Ljubljani, v temeljno organizacijo za veterinarstvo žive ptice, ki jih je vzredil znani gojitelj Ivan Matoša, prav tako iz Celja. Če se je bolezen pojavila pri ljudeh, mora biti tudi pri živalih, pravi Franc Lemut, a žal je veliko lažje postaviti diagnozo pri ljudeh kot pri pticah. To je potrdil tudi profesor z Biotehnične fakultete Zoran Železnik, ki se s temi preiskavami sedaj ukvarja. Po njegovih besedah pri poslanih pticah niso našli sprememb na notranjih

organih in drugih vidnih znakov obolenja, dokončna odločitev pa je odvisna od zapletenih imunoflorescenčnih preiskav, s katerimi je mogoče ugotoviti prisotnost antigena. Ampak pri nas tega že vrsto let niso delali in imajo precej težav.

V Celju so zato veterinarji poostri nadzor in prepovedali prodajo nepreiskanih ptic – med drugim tudi na novoletnem sejmu. Ivan Matoša ima njihovo potrdilo, da so ptice zdrave in da jih lahko prodaja na domu. Ljubitelja ptic Matoša, ki se z vzrejo ukvarja že 20 let, je vse skupaj še posebej prizadelo. Še ta mesec namerava odpreti prodajalno malih živali in, seveda, tudi papig. Pred kratkim je prvič slišal za psitakozo, sedaj pa se nanjo že dobro spozna. S pticami živi sam in njegovi otroci, zato ga je še toliko bolj zabolelo, ko

V Jugoslaviji so prvi primer bolezni pri ljudeh ugotovili leta 1945, prva epidemija pa je bila leta 1954. Po tem so bile še v Crvenki, Kočevju, v Ljubljani in Zagrebu, zbolelo pa je po nekaj deset ljudi. Običajno se psitakoz pojavlja posamično – na primer v trgovinah s papigami ali v posameznih družinah ljubiteljev ali rejcev ptic.

ga je nekdo na cesti ogovoril: »Kaj delaš s pticami, ljudje umirajo?« Prav gotovo ne bi za vestno ogrožal sebe in svojih najbližjih, pravi, ima pa tudi vsa potrebna potrdila, da je z njegovimi pticami vse v redu. Tudi za tiste, ki jih dobi z zamenjavo. To seveda ni jamstvo, da ne bo nikoli dobila nobena njegova ptica psitakoz. Ampak, kdo nam

jamci, da ni okužen golob, ki prijazno prihaja na naše okno?

Do okužbe pride običajno z vdihavanjem klamidij, ki se v izsušenih izločkih ptic. Mogoča je tudi okužba ob stiku z inficiranimi pticami, ki se čisto navidezno zdravo, nosilec klamidije in jo širijo zlasti takrat, ko so izpostavljeni stresom – ob spremembi bivališča, hrane, transporta.

Ampak Matoša še zdaleč ni edini gojitelj ptic. Veliko jih je, zlasti tistih, ki vzrejujejo obročane ptice visokih vrednosti in jih tudi vodijo na razstave. Te so za prenos okužbe kot nalašč. Teh dragih ptic tudi ni mogoče tako zavreči. Franc Lemut pravi, da bi morali vse ptice preiskati. Samo – kdo bo to plačal? Preiskave so namreč zelo drage in tudi ne zadošča, če jih opravljajo samo na omejenem območju. Celjska veterinarska inšpekcija se zato zavzema za republiško akcijo – pa še to ni dovolj. Če bi naj širjenje bolezni preprečili, bo treba poostri veterinarsko sanitarni nadzor nad uvozom, vzrejo in prometom ptic (ampak kdo bo nadziral na obalo pretihotapljenice ptice iz daljnih dežel?). Društvo za varstvo in vzgojo ptic Jugoslavije bo moralo bolj spoštovati že pred leti sprejeto navodilo, da morajo biti ptice pred ptičjimi razstavami veterinarsko pregledane in dobivati tetracikline. Okužene ptice bo treba zdraviti ali žrtvovati. Prosto, kjer so bivalne, pa je potrebno skrbno očistiti in dezinficirati. Pri tem je potrebno nositi masko in zaščitne rokavice. Vsak primer bolezni je po-

Ni človeka, ki vse ve, tudi politika ne

Bosanec Adem Jahjefendić, naturalizirani Slovenec in Človek

Na odru življenja se vrstijo veliki in mali ljudje. Prvi si želijo blišča, popularnosti, odslavljanja dan za dnem. Drugi, v nenehni gibanju za drobnimi stvarmi, ki pa dajejo človeku pravo vrednost, pomoč so človeku, so običajno v zakulisju. A če bi s tehniko Pravičnosti stehal njihova dela, bi se skodelica malega slehernika brez dvoma povsila njemu v prid. Črta enačenja je tu nedopustna, veliki razglašalec resnice in pompoznosti, ki z odra življenja govori ljudem, se zmanjša v primerjavi z deli, ki jih za sočloveka opravlja na tih, neposreden način mali človek in postaja z leti popularen med tistimi, ki jih je življenje odrinilo na obrobje človeške družbe.

Le kaj bi v današnjih časih, ki niso naklonjeni človeškim stiskam, storili člani medobčinskega društva slušno prizadetih v Celju, če ne bi bilo njihovega tajnika, vzgojitelja in profesorja Adema Jahjefendića?

Neprestano je v gibanju, dogovarjanju, obiskuje člane na terenu, jim pomaga lajšati in nositi bremena, čeprav sam velikokrat ne ve, če se bo nabralo toliko dohodkov, da bo za njegovo plačo. Kljub njegovi skromnosti, izredni odliki tega velikega človeka med malimi ljudmi, mora živeti, skrbeti za družinico, ki je znala ohraniti vse vrline toplega doma in tihe sreče.

Tudi doma je Adem v nenehni gibanju. Vse niti drži v svojih rokah in jih spušta tako, da končno pristanejo v mirovanju.

Sediva v dnevni sobi, ki je simbioza bosanske domačnosti in slovenske praktičnosti. Prevladuje rdeča barva, v vseh odtenkih. Ročno stkana preproga na steni, na tleh. Star meč in stara garnitura bosanskih skodelic, ki so postavljene pred dolge vrste knjig, dopolnjujejo ambient človeka, ki ne more skriti, kje je pognal svoje korenine. Za nekaj ur se preseliva na drug konec naše domovine, tako različne v običajih, a še danes polne in žive prvobitnosti.

»Ponosen sem na ljudi, med katerimi sem se rodil«

pravi Adem in nadaljuje, da ljudje v jugozahodnem delu Bosne, kjer leži tudi njegovo rojstno mesto Livno, še danes ne vedo, kaj je to šovinizem in nacionalna nestrpnost. Od nekdanj smo živeli pri nas v sožitju, tako pravoslavci, katoliki in muslimani. Otroci so bili vedno od vseh in vsi od vsakega. Nobenih trenj ni bilo nikoli med nami, tudi zdaj jih ni. Vse praznike od vseh smo praznovali skupaj.

V tem dinarskem krasu, kjer morajo vsako ped zemlje iztrgati burji, se je v muslimanski družini rodil Adem, ki bo drugo leto praznoval petdesetletnico. Osem otrok je bilo pri hiši, zdaj jih živi še sedem in čeprav živijo na različnih koncih sveta, so z nevidno prvobitno ljubeznijo, ki se je gojila, zvezani še danes. V družini je veljala očetova beseda kot svetinja, mati pa je bila brez palice, čeprav nepismena, najboljša vzgojiteljica.

Na detinska leta ima Adem neljube spomine. Družina je bi-

la napredna in zato velikokrat v neprimikah. Treba je bilo bežati, se skrivati.

Po osnovni šoli in gimnaziji v Livnem je Adem eno leto služboval v banki, potem pa se je odločil za študij medicine. Po treh letih je moral študij pustiti, ker je zbolel za kožno boleznijo in ne bi mogel opravljati svojega poklica.

Potem se je odločil za službo vaškega učitelja in kot vzgojitelj po duši začel svoje poslanstvo. Huje se mu je godilo kot našemu Martinu Kačurju, a je vseeno zmogel pot idealista in človeka, ki se je znal priljubiti ljudem, poprijeti za vsako delo. Bil je ginekolog, vseved, ideolog in z ljudmi, ki so bili nekdanji ustaši, se je dobro razumel. V Zvirnjači je preživel tri leta, si dostikrat s puško utiral pot med zvermi in tako postal tudi lovec. Med lovskimi trofejami iz tistega časa je tudi velik medved.

Iz ustaške vasi je bil premeščen v četniško vas Malovan in študiral ob delu. Na filozofski fakulteti je vpisal biologijo in kemijo ter zaključil študij v rekordnem času. Ponovno je menjal službo in bil spet »učo« v osnovni šoli Ravno, kjer ima na ta kolektiv najlepše spomine.

Adem je bil pri vojaki v Makedoniji. Bil je dodeljen saniteti, predvsem je delal z bolniki, ki so imeli kožne bolezni. »Tega je bilo takrat v vojski še veliko. A zagrizel sem se v delo, ker me je zanimalo in dosegel sem rezultate. Pozdravil sem Slovenca Jožeta, ki je imel ves hrbet v gnojnih aknah in zato ni mogel nositi mitraljeza. Meni ga je uspelo pozdraviti in zato sem dobil čin vojnega starešine in dva meseca nagradnega dopusta.«

Ko je prišel Adem od vojakov, se je vpisal na pedagoško fakulteto v Splitu, kjer je študiral sr-

bhrvaščino in ruščino, praktično pa je delal na eksperimentalni šoli v Splitu. »Šest dni po materini smrti sem diplomiral, še čisto v transu. Izbubil sem svojo veliko ljubezen.«

Po diplomi sem spet pristal v Livnem in kam zdaj? Z dekretom ponovno v vas, tokrat v partizansko, kjer so bile nemogoče razmere. V kolektivu zmešnjave, veriga nerazumevanja dolga in potrebno jo je bilo pretrgati. Začel sem, a nisem zdržal, pobegnil sem iz vasi in se vpisal na filozofsko fakulteto v Zadru, da bi poglobil študij ruščine in srbohrvaščine. Tu sem bil »cimer« z Brankom Mikulićem in veliko spominov me veže na ta čas. Mikulić je nadaljeval politično pot (tudi jaz sem bil ves čas politično aktiven in sem član ZK že trideset let), jaz vzgojiteljsko. Končal sem filozofsko fakulteto v Zadru, le diplomiral nisem. V tistem času sem se spoznal s sedanjo ženo Heleno, Slovenko, Celjanko, se z njo poročil in leta 1971 prišel v Celje.

Domovi so za vzgojo, ne za kazen

»Najprej sem bil v dijaškem domu Dušana Finžgarja odklonjen, potlej so me le sprejeli in tam sem ostal devet let. Na ta leta vzgojitelja me vežejo najljepši spomini. Z učenci sem se razumel, nikoli nisem vzgajal na relaciji učitelj – učenec, ampak oče – sin. Mislim, da sem tu imel največji uspeh. Z mnogimi, zlasti z najbolj problematičnimi si še danes dopisujem in tudi obiskujemo se še.« Šatulje so polne pisem hvaležnih učencev, katerim je Adem pokazal pravo pot v življenje.

Ze od leta 1978 je Adem sodeloval v društvu slušno prizadetih v Celju, po končanem vzgojiteljskem delu v domu Dušana

Finžgarja je bil še vzgojitelj v Storah in profesor na ekonomski šoli v Celju. Kljub temu, da slovenščine ni dobro obvladal (še danes zavije slovensko besedo in jo konča z o), je s poukom srbohrvaščine uspel in bil najbolj priljubljen profesor na šoli.

Ko za poučevanje srbohrvaščine in ruščine v šoli ni bilo več mesta, se je moral preusmeriti.

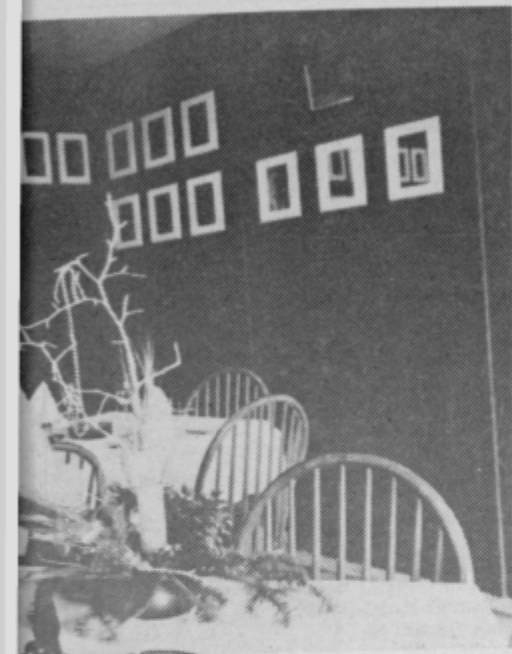
Rezultati dela med slušno prizadetimi ljudmi so ohrabrujoči

»Zelo rad sem imel svoj poklic pedagoga, ni mi pa žal, da sem pričel delati profesionalno s slušno prizadetimi ljudmi. Rezultati so kmalu na dlani, ker mora biti pomoč konkretna, hitra, pri vzgoji pa je čas trajanja daljši. Čeprav sem začel delati v nemogočih prostorih (3 krat 2 metra je bila velika pisarna), a z resnično lepo urejeno administracijo, katero je vodil moj predhodnik Nučić, delam zdaj z gluhimi ljudmi že polnih sedem let. Njihova tematika me je pritegnila in ob delu z njimi sem spet začel študirati domsko pedagogiko, sodeloval in pisal v strokovne publikacije. V tem delu sem se znašel in mi daje veliko notranje zadovoljstvo. Ni filozofiranja, ne abstrahiranja, ampak konkretno delo. To ustvarja neprestano gibanje.«

Priznava, da sta z ženo, ki je tudi vzgojiteljica in psihologinja, slaba vzgojitelja doma. Dve pubertetnikoma je resnično težko biti kos, a kljub temu zatrdilo, je v času obiska vladala v družinici prava harmonija. Hčerka Lejla, prijetna deklica, je igrala na klavir, sin Adi pa se je zabaval z najnovejšimi tehničnimi poskusi. Ob bosanski specialiteti, ki jo je pripravil Adem sam, je mineval prijeten pogovor, kjer so se kresale misli o vzgoji, mednarodnih združenjih in poštenosti članov zveze komunistov.

»V življenju sem spoznal, da kljub izkušnjem, nekaterim stvarim nisem dorel. Modrejši so preprosti ljudje, kot oni s šolami. Ni človeka, ki vse ve, tako tudi politika ne. Naši pa bi bili radi vseved. Moja mati je bila nepismena žena, pa najboljša vzgojiteljica, ker je spoštovala ljudi in tako učila tudi nas. Matere so bile včasih tako modre, da se niso nikoli kregale. Tudi moj oče je bil brez šol, a nekakšen vaški svetovalec, ki je z življenjsko fakulteto obvladoval življenje in delil nauke. Bil je vernik, a je spoštoval tudi nevernika. Vedno mi je dejal – če ne spoštuješ drugega, tudi tebe ne morejo spoštovati. Pravi vernik in komunist sta si enaka, oba poštena in dobra, najhujša pa se mi zdi dvoličnost in te je v naših vrstah največ.«

ZDENKA STOPAR
Foto: EDO EINSPIELER

pečat.

da bili so srečni. Na koncu, spet se je slovensko, naglas, doma in na skrivaj sem bila talovenska gostilna, skupaj sta 1957 sta me po obnovila, leta tekla, bolj zob časa. Gostje očitati, da sem duše in da me čas. Orešnik je irl in ostala je rko Marinko. In je, da so me dali ela sem še hitre in vedno bolj izdanji ugled. Pošel, k sreči, Junuk in Marinkin

sin. Zdaj sem že dve leti čisto drugačna, lepa, pomlajena in moderna. Najbolj me veseli, ker moj novi gospodar ni pozabil na moje bistvo. Ostala sem slovenska gostilna, takšna, ki ponuja pristne, domače slovenske jedi. In spet takšna, kjer ljudje sklepajo posle, nazdravljajo mladoporočencem, rojstvom in novemu letu. Ali pa pridejo kar tako, za kratek čas in si kaj povedo. Občutek imam, da so to srečni ljudje. Moti me le to, da ne slišim vicev in da ne znajo več lepo peti. Lepa slovenska pesem vendar sodi k domači slovenski gostilni!

MARJELA AGREŽ
Foto: EDI MASNEC

za okužbo je pri ljudeh splošna. Bolezen je ga, lahko pa tudi zelo resna, zlati pri starejših h ljudeh. Inkubacijska doba je 7 do 14 dni, razlripozni, tifozni in pljučni tip bolezni, čeprav so like navadno mešane. Začetek obolenja pogosto i gripo: vročina, mrzlica, glavobol, bolečine i prsnem košu, prizadetost zgornjih in spodnjih kcija lahko poteka sistemsko, brez prizadetosti z obsežno »atipično« pljučnico, ki jo ugotovijo preiskavo pljuč. Bolezen traja nekaj dni ali več e lahko ponovi. Pri otrocih je potek lahek, pri mozne komplikacije na srcu, možganih in venah. e 1 do 2 odstotka. Najuspešnejše zdravlilo so tetra trocih pa eritromicin. Zaradi možnosti ponovitve i trajati zdravljenje vsaj 14 dni.

aviti epidemiolo a ukrep velja sa iji), bolnike pa je riti, da pravilno bec, saj je možen žebe tudi s člove ka s kapljicami. potrebnosti tudi infekcija vseh iz emeljito končno storov, kjer se je ževal.

Če bo vsakdo opravil svoj del dolžnosti, se nam zaradi ptic ne bo treba bati bolezni, še manj odreči se našim ljubljencem. Nekaj previdnosti pa v stiku z živalmi tako in tako nikoli ne škodi. Številna obolenja prenašajo, celo veliko bolj nevarna kot papige (spomni mo se samo na steklino), pa so in bodo še vedno naši hišni prijatelji.

MILENA B. POKLIČ

Dragi prijatelji!

Pa ste končno dočakali težko zaslužene zimske počitnice. Stirinajst dnevi počitek bo gotovo vsem dobrodošel. Nekateri ste že napisali, kaj vse boste v tem času počeli. Verjetno vsi na tihem računate, da bo zapadlo vsaj meter snega, sicer bodo letos počitnice bolj žalostne. Ponekod vam pripravljajo nekaj zanimivih aktivnosti, ki niso odvisne le od snega. Mislim, da vam ne bo dolgčas, če boste le malo iznajdljivi. Seveda pa nestrpno čakam, da boste povedali, kaj vse boste počeli in morda bodo vaše izkušnje pomagale še komu, ki ne ve, kaj bi sam s sabo.

Vaša Tanja

Moja muca Mika

Moja muca Mika je zares velika. Pridno pije mleko, je klobase. Stari mami polovi vse polhe, včasih si obira bolhe.

Moja muca Mika rada povsod stika. Mijavka, piha, praska. Muri strašno se boji in pred njo takoj zbeži.

GREGOR ŠILEC, 4. r.
OŠ Edvard Kardelj, Rogatec

Kako bo na počitnicah je narisal KARLI SENICA iz 1. razreda OŠ Edvard Kardelj Slovenske Konjice.

Kakšen naj bi bil »naj« učitelj

Zapisoval bi same lepe ocene, slabe pa obdržal zase, organiziral bi izlete in ples.

Do vseh učencev bi imel enak odnos.

Moral bi biti razumevajoč in hkrati strog.

Do vseh učencev bi bil pravičen in priazen, ne bi smel kričati, včasih bi moral biti tudi zabaven.

Naj bi bil takšna osebnost, s katero se učenec lahko pogovori tudi o svojih težavah.

Vse osebne težave bi moral pustiti doma, ne pa da se zaradi tega včasih znaša nad otroke.

Upamo, da nam bo dedek Mraz prinesel takega učitelja.

Učenci
novinarskega krožka
OŠ Prebold

Moja prva ljubezen

Lani sem se zaljubila v postavnega fanta z Dobrne. Tudi jaz sem mu bila všeč. Ker sva se le malokdaj videla, sem komaj čakala na najina srečanja. Imel je moj naslov in pisal mi je pisma. Bila sem jih zelo vesela. Nekoč sva se dogovorila za zmenek, v nedeljo naj bi se ob treh popoldne dobila na Dobrni. Nisem vedela, kaj naj si izmislim, da bi me mamica pustila od doma. Rekla sem, da grem k sestrični in bilo je vse urejeno.

Sestala sva se v parku, odšla na sladoled in se sprehajala v parku. Čas je hitro tekel in morala sem domov. Ob slovesu mi je bilo zelo težko. Celo pot do doma sem mislila nanj. Čez mesec sem dobila pismo. V njem mi je pisal, da se bo preselil v Nemčijo, in da se ne bova več videla. Pismo sem zmečkala in ga vrgla stran. Bila sem žalostna. »Vse enkrat mine,« so mi pravili prijatelji. Morala sem ga pozabiti.

OLGICA PAČNIK, 6. r.
OŠ Vojnik

Bili smo v Konusu

Zbrali smo se zjutraj ob sedmih. Na ogled delovne organizacije Konus smo šli skupaj z učenci osmega razreda. Pri vratarju smo počakali na tovaršico, ki nas je vodila po delovni organizaciji. Ogledali smo si izdelavo opetnic in silona. Videli smo ogromne stroje. Delo pri strojih, kjer izdelujejo opetnice, je nevarno. Delavci morajo biti zelo previdni. Izvedeli smo tudi, da ima Konus svojo elektrarno. Ta delovna organizacija je zelo velika in mi je všeč.

ROMANA PODGRAJŠEK, 7. r.
OŠ Pohorski odred
Slovenske Konjice

Vojna

Zakaj obstaja te beseda? Zakaj obstajajo vse grozote, ki se skrivajo za njo? Zakaj? Mogoče zato, ker ima vsaka stvar neko nasprotje. Bela ima črno, živo ima mrtvo in svobodna ima vojno.

Vsak človek jo razume drugače. Za nekoga je to užitek, strast, želja po bogastvu. Za drugega pa trpljenje, neskončna surovost.

Ko se sprehajam po temni ulici, vidim ob sebi senco. Čeprav ni svetlobe, ki bi jo lahko zaznavala, se vidi razločno. Ta senca je vedno ob meni, je črni del moje strani. Vem, da je ne bom pregnala na tak način, da bom tavalja iz ene ulice v drugo, kajti temne ulice še bolj privabljajo temno senco, ji dajejo še več vztrajnosti.

Prav tako je z vojno. Nikdar je ne smemo preganjati s sovražstvom. To ji bo vlivalo samo še več poguma. Vedeti moramo, da je vojna del nas, del našega razmišljanja, kakor temna senca del mene. Dušiti je ne moremo s sovražstvom, pač pa z njegovim nasprotnikom-ljubeznijo, svobodo. Tudi črna senco bodo pregnali sončni žarki, čeprav nekateri mislijo prav nasprotno. Ampak ni res! Vsaka stvar ima svoje nasprotje. Črna belo, smrt življenje in vojna ljubezen in svoboda. Borimo se s temi orožji!

MATEJA FLORJANČIČ,
literarno novinarski krožek
OŠ Vera Šlander
Pozela

Moja koza

Doma imam kozo. Je zelo prikupna in pametna žival. Imam jo zelo rad, zato sem jo jeseni vodil na pašo. Se zelo rada pase in obira grmovje. Ati je zgradil prijeten hlev zanjo. Vsak dan jo pomolzem in daje nam dobro ter zdravo mleko. Spomladi bo imela kozličke, ki jih komaj pričakujem. Mladi kozlički so zelo živahni, zato so mi te živali v veliko veselje.

GORAZD STEBLE, 2. r.
OŠ Stranice

Na potepu

Mislim, da se skoraj vsak moj vrstnik rad potepa. Vem pa tudi, da so nekateri zaprti doma. Takšni so po navadi »angelčki«. Če pridejo le malo pozneje domov, je vse narobe. Mislim, da imam dovolj prostosti. Toda tudi jaz moram upoštevati dogovor. Lahko zamudim nekaj minut, če pa zamudim uro ali več, je mamica zaskrbljena. Nekoč pa sem zamudil celo dve uri. Bilo pa je takole...

Prisel sem iz šole. Vedno, kadar potrkam, se vrata odklenejo in vidim mamičin obraz. Danes pa se to ni zgodilo. Zato sem vrata sam odklenil. Potem sem se spomnil, da je mamica odšla

v mesto. Tudi očka ni bilo doma. Nisem vedel, kaj naj počnem. V glavo mi je šinila misel, da se gre potepat. Seveda sem vzel s seboj prijatelja. Sklenila sva, da greva k Šmartinskemu jezeru. Po polurni hoji sva prispela. Ogledal sem si okolico in videl le zaljubljen par na drugem bregu. Potem sva se odpravila v gozd na desni strani jezera. Tam sem odkril ptičje gnezdo. Videl sem, da je gnezdo padlo z drevesa, v gnezdu pa sta bila dva ptička. Prijatelj se je že izgubil med drevesi, jaz pa sem se odločil, da dam ptičje gnezdo nazaj na drevo. Čez nekaj časa sem opazil dva ptička, ki sta priletela na drevo. Bila sta njuna starša. Potem sem veselo nadaljeval pot skozi gozd do prijatelja, ki je sedel na štoru. Tedaj sem pogledal na uro. Zelo sem se prestrašil, kajti ura je kazala osem. Domov sem tekel, kot bi me preganjal volk. Ko sem prišel do našega stropnišča, sem bil skoraj brez sape. Pozvonil sem in zagledal mamico, ki ni bila prav nič vesela. Potem pa... saj veste, da sem bil tepen. Od takrat se nisem več tako dolgo potepal, ampak sem se vedno držal ure, ki sta mi jo določila oči in mami.

MATJAŽ PRISLAN, 6. r.
OŠ Fran Roš
Celje

Spoznali smo...

Požarna varnost. Ali sta ti dve besedi res nepomembni? Ali bi si znali pomagati, če bi naenkrat pred seboj zagledali ognjene plamene. Večina bi se tako prestrašila, da bi zaradi strahu pustili ognju, da se razširi, sebi pa ne bi prav nič pomagali.

Da bi se natančneje spoznali s požari, njihovimi vzroki in sredstvi za gašenje, smo obiskali gasilsko društvo Lokovec. Iz kratkih filmov smo izvedeli vse o požarih in gasilcih. Veliko požarov zanetijo prav otroci pri »zanimivih« igrarh z vžgalicami, zato moramo paziti pri naših igrarh. Požare moramo preprečevati, to pa lahko storimo s svojo previdnostjo in urejenostjo okolja, v katerem živimo. Pri roki pa morajo biti različni aparati za gašenje.

Upam, da ta dan za nas ni bil le pouka prost, ampak smo se kaj naučili, saj nikoli ne vemo, kdaj se bodo tudi pri nas pojavili plameni in bo potrebno hitro ukrepati.

TEJA TAMŠE, 7. r.
OŠ Fran Roš
Celje

Črna muca Tina

Moja muca, črna muca, v sobici leži, ko pa jo močno zazebe, že na peči spi.

Moja muca Tina črna je tako, da ponoči, ko je tema, je ne vidimo.

SANJA PANIČ, 2. r.
1. osnovna šola
Celje

Dragi čevlji

Prisel je dan, ko dobi oče plačo. Z mamico sta se zmenila, da mi bosta kupila nove čevlje in obleko. Minila sta dva dneva in z mamico sva odšla v Šoštanj. Še prej me je opomnila, da se moram v trgovini lepo obnašati. Prišla sva do trgovine s konfekcijo. Vstopil sem in se oziral na vse strani. Vse polno je bilo oblek, pulijev, kravat. Ogledoval sem si jih in si zaželel karist pulover. Toda mami ni bil všeč. Povedala mi je, da sva prišla kupiti obleko in ne puloverja. Ko sva kupila obleko, sva šla še v trgovino s čevlji. V izloži sem zagledal zelo lepe čevlje, toda ko sem videl ceno, sem se zgrozil. Bili so zelo dragi. Dobil sem druge čevlje, toda ti niso bili tako lepi. Mama me je potolažila, češ da mi tisti čevlji ne bi bili prav.

DARKO BERVAR, 6. r.
OŠ Bratov Letonje
Šmartno ob Paki

DELAVSKA UNIVERZA
CELJE
CANKARJEVA 1

TELEFON: (063) 25-620, p. p. 72

Dijaki 1. in 2. letnika srednjih šol in učenci od 5. do 8. razreda osnovnih šol!

VABIMO VAS, NA ENOTEDENSKI INTENZIVNI TEČAJ ANGLEŠČINE IN NEMŠČINE PO ŠOLSKI SNOVI MED POČITNICAMI.

Vpis: vsak dan do 20. januarja na Delavski univerzi med 8. in 16. uro.

Kam na počitnice?

Med počitnicami bom pri dedku in babici v Žetalah. Naredil si bom zrnja in ga spuščal. Če bo sneg, se bom smučal.

TOMAŽ LOVRENCIČ, 1. r.

Na počitnice bomo šli na Roglo. Na Rogli se bomo smučali in sankali. Hodili bomo plavat v bazenu. Na Rogli bomo samo štiri dni.

TINA SLAPNIK, 1. r.

Jaz grem na Roglo. Bom v hotelu. Tam je fino. Na Rogli se bom smučal.

ROK PURKELJC, 1. r.

OŠ Edvard Kardelj
Slovenske Konjice

Predstava Roke

Na vsakem plakatu v in okoli naše šole je pisalo: »Roke!« Zraven je bilo narisanih še nekaj rok-levih in desnih. To je bilo skrivnostno vabilo na predstavo. Skrivnostno zato, ker plakati niso imeli veliko besedila in učenci smo lahko le ugibali, kaj bomo videli.

Prisel je dan predstave. Naši učitelji so bili podobni plakatom, kajti tudi oni so bili neverjetno skrivnostni. K ogledu predstave so nas poklicali tretjo šolsko uro. Ko smo posedli, se je okrog nas ovila čudna poltema. Okna so bila zagrnjena s črnimi zavesami, ki pa se niso mogle upirati sončnim žarkom. Prižgal se je reflektor in na oder je prišlo dekle in nam povedalo, da bomo videli, kako bi bilo, če bi se roki pogovarjali. Nato sta prišli dve dekleti, oblečeni v črno, ena je imela belo levo roko, druga pa desno. S pantomimo sta predstavljali pogovor med rokama, drugi dve dekleti, oblečeni v belo, pa sta brali besedilo.

Vsaka od obeh rok se je enkrat pokazala kot negativna. V prvem delu je bila roka slabih lastnosti leva, v drugem pa desna. Leva se je postavljala, češ da je prav tako spretna kot desna, ki je vedno pisala smrtno obsodbe obsojencem.

Na šoli že dolgo nismo videli tako dobre predstave, vendar si jo je popoldne ogledalo le sedem staršev. Vsi so bili zadovoljni, no-

vinarski krožek pa upa, da bodo naslednje predstave tako dobre kot je bila ta ali pa še boljše.

GORAN GRZINČIČ,
NOVINARSKI KROŽEK
OŠ Ivan Kovačič-Efenka
Celje

Kdaj me je najbolj strah?

Strah me je teme v sobi. Strah me je sosedovega psa Rekša.

Ko grem zvečer k sošolki, vidim strah za vsakim grmom.

Miši me je grozno strah.

Pred nastopom imam občutek, da ničesar več ne znam.

V šoli se bojim vsake pisne naloge, ker pred začetkom sploh nič več ne vem. V glavi je ena sama zmeda.

Grozno me je srečati se z meduzo na morju, na kopnem pa z zelencem.

Strah me je grmenja, bliskanja. Očkova hitra vožnja z avtom mi poganja strah po žilah.

Dopisniki
OŠ Bratov Juhart
Šempeter v Savinjski dolini

Moj mali nečak

Moj mali nečak Andrej je zelo prikupno bitje svetlih las, modrih oči in velikosti štiriletnega falota. Po srcu je tako dober in ubogljiv, da bi mislili, da je punčka. Toda angelček ni, saj rad ponagaja in tudi udari, če je treba. Zelo rad pomaga očetu pri delu in njegova pomoč mu veliko pomeni in mu je v veselje. Zelo rad ima nekaj let starejšo sestrico Jasmino, ker se z njim veliko ukvarja in mu posveča svoj prosti čas. Če ga vprašate, kaj najraje gleda, bo povedal, da je to KAJ. Zelo rad ima živali, posebno prašiče, zato rad obiskuje staro mamico. Ker je Andrej po razmišljanju že velik, trdi, da je vse, kar sta očka in mamica ustvarila, njegovo. Jasmini ostane le lesena baraka za hišo, ki ji jo Andrej z veseljem predaja v last.

NATALIJA DVORJAK, 7. r.
OŠ 3. bataljon VDV
Vitanje

VIO ŠMARJE PRI JELŠAH TOZD Osnovna šola Podčetrtek

Komisija za delovna razmerja
objavlja

RAZPIS
prostih del in nalog

učitelja slovenskega jezika

Delovno razmerje bomo sklenili za določen in poln delovni čas. Nstop dela je 30. 1. 1989, delo pa bo trajalo do 30. 6. 1989. Kandidat mora imeti ustrezno izobrazbo pedagoške smeri ter mora izpolnjevati pogoje, ki jih predpisuje Zakon o osnovni šoli. Prijave z dokazili o izobrazbi naj pošljejo kandidati do 20. januarja 1989 na naslov: VIO Šmarje/J., TOZD Osnovna šola Podčetrtek, komisija za delovna razmerja. O izbiri bomo kandidate obvestili najpozneje v 8 dneh po roku za prijavo.

Atkina zanka

Atko tokrat zanima, kakšen lik manjka na mestu, kjer je vprašaj.

Odgovore pošljite do torka, 17. 1. 1989 na naslov Novi tednik, Trg V. kongresa 3a, Celje.

Rešitev zanke iz zadnje lanske številke Novega tednika: Atka je v škati našla klovna, ko je povezala vse številke med seboj. Nagrado bo prejel DARKO SIVKA iz Podčetrčka 116, 63254 Podčetrtek.

V prvi januarski številki pa je v zanki manjkala beseda MAH. Žreb je izbral VESNO TERNOVŠEK iz Klanca 88, 63204 Dobrna.

12. JANUAR 1989

Telovadba s starimi milijardami

Bivši najemnik Celjske kočice osumljen še devetih goljufij

Celjski javni tožilec je zahteval razširitev preiskave še za devet kaznivih dejanj-goljufij, katerih je osumljen Stanko Zakelšek, še pred nedavnim najemnik Celjske kočice. Kot smo že poročali, je Zakelšek v priporu od 6. decembra lani.

Največjo goljufijo naj bi Zakelšek izpeljal julija lani na račun Ljubljanske banke, ko je v Mestni hranilnici z ženinca žiro računa dvignil približno 35 milijonov dinarjev. Ker takrat ni delal računalniški terminal, v banki dviga niso takoj vnesli v računalniško evidenco. Tako je lahko Zakelšek malo kasneje še enkrat dvignil tako veliko vsoto, čeprav denarja dejansko ni bilo več na žiro računu.

Na Zakelškov naslov so začeli prihajati tudi drugi računi, ki jih ni poravnal, tako da je tožilec zahteval razširitev preiskave kar za devet goljufij. Za banko je največji Zakelškov upnik zasebni mesar iz Laškega, pri katerem si je Zakelšek sposodil 23 milijonov dinarjev in jih še ni vrnil. Ostali njegovi upniki so v glavnem tudi njegovi dobavitelji še iz časov, ko je upravljal s Celjsko kočico. Tako je Celjski mestni industriji dolžan 5,6 milijonov dinarjev za suhomesne izdelke, Pivovarni Laško 1,7 milijona dinarjev za pivo, Ingradu 1,8 milijona dinarjev za zemeljska dela pri Celjski koči, zasebnemu mesarju iz Sentjurja 1,45 milijona dinarjev za meso, manjše dolgeve pa

ima še pri Obnovi, Izletniku in neki firmi iz Ptuja.

Zakelšek je tako trenutno kar precej dolžan, saj je bančni dolg z obrestmi do konca preteklega leta narasel na približno 90 milijonov dinarjev, skupaj z ostalimi zneski pa je dolžan skoraj 127 milijonov dinarjev. Na najboljšem je Ljubljanska banka, saj so v zavarovanje njene terjatve Zakelšku zaglegli teptalec snega (ki ga je sicer kupil na Kaninu, a ga še ni v celoti plačal) in osebni avto Audi (ki pa ga je že plačal, a še ni prepisan na njegovo ime). Osebni avto je Zakelšek kupil v času, ko je že imel dolgeve do svojih dobaviteljev, vendar je očitno denar raje vložil v avto, kot poravnal dolgeve.

Potrebno pa je povedati, da ima tudi Zakelšek kar precejšnjo terjatev do Izletnika. Za vse, kar je vložil v obnovo Celjske kočice in tamkajšnjega smučišča, bi mu moral Izletnik izplačati približno 220 milijonov dinarjev. Na toliko je vsaj ocenil vrednost del sodni cenilec. Verjetno pa Izletnik brez tožbe tega zneska (oziroma tistega, ki ga bo priznalo sodišče) ne bo plačal.

Zakelšek oziroma njegov odvetnik sta vložila tudi predlog za odpravo pripora (Zakelška so priprli zaradi ponovitvene nevarnosti, da ne bi poskušal ponovno goljufati). Senat je predlog zavrnil, o tem, ali se bo le lahko branil s prostosti, pa bo odločil še drugostopenjski senat. S. ŠROT

Nočni napadalec v priporu

Preiskovalni sodnik je odredil pripor za 23-letnega Ivana Obreza iz Košnice pri Celju, ki je osumljen ropu.

Cepprav še mlad, ima Ivan Obrez že kar zajeten dosje pri celjskih miličnikih, predvsem kot kršilec javnega reda in mira. Prejšnjo sredo ponoči pa si je »privoščil« prestopek, zaradi katerega je moral v pripor.

Ko je 39-letni Franc B. iz Celja ob približno 20.30 uri šel nič hudega sluteč po Aškerčevi ulici v Celju, je pred vhom v hišo Aškerčeva 2 nenadoma stopil predenj neznanec. Ker je imel ob sebi večjega psa, se ga je ustrašil. Neznanec ga je udaril s pestjo po obrazu in zahteval denarnico. Franc, predvsem zaradi psa, ni veliko razmišljal – dal mu je denarnico, v kateri je bilo 8 bankovcev po 5000 dinarjev in bloki za malico. Napadalec je spraznil denarnico, mu z roke snel še uro in odšel.

Miličniki s celjske postaje milice so takoj po prijavi začeli iskati napadalca. Po opisu napadalca so kaj kmalu ugotovili, da gre za njihovega starega znanca, tako da so Ivana Obreza (v nekaterih dokumentih ima napisano tudi Janez Obrez) prijeli že približno ob enih ponoči in ga predali preiskovalnemu sodniku. Pri Obrezu so našli tudi bloke za malico. S. Š.

Enotna razlaga desnega pravila

Zvezni komite za promet in zveze je naložil slovenskemu Republiškem sekretariatu za notranje zadeve, da morajo vozniki poslej v naši republiki upoštevati desno pravilo, kot to velja v drugih republikah pri nas in je hkrati tudi usklajeno z vsemi evropskimi državami. Gre za pravilo na določenih križiščih, ki jih je pri nas k sreči malo, vendar pa je potrebno dodati, da so kršitve desnega pravila med pogostimi vzroki za prometne nesreče.

Vzgojnoizobraževalne ustanove, predvsem avto šole, na območju Slovenije, ki usposablja kandidata za voznike in inštruktorje ter dopolnilno izobražujejo voznike motornih vozil v cestnem prometu, so v preteklih letih dogovorno razlagale pravila o prednosti vozil v križiščih – nekoliko drugače kot v drugih socialističnih republikah in pokrajinah in tudi po drugih državah v Evropi. Tudi organi za urejanje in nadzor prometa ter pravosodni organi so enako razlagali določila pravnih predpisov. V letu 1986 so avtorji novega slovenskega učbenika za avtošole prvič zapisali, da v svetu različno razlagamo in v praksi izvajamo. »desno pravilo«. Prikazana, odnosno bila tudi potreba po enotnem razlaganju, zlasti še po enotnemu izvajanju v praksi, saj slovenski vozniki vedno več potujejo v druge republike ali se vozijo po cestah v Evropi. Močan mednarodni in tranzitni promet zato prav gotovo pogojujeta čim bolj enotne predpise.

V avtošolah do sedaj niso dobili natančnih navodil, kako spremeniti razlaganje pravil, zato domnevno inštruktorji pravila razlagajo različno. Če je bilo določanje izvajanje dogovorjeno, potem je tudi realno pričakovati, da se bomo ob potrebi za spremembo dogovorili zanjo in tudi določili začetni čas.

Republiški sekretariat za notranje zadeve zato daje pobudo vsem vzgojno izo-

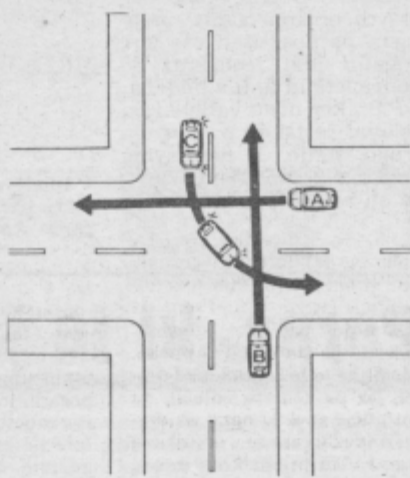
brazovalnim ustanovam, ki se ukvarjajo z vzgojo in izobraževanjem voznikov na območju Slovenije, da od 1. 1. 1989 dalje »desno pravilo« razlagajo tako, kot je bilo objavljeno v novejših učbenikih in tudi v nekaterih revijah.

Smatramo za potrebno, da v nadaljevanju navedemo nekatera določila o prednosti vozil v križiščih, ki so zapisana v Zakonu o temeljnih varnostnih cestnega prometa (Uradni list SFRJ, št. 50/88) in tudi, kako je treba ta določila razumeti in jih v praksi razlagati.

V 50. členu je določeno, da na križišču ali pri srečanju z drugim vozilom mora voznik pustiti mimo vozilo, ki prihaja z njegove desne strani. Voznik, ki zavija na križišču z vozilom na levo, mora pustiti mimo vozilo, ki prihaja iz nasprotne strani in na križišču ne spreminja svoje smeri ali zavija na desno, razen če ni s prometnim znakom določeno drugače. Ne glede na predhodna določila ima vozilo, ki vozi po tirnicah, na križišču ali ob srečanju z drugim vozilom prednost ne glede na to, s katere strani mu to prihaja nasproti, razen če ni s postavljenim prometnim znakom drugače določeno.

V navedenih določbah smo zapisali »desno pravilo« in »pravilo srečanja«. Pri tolmačenju navedenih pravil moramo vedeti, da eno pravilo drugega ne izključuje. V praksi tolmačimo takole:

– če pripeljejo v križišče vozila, kjer se promet odvija po desnem pravilu, hkrati tri vozila vsak iz svoje smeri, odpelje tisti, ki na svoji desni bočni strani nima drugega vozila. Drugi odpelje za njim tisti, ki je stal na levi strani od prvega vozila, nato pa prepelje križišče še tretje vozilo. V primeru, ko vozilo »C« v križišču zavija levo, ne sme prevoziti križišča do kraja, pač pa se ustavi v sredini križišča in zaradi pravila »srečanja« spusti naprej vozilo »B«, ki mu vozi iz nasprotne smeri in na križišču ne spreminja svoje smeri ali zavija na desno. Vozilo »B« seveda sme zapeljati v križišče šele za vozilom »A«.

Pri tolmačenju desnega pravila je treba vedno opozoriti, da se mora promet odvijati tekoče in v okviru možnosti. To je treba razumeti tako, da drugo in tretje vozilo odpeljeta v križišče takoj zatem, ko je v križišče zapeljalo prvo oziroma drugo vozilo, seveda če velikost križišča in druge prometne razmere to dopuščajo. V nasprotnem primeru se promet odvija sporazumno med udeleženci v prometu. Predlagamo vam, da našo razlago prenesete na izvajalce izobraževalnega programa in od njih zahtevate, da zaradi enotnosti to razlago začno izvajati 1/1-1989. Izvajalcem je treba priporočiti, da določbe o prednosti vozil v križiščih razlagajo strokovno in z dovolj velikim poudarkom, ker se veliko število prometnih nezgod pripeti prav zaradi kršitev določil o prednosti. Kot vzrok za nesreče so tovrstne kršitve celo na drugem mestu. Za takšno ravnanje nas obvezuje tudi mednarodna akcija »-10%«.

ODDELEK ZA VARNOST PROMETA

Vlomi na Celjskem

V zadnjem času je bilo na našem območju precej vlomov, ne samo v stanovanja v blokih in kleti, ampak tudi v zasebne hiše. Drzni vlomilci izkoriščajo odsotnost stanovalcev in vlamljajo tudi sredi belega dne.

Tako je na primer neznanec vlomil prejšnji četrtek med 7. in 11. uro dopoldne v stanovanje Ludvika L. na Lopati pri Celju. Odnesele je 500 zahodnonemških mark, videokorder, napravo za daljinsko upravljanje televizorja in zlatino.

Vrednost plena so ocenili na približno 13 milijonov dinarjev.

PRI NAS LAHKO IZBIRATE

Priporočamo obisk vaše dobre znanke
**SAMOPOSTREŽBE SOČA, Stanetova
ulica – Celje**

Za svoje zveste kupce odprta
NON-STOP – 7.30–20. ure

Velika izbira živil in gospodinjskih potrebščin!
Dobro založeni oddelki:
**svežega mesa
delikatese
sadja in zelenjave**

Brez zadrege boste nakupovali, vse kar rabite
zase in svoj dom!

**Pridite –
pričakujemo vas!**

MERX

POTROŠNIK CELJE

Umrla za posledicami nezgode

V ponedeljek ob 22. uri je v celjski bolnišnici za posledicami prometne nezgode umrla 75-letna Karolina Kirm. Kirno vo je istega dne pozno popoldne zbil z osebnim avtom 47-letni Adolf Laznik iz Dola pri Hrastniku. Nesreča se je pripetila na regionalni cesti Hrastnik–Rimske Toplice, izven naselja Belovo, botrovala pa ji je prevelika hitrost in tudi nepravilna hoja pešakinje.

Izsilila prednost

Zaradi grobega izsiljevanja prednosti voznice kolesa z motorjem, 63-letne Angele Kandolf iz Celja se je v ponedeljek v križišču Čopove ulice in Ljubljanske ceste pripetila prometna nezgoda, v kateri je bila Kandolfova hudo poškodovana. Voznica kolesa z motorjem je v križišču izsilila prednost 35-letni voznici osebne avta Rosviti Reš iz Celja. Prišlo je do trčenja, po katerem so morali Angelo Kandolf prepeljati v celjsko bolnišnico.

MERX

KMETIJSKI KOMBINAT
SENTJUR

Delovna skupnost skupnih služb

razpisuje
dela in naloge s posebnimi pooblastili

vodja posebne finančne službe

Poleg splošnih pogojev zahtevamo, da kandidati izpolnjujejo še naslednje:

– da ima VII. stopnjo strokovne izobrazbe ekonomske usmeritve, smer bančništvo in finance in 36 mesecev delovnih izkušenj ali
– da ima VI. stopnjo strokovne izobrazbe iste usmeritve in 48 mesecev delovnih izkušenj.

Kandidat bo imenovan za dobo 4 (štiri) let.

Prijave s kratkim življenjepisom ter dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljite v 8 dneh po razpisu na naslov: KK Sentjur – razpisna komisija.

O izbiri bomo kandidate obvestili v roku 30 dni po odločitvi samoupravnih organov.

Delovni sestanek v Zelenem gaju

Prav je, da ob koncu leta v lastni hiši pometemo s tistim, kar ni dobro in pripravimo prostor tistemu, kar bi radi imeli. To velja tudi za sodelavce športnega uredništva v Novem tedniku in Radiu Celje, ki se bodo danes, v četrtek, 12. januarja popoldne ob 16. uri zbrali na delovnem pogovoru.

V Radiu Celje in Novem tedniku namenjamo športu, ki je na celjskem področju izredno razvejan, veliko pozornost. Iz objektivnih razlogov, žal, še vedno premajhno, kot bi si ta pomembna dejavnost zaslužila. Poglejmo nekaj podatkov:

- v Radiu Celje je bilo v ponedeljek 455. ponedeljkovo športno dopolnilo, ki traja že devet let! Popoldne imamo Športni pregled, ob petkih Šport ob koncu tedna, vmes pa še ogromno poročil v informativnih in drugih oddajah. Malo je radijskih postaj v Sloveniji, razen osrednjih, ki se lahko pohvalijo s takšnim obsegom.

- podobno je v Novem tedniku, kjer je na razpolago vedno stran in pol časnika pa še kakšen kotic na drugih straneh.

Vse to ne bi zmogli, če ne bi imeli dobre mreže sodelavcev, stalnih ali občasnih. Vsi so dragoceni. In to mrežo želimo še razširiti, kajti potem bomo še boljši, aktualnejši, zanimivejši!

Mnogo stvari je še nedorečenih in te ostajajo odprte za današnji delovni pogovor. Kaj želimo? Nekaj predlogov: dosedanje obveščanje poglobiti ter dopolniti z informacijami iz šolskega športa, kaj delajo naši nekdanji znani športniki, kako je s telesno vzgojo v vojašnicah, mnenja, kritike, športna problematika, rekreacija, »razgibajmo življenje« in še in še. To je »stadion« za vrelce idej.

Današnji delovni pogovor so nam ljubezno omogočili in podprli telesnokulturni delavci pri TKS in ZTKO Zalec, kjer temu področju posvečajo izjemno pozornost. Hvaležni smo jim za pomoč. Povabili smo tudi novega predsednika slovenskih športnih novinarjev Borivoja Ferša iz Maribora, saj se želimo odpreti v slovenski prostor. Tri točke bo imel današnji pogovor v gostišču Zeleni gaj v Gotovljah pri Zalcu: 1. kako s športom v NT in RC, 2. kako s športom v žalski občini in 3. kako s športom v slovenskem prostoru. Čeprav bo delovni sestanek v gostišču pa to ne pomeni veseljačenja. Nasprotno, pomeni dogovor, da bomo boljši in da bodo z nami še bolj zadovoljni vsi, ki imajo radi šport ter naša poročila spremljajo preko naših medijev NT in RC ali celo ostalih, kot Dela, Večera, Ljubljanskega dnevnika, televizije... O tem bomo pripravili obširen zapis, predvsem pa poskušali vse vire bogatih idej realizirati do konca leta in tudi v bodoče.

P.S.: ker niste vabljeni na delovni sestanek pa obstoja drugo vabilo, da nam svoje predloge posredujete pisмено ali nas obiščete v redakciji.

TONE VRABL

V moštvi Merxa je ob odsotnosti bolnega Golca in Medveda presenetil z dobro igro mladi Marinković (v izmetu žoge), kar pa je bilo premalo za potrebno zmago.

Foto: T. TAVČAR

Poraz, ki je lahko usoden

Košarkarji Merxa so izpuštili iz rok izredno priložnost, da si v zadnjem kolu prvega dela prvenstva v srečanju proti sarajevskemu Železniku priborijo potrebni točki za mirno nadaljevanje prvenstva. Žal pa je odsotnost bolnega Golca in Medveda pripomogla, da so gostje v poprečni igri ob koncu slavili s 97:93 (50:48).

Celjskim košarkarjem tokrat ni šlo. Slabši so bili pri realizaciji metov, pa tudi sama igra ni bila koristna. Gostje so s tem osvojili dragoceni točki. Med Celjani je presenetil z boljšo igro Marinković, ki je dosegel 24 košev, ostale pa so dodali: Pipan 30, Todorović 17, Urbanija 1, Govec 19, Cerar 3.

V republiški ženski ligi so igralke Metke presenetljivo, največ po zaslugi odlične Obrovnikove (dosegla je 35 točk), premagale ID Ježico 64:62 (32:30). Uspešne so bile

še Vodopivec 9, Hajdinjak, 6, Strašek 2, Podgoršek 10, Jurak 2. Košarkarice Cometa so doma premagale Slovana 59:56, najboljša je bila Šporarjeva, ki je dala 16 košev. Lestvica po 13. kolu: 6. Comet, 8. Metka itd.

V 11. kolu 1. B zvezne lige so košarkarice KORS Rogaska gostovale v Banja Luki in tesno izgubile z domačinkami ekipo Krajine, 72:70. Ciglarjeva je dala 22 košev, izredno slabo pa sta metali Virantova 3 (še lani članica Krajine) in Jurše 5. Kors Rogaska je zadržala 5. mesto med dvanajstimi ekipami.

V republiški moški ligi so oddigrali 1. kolo spomladanskega dela prvenstva. Rogaska je doma presenetljivo izgubila s Triglavom iz Kranja 64:74, največ košev je dal Volarič 19, Comet pa je iztržil dragoceni točki v Novi Gorici, ko je premagal Iskro 69:76. Znova je imel najmirnejšo roko odlični Šmid, ki je sam dosegel 33 točk. Lestvica: 3. Comet, 8. Rogaska itd.

V 2. republiški ligi - Center so košarkarji Zlatoroga v Laškem premagali ID Ježico iz Ljubljane 79:68, najboljši strelci pa so bili Šostarič 22, Lapornik 19 in Zdošek 18.

JOŽE KUZMA - TV

Priprave celjskih rokometašev

Lansko leto se je za ekipe celjskega rokometnega kluba Aero dobro končalo. Ob tem, da so postali vsekipni prvaki Slovenije v vseh konkurencah za sezono 87, so lani začeli nizati nove uspehe, ki jih ponovno uvrščajo med najboljše rokometne kolektive v Sloveniji.

Clanska ekipa Aera je v vrhu 2. zvezne lige, kjer se bo spomladanski del prvenstva začel 11. februarja, mladinci so postali republiški prvaki in se bodo v finalu republiških in pokrajinskih prvakov borili za najvišji naslov.

Prav tema dvema ekipama so v zadnjih dneh v klubu posvetili največ pozornosti. S treningi sta obe ekipi - članska in mladinska - začeli že v ponedeljek, 9. januarja in vse do sobote, 14. januarja se bosta pripravljali doma. Nato bosta odpotovali na Sljeme nad Zagrebom, kjer bosta ostali teden dni. O tem sekretar kluba Vlado Privšek:

»Za skupni trening smo se oddolili, ker že sedaj precej mladincev igra v članski ekipi. Tako bomo zadeli dve muhi na en mah: člani naj bi že 11. februarja doma v srečanju z Istraturistom začeli pohod proti 1. mestu in uvrstitvi v 1. zvezno ligo, mladinci pa se kalili za uspeh na državnem prvenstvu, ki naj

bi bilo od 27.-29. januarja v Celju. Obe ekipi želimo maksimalno pripraviti, da bi željena cilja dosegli. Za priprave vemo, kako bo, za državno prvenstvo pa še ne, čeprav je organizator Slovenija ob 40-letnici igranja aktivnega rokometu v naši republiki. Žal je tako, da osrednja zveza pri dodeljevanju organizatorja zaključnega turnirja

ja vedno kasni. Vse gre v našo korist; torej, če bomo organizatorji se bomo pošteno od začetka do konca borili za osvojitve laskavega naslova državnega prvega. Velikokrat smo igrali v finalu ali na finalnem turnirju, vendar smo večinoma pristali na nehvaležnem, čeprav vseeno lepem 2. mestu. Tokrat si želimo naslov.«

T. VRABL

ŠPORTNI KOLEDAR

Košarka:

1. B zvezna liga moški 14. kolo: sobota, 14. januarja v Celju v dvorani Tehničnega centra ob 19. uri KK Merx - Servo Mihalj Zrenjanin.

1. B zvezna liga ženske 12. kolo: sobota, 14. januarja v Kranju derbi slovenskih ekip Kranj - KORS Rogaska Slatina.

Republiška liga moški 13. kolo: sobota, 14. januarja Ilirija - Rogaska in derbi v Slov. Konjicah Comet - Postojna (1).

Republiška liga ženske 14. kolo: sobota, 14. januarja v Murski Soboti Pomurje - Comet in v Škofji loki Odeja - Metka.

2. republiška liga - Center 14. kolo: sobota, 14. januarja Trebnje - Zlatorog Laško. Šah

Petek, 13. januarja 1989 ob 17. uri v prostorih krajevnih skupnosti Sempeter v Savinjski dolini prvi letošnji klubski

šahovski turnir, ki ga pripravljajo ŠK Savinjsčan.

Streljanje:

1. republiška liga - vzhod 8. (predzadnje) kolo: na strelišču na Gričku se bodo strelci Celja poskušali čimbolje upirati vodečim strelcem A. Majerič iz Maribora, ki so favoriti, Zalcu pa potujejo v Slovenj Gradec k močni ekipi NTU. Obe ekipi sta v formi, prednost pa na strani domačinov. V Murski Soboti bo dvoboj med Noršinci in Kovinarjem iz Štor. Favoriti so sicer domačini, vendar si bodo Štorani pod vodstvom Branka Malca poskušali zagotoviti zmago in obstanek v ligi. Kegljanje:

Zvezna liga ženske 7. kolo: sobota, 14. januarja 1989 v Splitu Poštar - EMO Celje.

Republiška liga moški 5. kolo: sobota, 14. januarja SCT Ljubljana - EMO Celje in Slovan - Hmezd Zalec.

TV

Telesnokulturna skupnost Celje, Zveza telesnokulturnih organizacij Celje ter uredništvo Novega tednika - Radia Celje

se v začetku leta 1989 spominjajo vseh športnikov, športnih delavcev in ljubiteljev športa in jim izrekajo vso zahvalo za vse, kar so za šport naredili ter želijo, da bi bili tako uspešni tudi letos.

Zahvaljujejo se jim za vso pomoč in nesebično delo, ki ga naj letos še oplemenitijo, da bomo dosegli še več, kot smo.

Srečno in medalj ter rekordov polno leto 1989!

Odlična Lesjakova

Takoj po novoletnih praznikih so s prvenstvom nadaljevali tudi v različnih kegljaških ligah. V zvezni ligi za ženske so oddigrali 6. kolo, predstavnice KK EMO Celje pa so gostovale v Subotici in dosegle šesto zaporedno zmago, saj so premagale domačinke kar z 2385:2537.

Vse kegljavke so podirle več kot 400 kegljev, presenetljivo najboljša pa je bila veteranka in pred leti najboljša športnica Celja Metka Lesjak, ki je podrla odličnih 452 kegljev. Ob njej so še kegljale Petak 427, Razlag 406, Gobec 417, Mikac 419 in Šeško 416. Celjanke so tako po 6. kolih prevzele vodstvo, vendar je treba upoštevati, da je ekipa Rijeke na 2. mestu s tekmo manj in tudi še brez poraza. Prav med tema dvema ekipama gre iskati novega državnega prvega. Lani so to bile Celjanke.

V moški republiški ligi nastopata dve ekipi s celjskega območja in tokrat sta obe zmagali. Kegljaci Hmezada so doma v Zalcu nepričakovano tesno, vendar zasluženoma premagali SCT Ljubljana 4990:4988, torej samo za dva keglja razlike. Kegljali so Ramsak, Trost, Razpotnik, Lešnik, Sivka in Kompan, ki je bil s 865 keglji najboljši posameznik. Drugo prijetno presenečenje so pripravili kegljaci EMO, ki so v Golovcu odpravili vodečo ekipo na lestevici Donit 5055:5042. Za KK EMO so nastopili Peperko, Salobir, Urh, Gmajner, Nareks in Brglez, ki je dosegel odličen rezultat 887. Med osmimi ekipami je EMO na 3., Hmezad pa 5. mestu.

Vsi odgovori pravilni

Za nagradno igro Partizan št. 3 sicer nismo dobili veliko odgovorov, vendar so bili vsi pravilni. Izžrebal jih je predsednik odbora za partizanska društva pri ZTKO Celje Otmar Koštomaj, trije nagrajenci pa dobijo nagrade umetnika Vojka Svetinca Andrej Kuder, Pongrac 10, Griže, Vera Grabner, Trubarjeva 4 Celje in Ida Petrovič, Cankarjeva 13, Celje. Nagrade lahko dvignete vsak delovnik med 18. in 20. uro v pisarni Partizan Gaberje Mariborska 42, Celje.

METOD TREBIČNIK

Rekreacija v Partizanu Štore je po naslednjem urniku:

ponedeljek 16,30-19,00 ml. in st. pionirke, **torek** 9,00-10,00 cicibani in 16,30-19,00 ml. in st. pionirji, **sreda** 20,00-22,00 članice, **četrtek** 16,30-19,00 ml. in st. pionirke, 19,00-20,30 odbojka članice in 20,30-22,00 odbojka člani, **petek** 9,00-10,00 cicibani, 15,00-16,00 cicibani, 16,30-19,00 ml. in st. pionirji, 19,00-20,30 košarka, 20,30-22,00 st. člani, **sobota** 16,00-20,00 mladinci in mladinke ter **nedelja** 10,00-12,00 odbojka člani.

Balkansko prvenstvo v krosu

Atletskemu klubu Velenje je znova zaupana organizacija pomembne mednarodne športne prireditve - balkanskega prvenstva v krosu. O tem znani športni delavec iz T. Velenja **Martin Štajner**:

"Trenutno obnavljamo atletski stadion in ne moremo razvijati drugih disciplin. Velenjski atletski delavci so že bili organizatorji Balkanskega prvenstva v krosu in sicer leta 1974. Letos torej mineva 15 let odkar so izredno uspešno pripravili to prireditev, ki je zanimiva še po enem arhivskem podatku: takrat eden najboljših dolgo-progašev na svetu Dane Korić, danes direktor atletskih reprezentanc Jugoslavije, je nad tekom odstopil, zmagal pa je Celjan Peter Svet. Dane je torej danes direktor (še vedno ima državni rekord na 10 kilometrov), Peter pa med drugim skrbi za rekreacijo v delovni organizaciji Aero.

kot teke. Zato smo se odločili, da do končane obnove stadiona gojimo le tek v naravi in prirejamo ustrezna tekmovanja. Tako smo v zadnjem času pripravili občinsko, republiško in državno prvenstvo, zdaj pa so nam zaupali tudi ponovno organizacijo balkanskega prvenstva, ki bo na novi progi oko-

li velenjskega jezera 12. marca. Tekmovalci bodo nastopili v osmih kategorijah od mladincev do članov v moški in ženski konkurenci. Popolna ekipa naj bi imela 32 tekmovalcev. Mladinci bodo tekli na 2, člani pa 12 kilometrov. V jugoslovanski reprezentanci, upamo, bomo

imeli tudi nekaj naših članov, še posebej v najmočnejši konkurenci Živka in Houdornika. Vemo, da bo prireditev kvalitetna, saj bodo prišli mnogi svetovno znani atleti zlasti iz Romunije, Bolgarije, Grčije in Turčije.

T. VRABL

REKLI SO:

Vlado Gobec, sekretar TKS Celje: »Ob tem, ko smo sprejeli nov program nagrajevanja športnih panog v Celju, želimo podpirati resnično, ne pa namišljeno kvaliteto. Ponovno so na potezi partizanska društva, kajti tam je osnova za kasnejši razvoj v eno izmed mnogih športnih panog. V celjski občini imamo trenutno 18 registriranih športnih panog in tega ne nameravamo več širiti. Če se bo pojavila kakšna nova, se bo moralo dokazati z delom in uvrstiti med osemnajst, kar pomeni, da bo nekdo drugi izpadel. Sicer pa, nagrajeni bodo tisti, ki delajo in če delaš imaš tudi uspehe.»

Pavle Bukovac, predsednik skupščine TKS Celje: »Samo delo bo pokazalo ali smo na pravi poti. Kategorije

niso zabetonirane in tudi nikoli ne bodo. Vsak, ki ne bo delal in dosegal rezultatov, bo odpadel in obratno. Med športnimi objekti bosta pri obnovi letos v ospredju plavalni bazen in drsališče. Razmišljamo o prodaji gostinskega objekta na Gričku, denar pa bi porabili za obnove športnih površin. Letos je treba bolj podpirati delo društev Partizan in zdaj so oni na potezi. Mi nudimo pomoč, sami pa se morajo tudi izkazati. Nadalje bo treba letos za kvaliteten šport dobiti več sredstev od sponzorjev, kajti tistih od telesnokulturnega vira ni dovolj. Zavedati se moramo, da ZTKO in TKS Celje ne določata kriterijev, ampak to počnejo drugi, širše in za posamezne panoge primerno. Zadnje pa, kar si želim, je, da ne bi po vsem tem, kar smo pripravili, prišli na slabše, kot smo bili.»

T. VRABL

NA KRATKO

Turnir v malem nogometu

Nogometni klub Papirničar Radeče je bil organizator I. turnirja v malem nogometu za ekipe osnovnih organizacij sindikata v telovadnici Radeče. Na turnirju je sodelovalo trinajst ekip, torej enako število, kot v pretekli sezoni.

Zmagala je ekipa ZG Laško pred drugo ekipo Papirnice in tretje uvrščeno Pivovarno. Drugi in tretji turnir bodo odigrali v aprilu in maju.

VLADO MAROT

Matej Dobovičnik najboljši

Streliška družina 1. Pohorski bataljon v Rušah je pripravila tradicionalno tekmovanje z zračno puško za pionirje in člane, kjer je v vsaki konkurenci natopilo po 20 ekip iz Slovenije, Hrvaške in Srbije. Lep uspeh so med pionirji dosegli Celjani, ki so osvojili 2. mesto v postavi: Izotok Grčar ter brata Matej in Marko Dobovičnik. Matej Dobovičnik je bil celo najboljši posameznik, saj je nastreljal odličnih 180 krogov od 200 možnih. Ekipo je vodil starosta celjskega strelstva Marjan Dobovičnik.

Med člani ekipno so strelci Žalca osvojili 6., Celjani 7. in Kovinar Store 9. mesto. Med posamezniki s celjskega območja sta bila med prvimi de-

setimi Justin Smrkolj iz Žalca na 4. in Jože Jeram iz Celja na 10. mestu.

TJ

Celjski šahisti najboljši v Vinski gori

Šahovska sekcija v Vinski gori je pripravila turnir, kjer je zmagala ekipa SK Celje (Štuel, Mikec, Bervar in Pešec) pred SK Zalec, SK Velenje, SK Savinječan Šempeter itd. Na posameznih deskah so bili najboljši (od 1-4): Mikec Celje, Brinovec st. Zalec, Matko Velenje in Štorman Savinječan Šempeter. Najboljši so bili nagrajeni z izdelki Gorenja z T. Velenja.

Točka za pionirje Cinkarne

Pionirji hokejisti Cinkarne so v borbi za točke doma igrali samo 3:3 s Triglavom iz Kranja. Imeli so več priložnosti za zmago, ki pa jih niso znali realizirati. Strelci so bili Podsedensek, Mrdzenović in Voller, pred okoli 50 gledalci pa je sodil domačin Zorko. Mladinci Cinkarne so v tem kolu počivali, člani pa so prvenstveno srečanje Medrepubliške lige na mesto v soboto ali nedeljo odigrali šele včeraj (sreda) s Kompas Olimpijo II iz Ljubljane in to na domačem drsališču.

MARJAN SORŠAK

Odlični judoisti I. Reya iz Celja

V Slovenski Bistrici so pripravili ob občinskem prazniku in spominu na padli Pohorski bataljon tradicionalno tekmovanje v judu.

Predstavniki Celja, člani kluba Ivo Reya, so za domačini iz Slovenske Bistrice osvojili odlično 2. mesto, med posamezniki pa so bili najboljši: pionirji do 34 kg 1. Petrak, do 30 kg 3. Bevc in do 60 kg 2. Kvene, mladinci do 70 kg 1. Kačičnik, do 77 kg 1. Sadžak, do 59 kg 3. Mihelčič ter člani do 65 kg 1. Cuk, do 71 kg 3. Pungershek in do 78 kg 2. Imamović.

TV

Skok pred bratoma Štorman

Na tradicionalnem novoletnem turnirju SK Savinječan Šempeter je tokrat nastopilo samo 10 šahistov, zmagal pa je veteran Stane Skok pred bratoma Martinom in Jožetom Štorman.

Zmaga za Peternela

Na prvem letošnjem hitropoteznem turnirju pri SK Savinječan v Šempetru za januar je nastopilo 11 šahistov, zmagal pa je Jože Peternel pred bratoma Martinom in Jožetom Štorman.

JOŽE GROBELNIK

Ko je pred dvajsetimi leti tehnik Radia Celje Janez Klanjšek posnel nekaj skladb z ansamblom Ota Pestnerja starejšega in mlajšim Otom kot pevcem, še pomislil ni, da bo to kdaj izšlo na plošči. Pa se je zgodilo tudi to. Te dni je namreč izšla velika plošča s skladbami, ki so bile posnete pred dvajsetimi leti v takratnem studiu Radia Celje • **ŠIK** iz Titovega Velenja se je okrepil. V svoje vrste je sprejel pevko Agato Zgonc, ki bo prav gotovo dala nov zvok temu ansamblu • Prvo kaseto (v domovini) je posnel tudi ansambel Vinka Cverleta. Naslov kasete je Praznik v domači hiši, večino skladb pa je napisal vodja ansambla • Tudi ansambel Slovenija je posnel material za novo kaseto in vodja ansambla Jože Galič obeta nekaj novega. Počakajmo, da se bomo lahko prepričali • Šoferški ples bo v soboto zvečer v dvorani Golovec ponovno združil »mejaše« s ptujskega festivala. Na njem bodo namreč nastopili Celjski instrumentalni kvintet, Vinko Šimek, Dudek in Miha Dovžan •

Ansambel Coctail party band iz Ljubljane pri nas ni posebno znan, čeprav je posnel že vrsto skladb in z njimi nastopil na nekaterih večjih prireditvah po Sloveniji. V ansamblu igrajo in prepevajo Franc Rihtarič, Dušan Čučuh, Simon Kozamernik in Goran Bernik, ki igrajo glasbo, ki jo označuje že naslov, to je prijetno zabavno glasbo primerno za vsako zabavo.

Trije novoletni koncerti

Verjetno ni ansambla, prevskega zbora ali godbe, ki bi, razen Libojčanov, na celjskem območju pripravila tri novoletne koncerte z izbranim, zahtevnim, poslušnim in kvalitetno izvedenim programom, ki se dviga nad nivo igranja na vaških praznikih in pogrebni slovesnostih.

Libojška godba rudarjev in keramikov je ob vstopu v jubilejno, 55. leto, kar ob-

stoja, zaigrala na treh novoletnih koncertih. Lani ob koncu leta v Libojah in na Polzeli, letos prvo soboto pa še v Žalcu v kulturnem domu. Preko trideset godbenikov, med katerimi je poleg starejših mnogo mladih solanov iz Žalca in drugod, je presenetilo in to v pozitivnem pomenu. Igrali so kot »mali Privšek«. Ves zadnji koncert je domiselno dopolnila tudi vokalna skupina Adoramus s Polzele. Pozna se ji dobro delo, sveži glasovi, lepo petje, vendar veliko bo še treba »piliti«. Spodobnosti, da to dosežejo imajo, treba je samo še volje in ustreznih pogojev.

TONE VRABL

MEBLO

30%

popusta pri nakupu blaga z gotovinskim plačilom v vrednosti nad 300.000 din

salon meblo Celje, Vrnčeva 2a, telefon 29-235.

MERX **TEKO CELJE**

Lestvici Radia Celje

Zabavne melodije:

1. SEDAM DUGIH GODINA - NOVI FOSILI (5)
2. V IMENU LJUDSTVA - AGROPOP (7)
3. DESIRE - U2 (10)
4. NEVER TRUST A STRANGER - KIM WILDE (5)
5. LEFT TO MY OWN DEVICES - PET SHOP BOYS (4)
6. I DON'T WANNA GO ON WITH YOU LIKE THAT - ELTON JOHN (8)
7. TAKE ME TO YOUR HEART, ILL BE FINE - RICK ASTLEY (2)
8. LUTAJUČE SRCE - JASNA ZLOKIČ (10)
9. KISS - ART OF NOISE AND TOM JONES (1)
10. SAJ SE LJUBIVA - TATJANA DREMELJ (1)

Lestvica zabavnih melodij je na sporedu Radia Celje vsako soboto ob 17.15.

Domače melodije:

1. ZA VSE HVALA TI - MIHELIČ (6)
2. PRAVI PRIJATELJ - KLAVŽAR (9)
3. V ZIDANICI - ALPSKI KVINTET (5)
4. KAJ JE TISTO - BRATJE IZ OPLTNIČE (4)
5. HVALA VAM PRIJATELJI - ŠTIRJE KOVAČI (5)
6. ZAPOJMO ŠE ENKRAT - ZEME (4)
7. FANTOVSKO SONCE - SLOVENIJA (10)
8. PRAZNIK DOMAČE GLASBE - ŠALEŠKI FANTJE (9)
9. PODAJ ROKO PRIJATELJU - SPOMIN (1)
10. LE EN POLJUB, LE EN NASMEH - FANTJE TREH DOLIN (1)

Lestvica domačih melodij je na sporedu Radia Celje vsak ponedeljek ob 17.15.

KUPON

lestvica zabavnih melodij _____
izvajalec _____
lestvica domačih melodij _____
izvajalec _____
ime in priimek _____
naslov _____

Nagrajenca: Rudi Brilej, Radeče
Dragica Ivič, Ul. II. bataljona 12, Šentjur

Pišite na naslov: Novi tednik - Radio Celje,
Trg V. kongresa 3a, 63000 Celje
Vsakič nagrada - velika plošča, ki jo izžrebanci izberejo v prodajalni MELODIJA v Celju.

ZASTAVA AVTO
LJUBLJANA

TOZD AVTOMOTOR CELJE
Miklošičeva 5, tel. 24-211

- program avtomobilov ZASTAVA
- rezervni deli ZASTAVA

REKLI SO:

Vinko Šimek: »Lestvica 'Marjanca', ki jo vodim na Radio Maribor in MM 2 je pokazala, da nekateri ansambli iz Avstrije, Švice in ZRN prednjačijo pred našimi ansambli z idejami in tudi teksti. Še vedno pa so naši ansambli boljši kot glasbeniki, saj jim tovrstna glasba 'leži'. Vseeno pa bo treba misliti na novosti. Kakšne bodo, je teško reči. Nekaj je poizkušal Henček in tudi uspel pri poslušalcih in kupcih plošč ter kaset. Našim ansamblom tudi zamerim, da trmasto vztrajajo pri gorenjski na-

rodni noši. S to je pričel Avenik in večina naših ansamblon, četudi nima nobene zveze z 'alpsko muziko', vztraja pri teh oblačilih.

S svojo kaseto, 40 let sem poizkušal narediti nekaj novega. Vsaj kar se tiče mojih dosedanjih kaset. Veliko več je petja, glasbena spremljava je sodobnejša in veliko več poudarka sem dal besedilom skladb. Kako jo bodo sprejeli kupci pa bomo še videli. Upam, da bo, tako kot vse dosedanje, dosegla zlato naklado.»

bodeči NOVI TEDNIK

O zobeh

V teh dneh, ko so celo na celjskem izvršnem svetu spregovorili o našem zobozdravstvu, je nekoga zanimalo, če na obolelost zob vpliva tudi onesnaženost okolja. Bojda za to ni dokazov.

Saj tudi ni dosti škodljivo za onesnaževalce, če jih dosti vlačimo po zobeh.

Zahvala za nagrado

V Ljubljani so podelili Kraigerjeve nagrade in med nagrajenci je bil tudi direktor Gorenja Herman Rigelnik. Kaže, da je bilo vseh pet nagrajencev nagrade zelo veselo, saj je bil Rigelnikov govor, ko se je zahvalil v imenu vseh, celo daljši od slavnostnega govora.

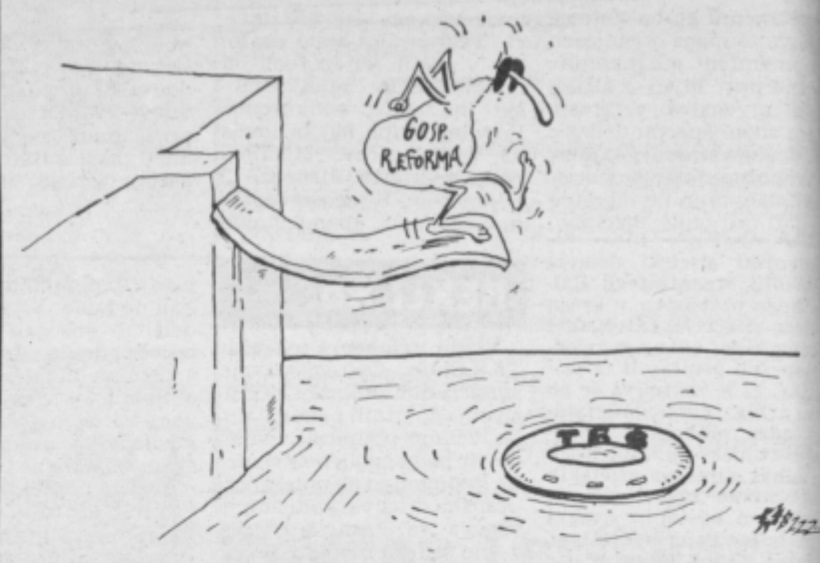
Da ne dokazuje to, da gospodarstveniki težko pridejo do besede.

Izredno hitro minljiva vest:

Nuklearna elektrarna Krško dela s polno močjo!

ZRCALO

Riše Bori Zupančič

BOLJ SE ŽEREMO - BOLJ SMO LAČNI!

Opozorilo

Napolnite si rezervoarje avtomobilov.

Nekateri namreč napovedujejo, da se bi lahko naša nafta pocenila.

Stopnjevanje
Staro leto.
Novo leto.
Inveture!

Zanimanje

Slišimo, da tujce zelo skrbi, kdo bo nov predsednik naše vlade. Nas tudi!

Novi predsednik

Pravijo, da pri izbiri novega predsednika naše vlade ne bi smeli misliti na to, katere narodnosti in od kod je.

Čudno, zakaj potem nekateri tolikokrat omenjajo Korošca!

Skrb za nas

Vse kaže, da Američani le niso pozabili na naše težave.

Poskrbeli bodo, da nam v prihodnje ne bo več treba tako dolgo čakati na naše yugece!

Ni res

Pravijo, da ni res, kar so nekateri govorili, da so želeli pritegniti v reševanje Ema tudi prvega Uniorjevega moža.

Menda pa je vseeno res, da bo kmalu prvi mož Ema res Marjan.

Podobnost

Tako gostišče na Celjski koči kot na Starem gradu sta zaprti. Tako naj bi bilo vsaj še nekaj časa.

To pa je tudi vsa podobnost. Najemnik Starega gradu je namreč na dopustu.

Padec DP zaradi DP

Družbeni proizvod pri nas iz leta v leto pada. Vendar DP (družbeni proizvod) ne pada le zaradi našega osebnega DP (dovolj pridnosti), ampak tudi zaradi visokega DP (državne požrešnosti).

Kmalu bankovec za 100.000 dinarjev?

BEograd, 7. - NBJ bo verjetno kmalu izdala bankovec za 100.000 dinarjev, s čimer bi se, kot pričakujejo, približno dvakrat povečala količina v obtoku, saj je trenutno izjava NBJ približno dve milijardi dinarjev.

Tolikoštevilo bankovcev ne ustrezalo tudi državam, ki imajo trikrat večji obseg prometa in storitev, kakor jih ima

Denarce vse bolj in bolj dvigujemo, a z njimi vse manj in manj kupujemo!

VALERIJA SKRINJAR-TRVZOVA

DOLINA ČRNE REKE

Prevedla Neža Maurer

Prihitela je bolničarka v beli halji. Briše Anino prepoteno telo. Bolniška srajca je mokra, mokri so tudi zavoji. Prihiti zdravnik.

»Pobila vas bom! Krstače! Puško!«

Bolničarka pogleda zdravnika.

»Kako naj negujem bolnika, če je ob njem moje življenje v nevarnosti?«

Zdravnik se smehlja.

»Ženska, saj ona ne misli tebe in mene! Obračunati hoče z zločinci. Telo preboli rane. Zavest – težje ali nikoli.«

»Doktor, vi ne veste, kako je, ko se jim blede. Enemu, drugemu, pa tretjemu... Prav njej sem hotela znova popraviti zavoj, takrat je enega strgala, njene roke pa so me stisnile kakor klešče. Če bi mi onadva tam ne pomagala, bogve kaj bi se bilo lahko zgodilo!«

»Zanje je še zmeraj vojna; vojak na fronti ne spi. No, zdaj imate priložnost zvedeti, da se ne imenuje življenje le tisto, ki poteka po ustaljenem meščanskem redu med štirimi zidovi vašega stanovanja. Prinesite mi morfij. Počitek potrebuje.«

Po injekciji se Ana pomiri. Ana ne ve, da se je umirila, le zdravnik in sestre vsak dan zapisujejo, kar so opazili.

Ko pride k sebi, še zmeraj vidi pred seboj goreče sovražnikovo oporišče, ki se trdovratno brani, čeprav je že napol porušeno. Vidi sebe ranjeno in zmagoslavje krstače nad njenim nemočnim telesom. Zato se ne želi zbuditi iz nezvesti.

Potovati po reki kot jesenski list, kot rumen regrat spomladi. Saj ni treba doseči druge obale, le potovati, lebdeti daleč od vseh zahtev in potreb, daleč od noči in daleč od dneva. Obstajati v svetu, ki ne obstaja. Le tega si želi partizanka Ana.

V bolnišnici so zaskrbljeni. Če bolnik ne sodeluje z zdravnikom, ima manj možnosti, da bi ozdravel. Ana ne kaže nobene želje, da bi živela.

Nekega dne se je zgodilo nekaj nepričakovanega. Ob Anini postelji je stala bolniška sestra in opazovala izsušeno bitje, ki je kopnelo pred očmi. Takrat so se Anine ustnice premaknile. Sestra se je sklonila, da bi razumela željo. Nobenega dvoma ni, bolnica je izgovorila le eno besedo – lipa.

Lipa?!

Na travniku je lipa vsa v cvetju. Sestra je nabrala lipovih vejic, jih dala v vazo in jo postavila na okno blizu

Anine postelje. Zdaj je vsa soba dehtela po lipovem cvetju.

Zdravnik je opazoval ranjenko. Na njenem obrazu je opazil drhtenje, ki je napovedovalo spremembo.

Ana še ni bila odprla oči, vendar so z njenega obraza izginili strah, odvrtnost in groza. Vonj lipe je prekinil blodnje in jo pomiril. V njeno zavest je vtihotapil domačo mejo, kjer so rasle lipe. Vidi posekane veje in kup otrok, ki nabirajo cvetove. Tam je velika rjuha, polna lipovega cvetja. Ona in mati ga obračata, vonjata in pregledujeta, ali je dovolj suho, da bi ga spravili v vrečo. Vlažni jesenski in hladni zimski večeri, ko vsa hiša diši po lipovem čaju...

Ob teh podobah je Ana počivala. Bilo je tako, kakor da bi se reka, po kateri je potovala kot regratova lučka, ustavila ob njenem domu. Sama pa je obiskala svoje meje, svoja pobočja, grmovje, izvire, oblake, ki jih gledaš leže na hrbtu med travami in žuželkami.

Ljudi? Ljudi si še ni želela videti. Bala se jih je. Trepotala je ob misli, da ne bi v njihovih očeh znova videla rumenosiv lesket poželenja, in v rokah cev puške, ki je naperjena vanjo.

Lipa je dišala, skozi okno pa so priletele čebele in čmrlji. Ana jih je želela videti. Ali so takšni, kakršni so bili pred mnogimi leti na vijoličasti bodeči neži na domačih rebrih?

Morda pa se je želela preskusiti, ali bo še znala občutiti lepoto teh majhnih bitij, potem ko je videla pogorišča, umrle, pobite in ranjene tovariše, po trpljenju in lakoti, ki ju je spoznala.

Ali je krogla, ki jo je bila namerila tiste usodne noči, zadela zločinca?

Ali se je Kanirjev obraz rdeče obarval kakor Klajnov cvetje?

Kakšen je Kanirjev obraz, če je rdeče obarvan? Že od rojstva je bil spačen, zunaj in znotraj. Koga bo zagledala, ko bo odprla oči? Koga bo srečala, ko bo vstala s postelje?

Bilo je več tovarišev in tovarišic, ki so ljubili čebele in hrepeneli po miru domačih večerov kakor ona. Takrat, ko glasovi z njiv in travnikov potujejo do hlevov in hiš. In tišina, ki se pomeša z vonjem po dimu, vodi korake prav do mize, kjer se kadi krompir v oblicah in kjer se v vrču peni prvi jesenski mošt.

Zdaj se je Anino zdravje naglo vračalo. Zdravniki so bili zadovoljni, ker je želela zapustiti bolnišnico.

Koga je želela videti? Tihega in Vida. Čutila je, da sta ji potrebna kot zrak. Vsak po svoje. Ta dva sta ji najbližja. Z njima se bo lahko pogovorila. Razumeli se bodo v vsem, tudi v tistem, kar bo zamolčano. Najprej bo poiskala Tihega. Izvedela je, da je v tem mestu.

Vznemirjena je. Po tolikem času hodi po istem mestu, ki je nekoč ni hotelo sprejeti. Danes od vseh strani sije svetloba. Vse je enako kot tedaj, a čisto drugače. Zrasla je. Ni več nižja od kljuke na vratih, na katera trka in prosi za delo. Višja je od najvišjih oken, višja od zvonika. Zrasla je zase in za vse mamine želje. Samo mamine ni več, da bi videla, kako se je svetloba razlila po vseh gričih in kako ne mine. Dovolj jo je za preteklost in za prihodnost.

Našla je stavbo. Srce ji hitreje udarja. Zdaj zdaj se bosta razgovorila, kot se že dolgo nista. Če bo primerno razpoloženje, mu bo celo priznala, kako silno je bila zaljubljena vanj. Mogoče pa je bolje, da se tega ne dotika. Ni treba, da ga spominja večera, ko so se zrušile njen dekliske sanje...

»Kam, tovarišica?« jo zaustavi malce jezen glas, ko ob vhodu ni počakala, povprašala, zaprosila.

»K tovarišu Tiheму.«

»Zakaj?«

»O, to bom že njemu povedala.«

»Počasi tovarišica, tu ni gozd. Počakaj na prepustnico in glej, da ti jo tovariš podpiše.«

Ne bom šla čez zasedeno ozemlje, da bi potrebovala propustnico, si misli Ana, vendar molči, vzame papir in se povzpne v prvo nadstropje.

»Zelo sem vesel, da te spet vidim! Da si spet na nogah. Hudo je bilo, vem. Zdravniki so se bali težjih posledic. A v rudarsko kri ne udari strela, bolj divja je kot dum – dum kroglo, kot Feniks se obnavlja...«

»Si se kaj oglasil v revirju?«

»Nisem utegnil. Ti ne veš koliko dela imam.«

»Veš, koga sem maloprej srečala...«

»Ana, zdajle moram na važen sestanek, nimam časa za klepet...«

»To je službeno, kar ti hočem povedati.«

»Še bolje. Povej moji tajnici, vse ji povej, tudi svoje želje. Zapisala si bo in mi jutri poročala. Zdajle pa oprost, ker moram zares iti. Noge te spet nosijo in še se bova videla... Daj mi roko, na svidenje! Povej tajnici...«

Vrata so se zaprla. Tihega ni bilo več.

Ana je stala kot oklofutana. Zrla je skozi okno in ni ničesar videla. H komu je pravzaprav prišla? Tu ni niti sledu o Ivanu. Tudi Tihega ni tu. Samo tovariš sekretar, ki podpisuje propustnice, in tajnica, ki si zapisuje želje in jih potem poroča tovarišu sekretarju. Kaj si le misli on – nisem priracala sem, da bi s tajnico klepetala o vremenu!

ZDRAVILNE RASTLINE

Timijan

Rod timijana obsega približno 50 različnih vrst. So pa tudi zvrsti, ki se razlikujejo med seboj po stalnih znakih in morda spadajo k drugim sorodnim enotam v sistemu. Rod timijanov zajema s svojimi vrstami širna območja Evrope in Azije od južne Grenlandije do severne Kitajske in po drugi strani do Etiopije. Večina vrst pa uspeva na suhih in vročih pobočjih v južni Evropi, predvsem v Sredozemlju.

Cim bolj so tla suha, tem močnejše rastlina diši. Znanstveno ime rastline je morda v zvezi s staro egipčansko besedo tham, s katero so stari Egipčani označevali neko rastlino, ki so jo z drugimi rastlinami vred uporabljali pri balzmiranju mrličev in ki je bila verjetno ena izmed vrst timijana.

Divji poljski timijan (*Thymus serpyllum* L.) je majhen, le nekaj centimetrov visok polgrmiček. Njegovi listi so na spodnji strani gosto porasli z dlačicami in so zato belo polsteni. Robovi lista so navzdol zapognjeni. Tako je rastlina, podobno kot sorodnik rožmarin, dobro zaščitena pred premočnim izhlapevanjem vode. Rastlina izredno močno diši. Majhni cvetovi so vijoličasto rožnati in združeni v socvetja.

Timijan vsebuje veliko eteričnega olja, nekaj česlovina, glikozidov, flavone, grenčine in smole. Glavna učinkovina je eterično olje, ki deluje kot antiseptik in spazmolitik. Torej deluje na pljučne mehurčke, bronhije, želodec in črevesje. Eterično olje vsebuje tudi timijanovo kaffo, ki ima prijemališče v osrednjem živčnem sistemu, kjer se v podaljšanem mozgu nahajajo centri za regulacijo krvnih obtokov in perifernih živcev. S čajem ali z raznimi alkoholnimi pripravki in sirupom blažimo težave, ki nastopijo pri prehladu dihal. Olajša se izkašljevanje, dihanje, tudi pri akutnem bronhitisu in astmatičnem napadu. Česlovine, smole in grenčine pomagajo eteričnemu olju pri učinku na prebavila. Tu imajo poživljajoči učinek, delujejo antiseptično in urejujejo nepravilno prebavo ter preprečuje driske in hudo napenjanje. Pomirja nevrastenike, zmanjšuje glavobol in migrenski napad. Z vtiranjem eteričnega olja v sence se zmanjšajo hude bolečine in z izhlapevanjem hladi ter pomirja. Timijan uporabljamo za čaj ter ga lahko mešamo z drugimi zdravilnimi rastlinami. Za pomirjanje živčne depresije mešamo timijan s hmeljem, meliso, šentjanževko in baldrijanom. Proti prehladu pa vzamemo enake dele timijana, lučnika, slezovih korenin, bezgovega in lipo-vega cvetja. Zoper prebavne motnje pa mešamo timijan s šetrajem, poprovo meto, koprivami, rmanom in trpotcem, včasih pa lahko dodamo še griževnjak, pelin in encijanove korenine.

S čistim timijanovim čajem lahko umivamo nečisto, aknasto kožo, če pa dodamo nekoliko milnega alkohola, dobimo čistilno raztopino, ki čisti in zdravi mastno in mozoljasto kožo.

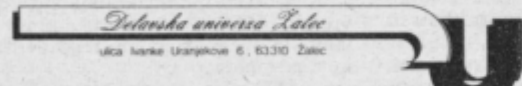
BORIS JAGODIČ

RECEPT TEDNA

Grah s krompirjem in slanino

Potrebujemo: 400 g svežega graha, 350 g krompirja, eno čebulo, 50 g prekajene slanine, 20 g masla, eno veliko žlico olivnega olja, en strok česna, origano, sol, poper in zeleni peteršilj.

Krompir olupimo, operemo in narežemo na drobne koščke. V loncu zavremo slano vodo in v njej skuhamo krompir do mehkega ter ga nato ocedimo. Medtem grah zdušimo v mali količini slane vode. Prekajeno slanino narežemo na drobne kocke ter skupaj z oljem in maslom prepražimo. Nato dodamo sesekljano čebulo in česen ter vse pokrito dušimo, da se zmehča. Dodamo kuhan krompir in grah, začínimo s origanom, posolimo in popopravimo po okusu. Na koncu potresemo s sesekljanim peteršiljem in ponudimo kot samostojno jed ali kot prilogo.

PLESNA ŠOLA KAZINA LJUBLJANA in DELAVSKA UNIVERZA ŽALEC

odpirata v februarju

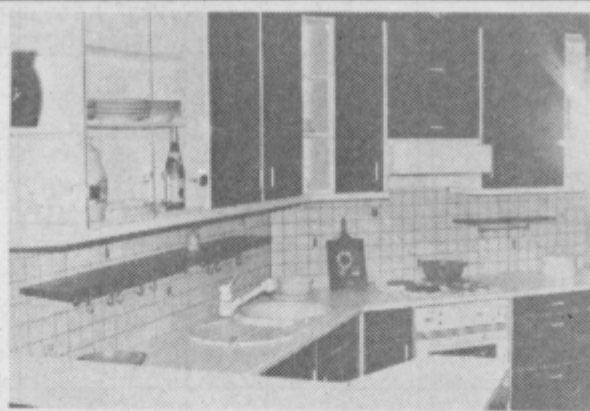
ENOTO PLESNE ŠOLE KAZINA V ŽALCU!

Zato vas obveščamo, da že vpisujemo predšolske in šolske otroke v MALO KAZINO v prvi semester, ki bo pričel z delom 11. februarja 1989.

Odrasle in mladino pa vabimo v naslednje tečaje:
– DRUŽABNI PLES: ZAČETNI, NADALJEVALNI (možnost nadaljevanja v IZPOPOLNJEVALNEM in VIŠJEM IZPOPOLNJEVALNEM)
– ROCK
– DISCO
– JAZZ

Informacije, rezervacije, vpis vsak delovnik med 7. in 16. uro pri DELAVSKI UNIVERZI ŽALEC, tel.: 711-343 in 711-417.

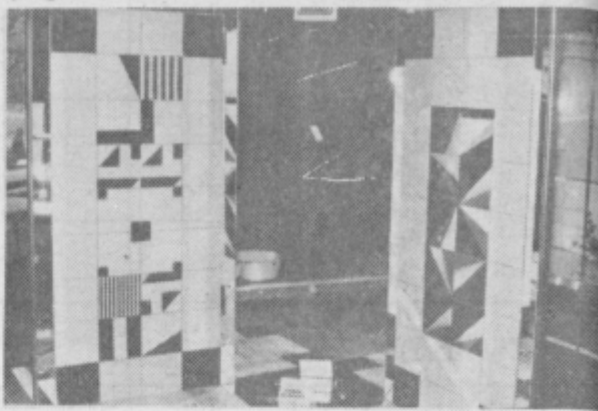
Poiščite v... SRCU

KOVINOTEHNA

tozd tehnična trgovina

Želite imeti stanovanje moderno opremljeno? Kuhinja Marles je praktična in moderna. V prodajalni Srce jo dobite za 20 odstotkov ceneje pri gotovinskem nakupu. To pa še ni vse. V Srcu imajo ploščice iz posebnega programa. Srce v srcu naj bo vaš moto!

TV SPORED

NEDELJA, 15. 1. 89

Program: LJ 1

7.35–23.30 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 7.50 VIDEO STRANI; 8.00 OTROŠKA MATINEJA; 8.00 ŽIV ŽAV; 8.45 ZLATI DEŽ, ponov. danske nadalj. 1/6; 9.15 EPP; 9.20 GRINDELWALD: SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU – SLALOM (Ž), prenos 1. teka, Reporter: M. ŽIBRAT; 10.20 EPP; 10.25 KITZBUHL: SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU – SLALOM (M), prenos 1. teka, Reporter: M. ROŽMAN; 11.15 VIDEO MEH; 11.45 LJUDJE IN ZEMLJA; 12.15 EPP; 12.20 GRINDELWALD: SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU – SLALOM (Ž), prenos 2. teka, Reporter: M. ŽIBRAT; 12.50 KITZBUHL: SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU – SLALOM (M), prenos 2. teka, Reporter: M. ROŽMAN; 13.45 VIDEO STRANI; 14.00 NEDELJSKO POPOLDNE: ROGLA – POPOVA ŠAPKA; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.45 DVOJEC BREZ KRMARJA, avstralski film; 18.25 GLASBA ZA CIGANKE: IZ ANDERSENOVH PRAVLJIC; 18.45 RISANKA; 18.55 VIDEO STRANI; 19.00 TV MERNIK; 19.15 TV OKNO; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 ZRCALO TEDNA; 20.15 EPP; 20.20 TOME ARSOVSKI: KLIMENT OHRIDSKI, drama TV Skopje, 2. del; 21.30 EPP; 21.35 SMUČAJMO VSI; 21.50 ZDRAVO (vmes poročila); 23.20 VIDEO STRANI

PONEDELJEK, 16. 1. 89

Program: LJ 1

8.05–13.20 in 16.05–22.30 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 8.20 VIDEO STRANI; 8.30 POČITNIŠKI SPORED; 8.35 BISKVITKI; 9.00 PERISKOP: ŽELEZARSTVO; 10.00 KAM, KJE, KAKO MED POČITNICAMI; 10.05 SKRIVNI DNEVNIK JADRANA KRTA, angleška nadaljevanka 1/6; 11.05 SAFARI V MESTU: DIVJE ŽIVALI V LONDONU, angleški poljudnoznan. film; 11.35 RISANKA; 11.40 TA LJUBKA ZELENJA TRAVA, madžarski mladinski film; 13.10 VIDEO STRANI; 16.20 VIDEO STRANI; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.45 MOZAIK; 16.45 NAŠ UTRIP; 17.00 ZRCALO TEDNA; 17.15 TV MERNIK; 17.30 OČI KRITIKE; 18.00 SMUČAJMO VSI; 18.15 VIDEO STRANI; 18.20 SPORED ZA OTROKE IN MLADE; 18.20 RADOVEDNI TAČEK: ROŽA; 18.35 POLETI PESEM, nadaljevanka TV Skopje 1/8; 19.05 RISANKA; 19.15 TV OKNO; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.05 C.HAYES: OBRAČUNAVANJA, angleška TV drama; 21.00 EPP; 21.05 OSMI DAN; 21.50 TV DNEVNIK 3; 22.00 MALI KONCERT, A. LAJOVIC: ŠEST PESMI OP. 2, KOMORNI ZBOR RTV LJUBLJANA; 22.20 VIDEO STRANI

TOREK, 17. 1. 89

Program: LJ 1

7.55–15.10 in 16.05–22.55 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 8.10 VIDEO STRANI; 8.20 POČITNIŠKI SPORED; 8.25 BISKVITKI; 8.45 PERISKOP: ARHIV SLOVENIJE; 9.50 EPP; 9.55 ADELBOODEN: SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU – VELESALOM (M), prenos 1. teka, Reporter: M. ROŽMAN; 10.45 POČITNIŠKI SPORED; 10.45 KAM, KJE, KAKO MED POČITNICAMI; 10.50 SKRIVNI DNEVNIK JADRANA KRTA, angleška nadaljevanka; 11.45 SAFARI V MESTU: OAZE ZELENJA, angleška poljudnoznan. serija; 12.10 RISANKA; 12.50 EPP; 12.55 ADELBOODEN: SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU – VELESALOM (M), prenos 2. teka, Reporter: M. ROŽMAN; 13.45 POČITNIŠKI SPORED; GULLIVERJEVA POTOVANJA, ameriški risani film; 15.00 VIDEO STRANI; 16.20 VIDEO STRANI; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.45 SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU – VELESALOM (M), posnetek iz Adelbodna; 17.25 VIDEO STRANI; 17.30 SPORED ZA OTROKE IN MLADE; 17.30 BISKVITKI; 17.55 LONČEK, KUHAR; OCVRTO SIR; 18.00 EX LIBRIS: GLEDALIŠČE LUTK; 19.05 RISANKA; 19.15 TV OKNO; 19.20 DOBRO JE VEDETI; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.05 CIKLO TRACY, avstralska nadaljevanka; 20.45 EPP; 20.50 MEDNARODNA OBZORJA, ZIMA KITAJSKIH REFORM; 21.50 TV DNEVNIK 3; 22.00 GLASBENI ROPOT; 22.45 VIDEO STRANI

SREDA, 18. 1. 89

Program: LJ 1

8.05–13.30 in 16.05–23.10 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 8.20 VIDEO STRANI; 8.30 POČITNIŠKI SPORED; 8.35 MAČKON IN NJEGOV TROP: BENČI VIOLINIST; 9.00 PERISKOP: 40 LETNICA PIL-a; 10.10 KAM, KJE, KAKO MED POČITNICAMI; 10.15 SKRIVNI DNEVNIK JADRANA KRTA, angleška nadaljevanka; 11.35 SAFARI V MESTU: LOV NA PONIRKE; 12.00 RISANKA; 12.05 CVEK Z ZVEZDICO, češkoslovaški mladinski film; 13.20 VIDEO STRANI; 16.20 VIDEO STRANI; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.45 MOZAIK; 16.45 OSMI DAN; 17.55 POZDRAV IZ SLOVENIJE, RADENCI-MORAVCI; 18.15 VIDEO STRANI; 18.20 SPORED ZA OTROKE IN MLADE; 18.20 ZBIS – P. VORANC: LEVI DEVZEJ; 18.40 D. KLADNIK: ČIRIBU, 1. del lutkovne igrice; 19.05 RISANKA; 19.15 TV OKNO; 19.20 DOBRO JE VEDETI; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.05 FILM TEDNA, ŽE VIDENO – DEJA VU, jugoslovanski film; 21.45 EPP; 21.50 TV DNEVNIK 3; 22.00 SVET POROČA; 23.00 VIDEO STRANI

ČETRTEK, 19. 1. 89

Program: LJ 1

8.05–13.15 in 16.05–0.20 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 8.20 VIDEO STRANI; 8.30 POČITNIŠKI SPORED; 8.35 MAČKON IN NJEGOV TROP: NAJDEČEK; 9.00 PERISKOP: PREKMURJE; 10.05 KAM, KJE, KAKO MED POČITNICAMI; 10.10 RASTOČE TEŽAVE JADRANA KRTA, angleška nadaljevanka; 11.05 SAFARI V MESTU: JEGULJE IN GALEBI, angleška poljudnoznan. serija; 11.35 RISANKA; 11.40 ČAROBNA MITNICA, ameriški mladinski film; 13.05 VIDEO STRANI; 16.20 VIDEO STRANI; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.45 PO SLEDEH NAPREDKA, ponovitev; 17.25 PORTRET JANE FONDA, ameriški dokumentarni film; 18.15 VIDEO STRANI; 18.20 SPORED ZA OTROKE IN MLADE, STUDIO JE VAŠ: INTERMEZZO ZA KLOVNE; 19.05 RISANKA; 19.20 DOBRO JE VEDETI; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.05 TEDNIK; 20.55 EPP; 21.00 J. B. PRIESTLEY: ZBLEDELI BLIŠČ, angleška nadaljevanka; 21.50 TV DNEVNIK 3; 22.00 RETROSPEKTIVA JUGOSLOVANSKEGA FILMA, 30 LET NAGRADE JELEN, SUTJESKA; 0.10 VIDEO STRANI

PETEK, 20. 1. 89

Program: LJ 1

8.10–14.25 in 16.05–24.00 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 8.25 VIDEO STRANI; 8.35 POČITNIŠKI SPORED; 8.40 MAČKON IN NJEGOV TROP: MRAVLJINČAR

NA OBISKU; 9.05 PERISKOP: BIH; 10.20 KAM, KJE, KAKO MED POČITNICAMI; 10.25 RASTOČE TEŽAVE JADRANA KRTA, angleška nadaljevanka; 11.2 SAFARI V MESTU: ZATOČIŠČE V PARKU, angleška poljudnoznan. serija; 11.4 RISANKA; 11.50 EPP; 11.55 PFRONTEN: SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU – SMUK (Ž), prenos, Reporter: M. Žibrat; 12.45 POČITNIŠKI SPORED; KLOVN NA SEVERNEM TEČAJU, romunski mladinski film; 14.15 VIDEO STRANI; 16.20 VIDEO STRANI; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.45 MOZAIK, TEDNIK ponovitev; 17.35 NASA PESEM: ZBOROVODJE VL., 10. oddaja; 18.15 VIDEO STRANI; 18.20 SPORED ZA OTROKE IN MLADE; 18.20 V. Pečjak: DREJČEK I. TRIJE MARSOVČKI; 18.40 ZLATI DEŽ, danska nadaljevanka; 19.05 RISANKA; 19.15 TV OKNO; 19.17 NAŠE AKCIJE; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.5 VREME; 19.59 EPP; 20.05 NAŠ EDINI SVET, angleška dokumentarna serija; 20.35 EPP; 20.40 DETEKTIVA IZ MIAMIJA, AMERIŠKA NANIZANKA; 21.50 TV DNEVNIK 3; 22.00 WILLIE IN PHIL, ameriški film; 23.50 VIDEO STRANI

SOBOTA, 21. 1. 89

Program: LJ 1

6.55–14.05 in 14.35–1.20 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 7.10 VIDEO STRANI; 8.20 OTROŠKA MATINEJA, RADOVEDNI TAČEK: ROŽA; 8.35 LONČEK, KUHAR; OCVRTO SIR; 8.40 D. Kladnik: ČIRIBU, 1. del lutkovne igrice; 9.00 POLETI PESEM nadaljevanka TV Skopje; 9.30 EX LIBRIS: GLEDALIŠČE LUTK; 10.35 IZBO: TEDENSKO PROGRAMSKO TVORNOSTI; 11.20 EPP; 11.25 PFRONTEN: SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU – SUPERVELESALOM (Ž), prenos, Reporter: M. Žibrat; 12.10 EPP; 12.15 WENGEN: SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU – SMUK (M), prenos, Reporter: M. Rožman; 13.20 S. Conran: ČIPKE, ponovitev ameriške nadaljevanke; 13.55 VIDEO STRANI; 14.5 VIDEO STRANI; 15.00 DOGODIVČINE ANNE IN ENRIQUEJA, španski mladinski film; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.45 ZBIS: P. Voranc: LEVI DEVZEJ; 17.0 BEOGRAD: DP V KOŠARKI – CZ: CIBONA, prenos (v odmoru video strani); 18.30 ČLOVEK IN ČAS: ZANESENI SOCIALIST, izobraževalna serija TV No Sad; 18.55 RISANKA; 19.15 VIDEO STRANI; 19.20 TV OKNO; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 NAŠ UTRIP; 20.15 EPP; 20.20 ŽREBANKA 3x3; 20.30 S. Conran: ČIPKE, ameriška nadaljevanka; 21.20 EPP; 21.25 KR KRAJ; 22.55 TV DNEVNIK 3; 23.10 ZADNJA DOLINA, angleški film; 1.10 VIDEO STRANI

RADIO CELJE

Četrtek, 12. 1.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.30 Dopoldne z vami, 10.00 Poročila, 10.15 Šola za starše, 10.40 Srečanje z leti, 11.00 Zaključek; Popoldanski spored: 14.00 Napoved, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 16.30 Kronika, 17.00 V živo: Zorni kot mladih – oddaja pripravlja in vodi Vojko Zupanc, 18.00 Glasbeni večer na RC, 19.00 Zaključek;

Petek, 13. 1.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.30 Petkov mozaik, 10.00 Poročila, 11.00 Zaključek; Popoldanski spored: 14.00 Napoved, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 16.30 Šport ob koncu tedna, 17.00 Kronika, 17.30 Turizem naš bogati, 18.00 Glasbeni večer na RC, 19.00 Zaključek;

Sobota, 14. 1.: Napoved, 8.05 Poročila, 8.30 Dopoldne z vami, 9.15 Kuharski kotiček, 10.00 Poročila, 10.15 Koledar prireditel, 10.30 Filmski sprehodi, 11.00 Zaključek; Popoldanski spored: 14.00 Napoved, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.15 Lestvica zabavnih melodij, 18.00 Glasbeni večer na RC, 19.00 Zaključek;

Nedelja, 15. 1.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.30 Obvestila, 9.00 Onkraj srebre črte, 11.00 Žveplometer (ponovitev), 11.30 Kmetijska oddaja, 12.15 Literarni utrinek, 12.30 Iz domačih logov – oblikuje in vodi Jure Krašovec, 13.00 Poročila, 13.05 Čestitke in pozdravi;

Ponedeljek, 16. 1.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.15 Počitniški RC, 9.00 Športno dopoldne, 10.00 Poročila, 11.30 Zaključek; Popoldanski spored: 14.00 Napoved, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.15 Lestvica domačih viš, 17.50 Športni pregled, 18.00 Glasbeni večer na RC, 19.00 Zaključek;

Torek, 17. 1.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.15 Počitniški RC, 9.00 Iz sveta glasbe, 10.00 Poročila, 11.30 Zaključek; Popoldanski spored: 14.00 Napoved, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.45 Naši zbori, 18.00 Glasbeni večer na RC, 19.00 Zaključek;

Sreda, 18. 1.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.15 Počitniški RC, 9.00 Pokličite in vprašajte, 10.00 Poročila, 10.15 Koledar prireditel, 11.00 Zaključek; Popoldanski spored: 14.00 Napoved, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.30 Studio CE, 19.00 Zaključek.

RADIO CELJE 35 let zrelosti ustvarjalnosti in ljubezni

nama

TDO NAMA Ljubljana,
TOZD Veleblagovnica Žalec

razpisuje

JAVNO DRAŽBO

naslednjih

POSLOVNIH PROSTOROV,

v dveh stavbah, stoječih na parc. št. 36 – stavbišče, hiša, vpisani v vl. št. 995 k.o. Levec, ki je družbena lastnina, imetnik pravice uporabe pa je prodajalka in sicer:

I. V objektu Levec št. 17,

1. poslovni prostor v pritličju	izklicna cena
a) cvetličarna koristna površina 45,56 m ²	84,188.337 din
b) frizerski salon koristna površina 44,00 m ²	88,369.337 din
c) komisijska prodajalna koristna površina 91,68 m ²	184,269.535 din
d) čevljarska delavnica koristna površina 57,64 m ²	120,538.433 din
e) avtodiagnostika koristna površina 50,30 m ²	98,641.881 din

2. poslovni prostori v prvem nadstropju v surovem stanju brez notranjih sten so na prodaj po m² površine in obsegajo v južnem delu 102,83 m², v severnem delu pa 90,61 m² koristne površine z izklicno ceno 570.000 din za m².

II. V pritličju objekta Levec 56 jugozahodni del tega objekta s koristno površino 50,70 m² in izklicno ceno

75,541.282 din

Kupnino v višini razlike med plačano varščino in najugodnejšo ponudbo, je dolžan plačati kupec do vključno 14. 2. 1989.

Prodajalka bo prepustila kupcu poslovne prostore, ki jih bo zlicital, v posest takoj po plačilu celotne kupnine.

Prodajalka se zavezuje dati kupcu zemljiškoknjižno listino, sposobno za vključbo lastninske pravice na kupljenih poslovnih prostorih s pripadajočo trajno pravico uporabe na zemljišču, na katerem stoji poslovna stavba in na zemljišču, ki je potrebno za njeno redno rabo v 8. dneh, od kar se ji bo kupec izkazal z dokazilom o plačani ceni celotni kupnini in s predpisano dokumentacijo, ki je po zakonu potrebna za zemljiškoknjižno izvedbo kupoprodajne pogodbe.

Stroški ocenitve poslovnih prostorov po sodnem izvedencu, sestavo pogodbe in njeno zemljiškoknjižno izvedbo bremenijo kupca.

V primeru, da prodajalki ne bo uspelo izposlovati oprostite plačila prometnega davka, je ta davek dolžan plačati kupec.

Prodajalka obvešča interese, da so poslovni prostori pod tč. I/1/a-e oddani v najem za določen čas zasebnim obrtnikom za opravljanje njihovih obrtnih dejavnosti in sicer:

- cvetličarna tov. Bernardi Kotnik,
- frizerski salon tov. Juliji Novoselnik,
- komisijska prodajalna tov. Antonu Mešiču,
- čevljarska delavnica tov. Jožetu Perku in
- avtodiagnostika tov. Ivanu Karo.

Vsak od omenjenih najemnikov ima predkupno pravico za poslovni prostor, ki ga ima v najemu, pod enakimi pogoji, kakor najboljši ponudnik.

Če predkupni upravičenci ne bi uveljavili predkupne pravice, bodo eventualni kupci njihovih poslovnih prostorov dolžni prevzeti pravice in obveznosti prodajalke iz najemnih pogodb s predkupnimi upravičenci.

Najemne pogodbe med prodajalko in predkupnimi upravičenci so bile sklenjene za dobo 10-ih let od podpisa najemnih pogodb, le z Bernardo Kotnik je bil dogovorjen pričetek tega roka z dnem usposobitve lokala.

Bernarda Kotnik je sklenila najemno pogodbo 28. 1. 1983, Julija Novoselnik 23. 7. 1985, Anton Mešič 20. 10. 1986, Jože Perko 31. 10. 1987 in Ivan Karo 24. 12. 1987.

Javna dražba bo opravljena dne 30. 1. 1989 ob 10. uri v prostorih sejne sobe (Restavracija) NAME v Levcu. Ogled v prodajo ponujenih poslovnih prostorov bo mogoč 19. 1. 1989 od 9. do 12. ure in od 15. do 17. ure.

Telefonske informacije so na razpolago dne 17. 1. 1989 od 8. do 10. ure ter 18. 1. 1989 od 15. do 17. ure na telefon št. (063) 713-792.

Pred dražbo so se dolžni interese izkazati s potrdili o plačilu varščine v višini 10% izklicne cene poslovnega prostora, ki ga nameravajo licitirati. Kavcija se plača na žiro račun prodajalke št. 50750-601-19798.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega dragega moža

ANTONA ZUPANCA

iz Bukovžlaka

se prisrčno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, vence in maše, za izraze sožalja ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujem dr. Blatniku iz bolnišnice Planika v Topolšici za njegovo zdravniško pomoč pokojnemu. Iskrena zahvala Železarni Štore, njihovi godbi na pihala, govornikom in g. župniku Rozmanu za govor in opravljen pogrebni obred.

Žalujoča žena Rozika

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža
in očeta

JOŽETA STEPIŠNIKA

iz Škofje vasi
upokojenega železničarja

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za darovano cvetje in izrečeno sožalje, enaka hvala govorniku KS Škofja vas, pevskemu zboru iz Vojnika in godbi na pihala EMO.

Žalujoča žena Minka, hčerka Majda z družino in vsi njegovi

SIP

STROJNA INDUSTRIJA

ŠEMPETER V SAVINJSKI DOLINI

objavlja
prosta dela in naloge

1. Izvozni komercialist

- Pogoji:
- dipl. ekonomist, ekonomist
 - 2 oz. 3 leta delovnih izkušenj
 - ZT registracija
 - aktivno znanje francoskega jezika

2. Pokrivno barvanje

- (3 delavci)
- Pogoji:
- ličar
 - 1 leto delovnih izkušenj

3. Varovanje tovarniških prostorov

- Pogoji:
- varnostnik
 - 3 mesece delovnih izkušenj
 - starost 18 let

4. Posluževanje ekscenter stiskalnic do 100 MP

- (5 delavcev)
- Pogoji:
- stiskalničar
 - 3 mesece delovnih izkušenj

5. Montiranje enostavnih strojnih delov

- (5 delavcev)
- Pogoji:
- delavec brez poklica
 - 1 mesec delovnih izkušenj

6. Posluževanje transportnega traku

- (2 delavca)
- Pogoji:
- delavec brez poklica
 - 1 mesec delovnih izkušenj
- Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v roku 8-dni na naslov: SIP Strojna industrija Šempeter, 63311 Šempeter v Sav. dolini. O izbiri bomo kandidate obvestili v roku 15 dni po sprejemu sklepa.

Ob boleči izgubi dragih staršev

FRANCA in GABRIJELE KOZMUS

iz Slivnega

se iskreno zahvaljujemo zdravniku dr. BORIČU za zdravniško oskrbo, g. nadžupniku za opravljene obrede, pevskemu zboru TIM, predvsem pa sosedom, sorodnikom in prijateljem za nesebično pomoč.

VSI NJUNI

Laško, 3. januarja 1989

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, ata, in
starega ata

JANKA POLANCA

iz Lemberga

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga pospremili na zadnji poti, darovali cvetje, vence in za svete maše. Hvala govorniku KS Katici Pešak za lepe poslovilne besede, pevsem Društva upokojencev Vojnik in duhovniku za žalni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči žena Alojzija ter hčere Anica, Ivanka in Darinka z družinami.

Tam, kjer si ti, ni sonca ne luči,
le Tvoj nasmeh še v srcih nam živi –
in nihče ne ve,
kako zelo zelo boli,
ko zavemo se, da več Te ni.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene, mame in
stare mame

IVICE BLAZINŠEK

roj. Trobiš

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so jo pospremili na zadnji poti, darovali cvetje in nam izrazili sožalje.

Hvala sodelavcem Vzdrževanja AERO Celje, kolektivu dvorane Golovec, hišnemu svetu bloka Kerševa 3, tov. Sešlu za poslovilne besede ob odprtem grobu, pevsem za zapete žalostinke in duhovniku za opravljen obred.

Žalujoči: mož Vili, otroci Mirko, Vili, Vidko in Darinka z družinami

PRODAM

motorna vozila

ZELO UGODNO prodam Renault 11 ali zamenjam. Inf. na telefon 701-278.

R4 GTL, letnik 1986, prodam. Telefon 32-033.

YUGO 45, letnik 82, z dodatno opremo, z leto dni starim motorjem, prodam. Cena po dogovoru. Informacije telefon dopoldan 34-838, popoldan 34-551.

TOVORNI AVTO MAGIRUS 230 D 16, kiper, prodam. V račun vzamem tudi osebni avto. Ogled v petek po tretji uri. Vlado Polšak, Celje, Zidanškova 1.

R4 GTL, letnik 1984, prodam. Prtenjak, Ulica bratov Vošnjakov 5, Celje.

R4 GTL, star dve leti, prodam. Skok, Šentrupert 18, Gomiško, telefon 701-457 zvečer.

ZASTAVO 101, letnik 84, dobro ohranjen, prodam. Telefon 776-462.

126 P po delih in golfa, starejši letnik, po delih, prodam. Jože Fideršek, Ljubecna 10.

R 12, reg. do decembra 89, in Mercedes 190 diesel, registriran, ugodno prodam. Telefon 27-921.

GOLF DIESEL, april 1987, karamboliran, prodam. Telefon 071/615-441, klicati po 16. uri.

FIAT 750, letnik 80, in Fiat campajolo, brez motorja, prodam. Bovše 6a, Vojnik.

GOLF JGL diesel, letnik 85, prodam. Telefon 778-101.

F 131 Mirafiori, letnik 1979, prodam ali menjam. Cena 9 M. Stane Oset, Razgor 15a, Vojnik.

KOMBI 2200 D prodam, v račun vzamem motor za gliser, osebni avto ali kredit. Drago – 721-520.

MOTOR za Z 750 prodam, kupim pa karoserijo za Ford Taunus I. 70-75. Tel. 32-851, Videnšek, Globoče, Vojnik.

ZASTAVO 750, Ami 8 in radio kasetofon Philips 8554 nujno prodam. Vili Kramaršek, Svetelka 19 B, Dramlje.

LADO 1500, letnik 81, prodam. Oklobdžija, Savinjska 3, Celje, popoldan.

FIAT UNO 45, letnik september 85, ugodno prodam. Telefon 29-935.

ZASTAVO 750, 1980 reg. do junija 89, prodam. Vresk, Prušnikova 5, Vojnik.

ZASTAVO 101 GTL, letnik 1986, prodam. Bošnjak, Vojkova 3, Celje.

INVALIDSKI motor, dobro ohranjen, za 80 SM prodam. Marija Iskrač, Dobrovlje 28, Braslovče.

UNO 60 S, karamboliran, prodam. Tel. 21-335, popoldan.

GOLF, nemški, bencin, 1093 cm³, registriran, prva reg. 1977, karamboliran, zelo ugodno prodam. Kavčič, Gasilska 13, (Ostrožno), Celje.

FIAT 750, letnik 87, prevoženih 13.000 km, prodam. Franc Petek, Pongrad 3a, Grize.

OSEBNI avto R TL 4, po delih in Solton Pa 104, ojačevalec, prodam. Franc Gorišek, Teharje 49.

SUZUKI GSX 750, kot nov, konzerviran, menjam za Golf diesel 85-86 letnik z doplačilom. Tel. 27-204.

ZASTAVO 750, karamboliran zadnji del, registrirano do nov. 89, letnik 77, prodam. Pokličite 32-255 ali Zadobrova 35b.

AVTO GOLF ugodno prodam. Drago Devič, Miklošičeva 3, Celje.

GOLF JGL, letnik 1981, prodam za 19 M. Telefon 21-682 popoldan.

JUGO 55, letnik 85, z dodatno opremo, prodam. Telefon 063/723-224.

R 4, star dve leti, prodam. Telefon 34-760 popoldan.

GOLF, letnik 1982, prodam. Telefon zvečer 34-546.

RENAULT 4 za rezervne dele ugodno prodam. Franc Duh, Grobelno, Rakovec.

GOLF, letnik 1979, prodam. Telefon 713-064. Kličite od 18. do 20. ure.

MZ ETZ 250, letnik 1987, cena 400 SM, prodam. Završek, Ljubljanska 95 (kmetijska šola). Informacije vsak popoldan.

stanovanja

STAREJŠE stanovanje v Celju, 62 m², z garažo, vrtom in drvarnico, prodam. Samo resne ponudbe na telefon 35-075 od 18. do 20. ure.

DVOSOBNO stanovanje v Preboldu v bloku, 42 m², s centralno, prodam po ugodni ceni. Vseljivo takoj, telefon 063/823-108.

posest

ATRIJSKO vrstno hišo, v 4. fazi gradnje, prodam v mirnem predelu Žalca. Tel. 33-237, popoldan.

GRADBENO PARCELO, 420 m², primerno za manjšo stanovanjsko ali počitniško hišico, ob asfaltni cesti v Veliki Pirešici ter enokrilno rabljeno okno z roletom, velikosti 110 x 120, prodam. Tel. 776-915.

stroji

NAKLADALCO SIP 17 in Z 750, letnik 1983, karambolirano, prodam. Ogled je možen 15. 1. od 11. ure dalje pri Antonu Knez, Gozdec 18, Vrh nad Laškimi.

AVSTRIJSKO PORAVNALKO, debelino širine 25 cm in poravnalko širine 40 cm, prodam. Telefon 0601/42-565 dopoldan.

TRAKTOR URSUS C 335, dobro ohranjen, ima 1100 delovnih ur, prodam. Informacije in ogled na naslov Adolf Volasko, Završe 11, Dobje pri Planini.

TRAKTOR UNIVERZAL 445, v odličnem stanju, s kompresorjem, ugodno prodam. Miha Fijavž, Bukovlje 14, Stranice.

NOVO ENOOSNO traktorsko prikolico (Ljutomer) ugodno prodam. Košnica 6, Celje.

TRAKTOR IMT 565 de luxe, 70 delovnih ur, prodam. Telefon 063/858-394.

ENOIGELNI OVERLOCK šivalni stroj s trobel-juki, za obentlavanje, prodam. Telefon 33-160.

MOTORNO ŽAGO SAHS DOLMAR 112 prodam. Telefon popoldan 741-256.

SAMONAKLADALCO 15 m³, obračalnik Favorit 220, puhalnik, elektromotor 7.5 KS, prodam. Ivan Slokan, Lava 23, Celje.

MOTORNO žago Stihl prodam. Košir, Goričica 25 Blagovna, Šentjur.

HUSQUARNO 281, prof., novo, prodam za 15 odstotkov ceneje. Vladimir Jegrišnik, Liboje 60.

SILO kombajn Merks II., elektro motor 7.5 KW, malo rabljen, prodam ali menjam za živino, teleta do 200 kg. Tel. 721-799.

TRAKTOR Tomo Vinkovič 18 KM, dobro ohranjen, s priključki, in zaganjač za Audi 50 prodam. Tel. 36-194.

PLANIRNO desko za sneg in zemljo prodam. 745-185.

MIZARSKI stroj, kombiniran, nov, prodam. Branko Markovič, Iršičeva 10, Celje.

TRAKTOR Tomo Vinkovič 18 KM, dobro ohranjen, s kultivatorjem, jermenico, priklopom, prodam. Inf. na tel. 823-236.

TRAKTOR IMT 560 Ferguson, nov, pogon na vsa štiri kolesa, ugodno prodam. Štefan Skale, Javorje 8, Gorica pri Slivnici.

UNIVERZAL 445, prevoženih 2400 ur in Univerzal 445 DT, nov, prodam. Jože Uduč, Planina pri Sevnici.

akustični aparati – glasbila

PEVSKO ozvočenje Montarbo 2x15 OW prodam. Tel. 21-199, dopoldan.

STOLP Fisher (CA-58, CR-58, FM-58) in kasetofon Riz K 3020 prodam. Alojz Cepuš, Pucova 1, Celje.

COMODORE 64 prodam. Tel. 32-051, popoldan.

FOTOAPARAT Canon EOS 650 L z zum objektivom 35-17 mm ter bliskavico (fleš) prodam. Tel. 858-810.

BARVNI TV Gorenje, ekran 67, na daljinsko upravljanje, 3 leta star, prodam. Inf. na tel. 34-198.

VIDEORECORDER Toshiba prodam. Inf. na tel. 36-543 od 17. do 19. ure.

48-basno klavirsko harmoniko, skoraj nova, ugodno prodam. Vili Videc, Zidanškova 11, Celje.

oprema

ŠTEDILNIK, trdo gorivo, levi, rabljen tri mesece, prodam. Planko, Zg. Hudinja 31, Celje.

PRALNI stroj Qbodin prodam za 40 SM. Inf. na tel. 25-388.

OTROŠKO zibelko prodam. Tel. 24-782.

OTROŠKO posteljico, zibko in globoki voziček prodam. Roman Polšak, Gorica 17a, Šmartno v Rožni dolini.

POMIVALNI stroj Gorenje, malo rabljen, prodam. Tel. 742-402.

HLADILNIK zelo poceni. Kvas, Medlog 24, Celje.

HLADILNO skrinjo LTH, 380 l, rabljeno, ugodno prodam. Tel. 36-380.

GARDEROBNO omaro prodam. Tel. 713-485.

OTROŠKI športni voziček ter posteljo poceni prodam. Kličite popoldan na tel. št. 34-872.

REGAL Renata, nov, še zapakiran, 20% ceneje, prodam. Radomir Babič, Čuprijska 7, Celje, popoldan.

živali

KRAVO, brejo, vozno in plemenske telice teže 200 kg, prodam. Bovše 6a, Vojnik.

KRAVO simentalco, brejo v 9 mesecu s četrtim teletom, prodam. Krašovec, Arclin 4, Škofja vas.

FRIZIJE, krava telica, breja z rodovnikom, prodam. Kovač, Dolga gora 22, Ponikva.

VOZNO KRAVO, brejo, drugo tele, prodam. Anton Pušnik, Rove 14, Frankolovo.

2 BREJE KOBILI, prodam. Inf. po tel. 745-222.

gradbeni material

ETAŽNO pač TVT Central, 17 K, prodam. Tel. 33-618.

TRAJNOŽAREČO peč – kamin, novo, ugodno prodam. Tel. 33-333.

ostalo

BARAKO, novo, možno za brunarico, velikost 6 x 4 m, prodam. Janez Rečnik, Cesta na Brdo 17, Šentjur.

PLAŠČ, rjav plišast, št. 40, 250.000 din, prodam. Tel. 776-695.

KAVČ (raztegljiv), malo rabljen, za 80 SM, krznen plašč za 70 SM, barvni TV Grundig, star 9 let, za 300 SM prodam. Tel. 855-549 po 16. uri.

PRIKOLICO za prevoz živine prodam ali menjam za telčke. Cvetko Bezgovšek, Doblatina 13, Laško.

LEVI PREDNJI blatnik in vrata za Golfa, nov tip in priklop za star tip Golfa prodam. Tel. 33-788.

PEČ za etažno centralno kurjavo Emoterm 20, nerabljeno, prodam. Rožman, Na Zelenici 3, Celje, tel. 24-648.

TOVORNO prikolico za osebni avto ali manjši traktor, možen kredit, prodam. Drago 721-520.

SERVIS za montažo vezi na smuči prodam. Stanetova 11, Celje.

KÜPPERSBUSCH 4800 Kcal/H ugodno prodam. Rihter, 32-437.

ŠIVALNI stroj Faf in drobilec koruze prodam. Tel. 741-678.

BREZOVA drva za kamin prodam. Rado Čede, Razbor 9, Dramlje.

VRATA, 10 kom, hrastova, dobro ohranjena, prodam. Telefon 28-174, popoldne.

KRZNENO JAKNO ŠAKAL št. 42, inf.: vsak dan po 14. uri (063) 776-886.

vas vabi v **DISKONT** v Prodajnem centru Levec, kjer boste lahko kupovali nekatera živila, pijače, volno in čistila do 10% ceneje.

Odločite se za nakup smučarske opreme, saj lahko v veleblagovnici Žalec in Prodajnem centru Levec prihranite pri plačilu z gotovino 20%.

SERVIS ZAMRZOVALNIKOV

Če vam skrinja toči, rosi, ledeni, neprenehoma deluje, pokličite 062 512-348.

Garancija!
Kilometrine ne zaračunavamo.

CISTERNO za gnojnico prodam ali menjam za živino. Slavko Sluga, Razbor 12, Dramlje.

PRODAM novo cerado, odmično gred, dve gumi s platišči – vse za Lado 1500 ter rabljeno zamrzovalno skrinjo 210 l, novo zamrzovalno omaro 180 l in mešalni ventil, vodno črpalko za centralno kurjavo »grund fast«. Telefon 761-730 popoldan.

NOV TOMOS AVTOMATIK in glasbeni stolp ugodno prodam. Informacije na telefon 36-938 popoldan.

KIOSK 2 x 2 m² primeren za obrt, ugodno prodam. Ogled popoldan po 14. uri. Marija Strniša, Celje Ljubljanska 58.

CIRKULAR ENOFAZNI, garažna vrata dvizna, nova, poceni prodam. Sukič, 713-930.

AKVARIJSKE RIBE, rastline, opremo, akvarije in kompletno urejene akvarije ugodno prodam. Vili Petaci, Poljčane (062) 815-302.

MLIN NA KAMNE, nov, prodam. Angela Štante, Verpete 13, Frankolovo.

WIEHLEROVE gobeline, uvožene, za izdelavo, prodam. Telefon 36-438 popoldan.

HUMUS rdečih deževnikov odkupujem. Telefon 28-944.

PIANINO FÖRSTER, kompresor s priključki, prodam. Telefon 742-125.

SENO prodam. Polsladko, več ton. Alojz Kincl, Bife Grobelno 21, telefon 744-159.

PLINSKI štedilnik Gorenje, dve plošči, mizo za namizni tenis, smuči ELAN 165 cm, motorno škroplilnico Panonia, moped Tomos avtomatik in sončne kolektorje Gornja Radgona prodam. Telefon 776-619 popoldan, 24-604 dopoldan.

PLINSKI štedilnik Gorenje, dve plošči, mizo za namizni tenis, smuči ELAN 165 cm, motorno škroplilnico Panonia, moped Tomos avtomatik in sončne kolektorje Gornja Radgona prodam. Telefon 776-619 popoldan, 24-604 dopoldan.

PLINSKI štedilnik Gorenje, dve plošči, mizo za namizni tenis, smuči ELAN 165 cm, motorno škroplilnico Panonia, moped Tomos avtomatik in sončne kolektorje Gornja Radgona prodam. Telefon 776-619 popoldan, 24-604 dopoldan.

PLINSKI štedilnik Gorenje, dve plošči, mizo za namizni tenis, smuči ELAN 165 cm, motorno škroplilnico Panonia, moped Tomos avtomatik in sončne kolektorje Gornja Radgona prodam. Telefon 776-619 popoldan, 24-604 dopoldan.

PLINSKI štedilnik Gorenje, dve plošči, mizo za namizni tenis, smuči ELAN 165 cm, motorno škroplilnico Panonia, moped Tomos avtomatik in sončne kolektorje Gornja Radgona prodam. Telefon 776-619 popoldan, 24-604 dopoldan.

PLINSKI štedilnik Gorenje, dve plošči, mizo za namizni tenis, smuči ELAN 165 cm, motorno škroplilnico Panonia, moped Tomos avtomatik in sončne kolektorje Gornja Radgona prodam. Telefon 776-619 popoldan, 24-604 dopoldan.

PLINSKI štedilnik Gorenje, dve plošči, mizo za namizni tenis, smuči ELAN 165 cm, motorno škroplilnico Panonia, moped Tomos avtomatik in sončne kolektorje Gornja Radgona prodam. Telefon 776-619 popoldan, 24-604 dopoldan.

PLINSKI štedilnik Gorenje, dve plošči, mizo za namizni tenis, smuči ELAN 165 cm, motorno škroplilnico Panonia, moped Tomos avtomatik in sončne kolektorje Gornja Radgona prodam. Telefon 776-619 popoldan, 24-604 dopoldan.

PLINSKI štedilnik Gorenje, dve plošči, mizo za namizni tenis, smuči ELAN 165 cm, motorno škroplilnico Panonia, moped Tomos avtomatik in sončne kolektorje Gornja Radgona prodam. Telefon 776-619 popoldan, 24-604 dopoldan.

PLINSKI štedilnik Gorenje, dve plošči, mizo za namizni tenis, smuči ELAN 165 cm, motorno škroplilnico Panonia, moped Tomos avtomatik in sončne kolektorje Gornja Radgona prodam. Telefon 776-619 popoldan, 24-604 dopoldan.

PLINSKI štedilnik Gorenje, dve plošči, mizo za namizni tenis, smuči ELAN 165 cm, motorno škroplilnico Panonia, moped Tomos avtomatik in sončne kolektorje Gornja Radgona prodam. Telefon 776-619 popoldan, 24-604 dopoldan.

MERX
PRODAJNO SERVISNA DELOVNA ORGANIZACIJA
AVTOTEHNIKA
Miklošičeva ulica 5
63000 Celje

- IMV
- CIMOS
- ŠKODA
- WARTBURG
- OPEL KADET
- GOLF

Telefon (063) 25-212

MERX

**ŠAVINJSKI MAGAZIN
ŽALEC**

za vsakogar nekaj

NUDIMO POTROŠNIŠKO POSOJILO za

		odstotki obresti od dolga
POHIŠTVO	6 mes.	0
	9 mes.	20
TEKSTILNO BLAGO	3 ali 5 mes.	0
BELO TEHNIKO, AKUSTIKO, GRADBENI MATERIAL (po seznamu)	5 mes.	0
	ali 8 mes.	20
SMUČARSKO OPREMO, ŠIVALNE STROJE, KOLESA, MOTORNA KOLESA (po seznamu)	5 mes.	0
PREMOG IN PEČI NA TRDO GORIVO	3–12 mes.	preračunane obresti

IZKORISTITE UGODNE KREDITNE POGOJE!

**Sprejemamo naročila za
vsa slikopleskarska dela!**

*V zimskem času do 20 odstotkov
popusta!*

Se priporočamo!

RUDI KOS

Slikarstvo in pleskarstvo
Ulica frankolovskih žrtev 78
CELJE, telefon 33-356

12. JANUAR 1989

DDAM trosobno stanovanje v Šentjuru. Telefon 741-741.

ZGOJITELJICA nujno išče garsonjere ali podnajemniško sobo v okolici Žalca ali Celja. Telefon 713-234 tov. Sabina od 12.30. do 13.10. ure.

ASTNIŠKO stanovanje - 42.5 m² - menjam za enako s centralno ali večje. Telefon 36-649.

ENOSOBNO STANOVANJE s centralno, telefonom menjam za večje. Telefon 31-466.

ZA VARSTVO otroka nudim stanovanje. Javite se osebno ali telefon 774-109 od 18. do 20. ure.

MLAD PAR nujno išče stanovanje na relaciji Rimske Toplice-Dol pri Hrastniku. Šifra: NUJNO.

ŠČEM tro-ali več sobno družbeno stanovanje. V zameno nudim eno in pol - ali dvosobno stanovanje. Telefon 36-276.

ZAPOSLOITEV

ZKUŠENI AKVIZITERJI, če želite postati vodje skupine z dobrim zaslužkom, oglašite se na telefon 713-760.

ZAPOSILIMO 4 ure dnevno samostojno finančno knjigovodkinjo - mlajšo upokojenko. Pogoji: lastni prevoz. Šifra: OBRITNIK PETROVČE.

SPREJMEM v redno delovno razmerje ključavničarja ali elektro varilca. Kovništvo Tovornik Laško. Telefon 730-520.

NATAKARJA ali natakario izkušeno v delu za šankom iščem. OD po dogovoru. Telefon (063) 24-462 po 19. uri.

ZAPOSILIM KV trgovko z živilsko stroko. Informacije zvečer od 18. do 21. ure. Telefon 741-736.

HONORARNO delo nudim komunikativnim osebam. Zaslužek zelo dober, delo je ob sobotah in nedeljah. Šifra: 300 SM.

RAZNO

INŠTRUIRAM matematiko. Telefon 713-595.

INŠTRUIRAM matematiko, fiziko, angleščino. Telefon 21-971.

ROLETE, žaluzije, vertikalne lamelne zavese, izdelujemo, montiramo. Telefon 27-225, 27-742.

IŠČEM varstvo za enoletno punčko. Telefon 33-146.

KRZNENO GALANTERIJO prodajava na celjski tržnici. Informacije telefon 25-388.

VIDEO USLUGE, snemanje dogodkov, poroke, jubileji, šport... presnemavanje video-video, dia-video, super 8 na video, oprema z glasbo po želji, posojanje video kamer, Andrej Supančič, Škapinova 15, Celje, telefon 36-555.

VIDEO SATURN

Nudimo vam vse najnovejšie uspešnice: Comming to America, Presidio, Chery 200, War Birds, Maniac cop, Deltaforce Commando, Preko palube in še veliko drugih. Vsi posnetki so master kvalitete. Garantiramo kakovost. Telefon 063 33-303.

ROLETE in žaluzije - za vse vrste oken in vrat, izdelujemo in montiramo. Telefon (063) 24-296.

IZJEMNA priložnost do 20% popusta za vsa slikopleskarska dela v zimskem času. Srečno 1989. Telefon 33-356.

IŠČEM DRUŽABNICO za kozmetično dejavnost v Celju. Imam lasten, zelo primeren prostor in druge pogoje za omenjeno dejavnost s telefonom. Možna tudi samo popoldanska dejavnost. Ponudbe pod šifro: KOZMETIKA.

NEMŠKEGA OVČARJA, starega 3 leta, dobrega čuvaja, podarim ljubitelju živali. Telefon 711-557 popoldan.

GREMO V KINO

REDNI KINO TITOVO VELENJE

12. 1.: HEROJI IN TEROR - ameriški film
13. 1.: ZALJUBLJENI LUKA - ameriški film
14. in 15. 1.: LEGENDA O ZLATI OGRlici - hongkonški film
16. in 17. 1.: RDEČA VROČICA - ameriški film
18. 1.: STABILIZATOR - ameriško-indonezijski film

Nočni program

12. in 13. 1.: ZVEZDA PORNO FILMA - ameriški film
Video nočni program

14. in 15. 1.: GINGERJEV POJAV - ameriški film
KINO DOM KULTURE

16. 1.: BRATA PO MATERI - jugoslovanski film
KINO ŠOSTANJ

14. 1.: BESTSELLER - ameriški film
15. 1.: ZALJUBLJENI LUKA - ameriški film
18. 1.: RDEČA VROČICA

Nočni program

14. 1.: ZVEZDA PORNO FILMA - ameriški film
KINO ŠMARTNO OB PAKI

13. 1.: LEGENDA O ZLATI OGRlici - hongkonški film
17. 1.: ZALJUBLJENI LUKA - ameriški film

Nočni program

15. 1.: ZVEZDA PORNO FILMA - ameriški film
KINO ŠKALE

15. 1.: LEGENDA O ZLATI OGRlici - hongkonški film
KINO ŠMARJE

12. 1.: DAMA IN DETEKTIV - ameriški film
13. 1.: ZVEZDNE STEZE, 4. del - VRNITEV DOMOV - ameriški film
13. 1.: JUMPIN' JACK FLASH - ameriški film

14. in 15. 1.: RDEČA VROČICA - ameriški film
KINO ROGAŠKA SLATINA

12. in 13. 1.: PREMLAD ZA SMRT - ameriški film
14. in 15. 1.: NINJA IN TRI-NAJST KONJORJEV - hongkonški film

ROJSTVA

Rojenih je bilo 19 dečkov in 23 deklic.

Velenje
Rodilo se je 29 dečkov in 26 deklic.

Jana
takšna kot vam je všeč

NOVI TEDNIK
63000 CELJE
Trg V. kongresa 3a

TEČAJ bioenergije skozi duhovni razvoj 14. in 15. januarja 1989 v Titovem Velenju. Vodi Slavko Masne. Prijave 854-344 ali 854-801.

PREPROST kmečki fant z mehanizirano kmetijo v okolici Rimskih Toplic bi rad spoznal deklo do 30 let, ki bi bila pripravljena priti k meni na kmetijo. Ponudbe pod šifro: LJUBEZEN JE VEČNA.

ŽELIM spoznati prijatelja od 35 do 40 let po možnosti z manjšo kmetijo. Otroci niso ovira. Šifra: MIRNO ŽIVLJENJE.

V ŠENTJURJU ali bližnji okolici iščem varstvo za enoletnega otroka. Telefon 741-338, popoldne.

16. 1.: DOM ZA OBEŠANJE - jugoslovanski film
17. 1.: SILA MOČI - ameriški film

Nočni program

13. in 14. 1.: ZAPELJEVANJE POLETI - japonski film
KINO UNION

do 18. 1.: UMZANI PLES - ameriški film
KINO MALI UNION

do 14. 1.: NAJVEČJI BANČNI ROP - angleški film
16. 1.: PUSTINJSKI LEV - libijski film

KINO METROPOL

12. do 15. 1.: EROTSKI TIP do 15. 1.: BORDEL - ameriški film

16. 1.: BESTSELLER - ameriški film
KINO METROPOL

POČITNIŠKA MATINEJA
14. 1.: PEKEL V ŠOLI - ameriški film

16. 1.: SMRKCI - ameriški film
17. 1.: KRALJ DISCA - ameriški film

18. 1.: DAKOTA HARIS - ameriški film
KINO DOM

12. do 15. 1.: BOGOVI SO PADLI NA GLAVO - boevanski film

12. do 15. 1.: ROKSANA - ameriški film
16. 1.: PEKEL V ŠOLI - ameriški film

KINO VOJNIK

15. 1.: PEKEL V ŠOLI - ameriški film

TALNE OBLOGE
(itison, tapison, preproge)

Hitro, zanesljivo in temeljito čistim

JOŽE GLOJNARIČ,
Na Otoku 2, Celje,
tel. (063) 25-474

POROKE

Velenje
Poročila sta se Zvonko PAJEK, rudar iz Miličanov in Vera ZLATAREK, gospodinja iz T. Velenja.

Zalec
Poročili so se: Mirando FLEBE iz Kaplje vasi in Valerija SLOGAR, iz Vrbja, Franc ARZENŠEK, iz Arje vasi in Irena LIPOVŠEK, iz Levca.

SMRTI

Celje
Umrli so: Jože JEZOVSČEK, 52, Zreče, Marija ZVEGLIČ, 84, Lukovec, Desanka MLAKAR, 33, Celje, Marija KERNER, 85, Vinska gorica, Zdravko DUNAJ, 39, Zalec, Alojz PODVRATNIK, 75, Celje, Marija HOHNJEK, 62, Celje, Antona KOPUŠAR, 85, Celje, Jo-

V SPOMIN

Mineva drugo leto odkar je umrla

MARIJA GLUŠIČ

Male Braslovče 11

ki je bila človek z zlatim srcem.

Žaluoja svakinja

žefa KUMER, 77, Pečovnik, Mihael ŠKOBERNE, 69, Podgrad, Janez KOLENC, 80, Homec, Ivana BLAZINŠEK, 58, Konjsko, Štefan PREKORŠEK, 80, Zalec, Janko KAPUSTA, 65, Slance, Ivan GABROVEC, 75, Zvodno, Friderik DROBNAK, 64, Boletina, Nežka CERVAN, 83, Celje, Klara BERTONCELJ, 85, Celje, Olga VRHOVEC, 78, Celje, Alojzija PEZDEVŠEK, 77, Celje, Frančišek ORTL, 78, Topovlje, Julijana NOVAK, 86, Predenca, Kristina COLNARIČ, 59, Brneca, Vladislav BIRSA, 75, Rogaska slatina, Franc REZAN, 80, Trnovlje, Vladimir MOČNIK, 38, Rogatec, Angela SAJOVIC, 71, Celje, Jožef ČOKL, 48, Pristava, Alojzija ROMIH, 78, Babna gora, Emilija KOVACIČ, 83, Celje, Elizabeta KRIVEC, 81, Gorica, Srečko FERME, 11, Cerovec, Rudolf MLAKAR, 68, Celje, Marija ZORIN, 65, Zg. Gabernik, Marija PACNIK, 32, Stražica.

Šentjur

Umrli sta: Antonija HARINSKI, upokojenka iz Tratne pri Grobelnem, 81, Kristina KOZOLE, kmečka upokojenka iz Jelc, 89 let.

Velenje

Umrli so: Ernest Švajger, upokojenec iz Vojnika, Anton ZUPANC, upokojenec iz Bukovčaka, Olga MARŠIČ, upokojenka iz Braslovč, Gabrijela KOZMUS, gospodinja iz Slivnega, Milan BOŽIČ, upokojenec iz Celja, Stjepan MACEK, upokojenec iz Šostanja, Janez CERV, upokojenec iz Smartna ob Paki, Ivan PRAPROTNIK, upokojenec iz T. Velenja, Matilda PRIBIČNIK, gospodinja iz Paškega Kozjaka, Aleksander DŽORDŽEVIČ, upokojenec iz T. Velenja, Franc Pišlar, upokojenec iz Rog. Slatine.

Zalec

Umrli so: Edeltrud FIŠER, druž. upokojenka, 74, iz Žalca, Ivana SVET, 85, upokojenka iz Ločice ob Savinji.

Veterinarska dežurstva

VETERINARSKA POSTAJA CELJE: Delovni čas veterinarjev na veterinarski postaji v Celju je od 6.30 do 14.30 ure, redna dopoldanska ambulanta za male živali pa je od 8. do 10. ure. Dežurna služba je organizirana v popoldanskem in nočnem času neprekinjeno. Telefon: 34-233.

VETERINARSKA POSTAJA ŽALEC: Na veterinarski postaji v Žalcu je redni delovni čas veterinarjev od 6. do 14. ure, neprekinjeno dežurstvo za celo občino pa je od 14. do 6. ure zjutraj naslednjega dne. Dežurstvo je organizirano tudi ob koncu tedna in ob praznikih. Telefon: 714-144.

VETERINARSKA POSTAJA MOZIRJE: Na veterinarski postaji v Mozirju je redni delovni čas veterinarjev od 7. do 14. ure vsak dan, razen ob nedeljah, redna dopoldanska ambulanta za male živali pa je od 7. do 9. ure.

VETERINARSKA POSTAJA ŠENTJUR: Delovni čas veterinarjev na veterinarski postaji v Šentjuru je od 7. do 15. ure, od 15. do 7. ure zjutraj naslednjega dne pa je organizirana dežurna služba. Danes bo še dežural mag. Franc Kovač, Ul. T. Seliškarja 10, telefon 741-243, od jutri, 13. januarja dalje pa bo dežural dipl. vet. Jože Pangerl na veterinarski postaji Šentjur, telefon: 741-041.

VETERINARSKA POSTAJA SLOVENSKE KONJICE: Delovni čas veterinarjev na veterinarski postaji v Slovenskih Konjicah je od 7. do 12. ure, od 15. do 7. ure zjutraj naslednjega dne pa je organizirana dežurna služba.

VETERINARSKA POSTAJA LAŠKO: V občini Laško je veterinarska služba organizirana v rednem dopoldanskem času od 7. do 15. ure na veterinarskih postajah v Laškem in v Radečah. Dežurstvo je od 15. do 7. ure zjutraj naslednjega dne za celo občino na veterinarski postaji Laško, telefon: 730-068. V primeru odsotnosti veterinarja v času dežurstev lahko pustite sporočilo pri vratarju Pivovarne, telefon: 730-030.

KOMUNALA CELJE

Delovna skupnost skupnih služb

objavlja prosta dela in naloge

sodelavca na področju gradnje informacijskega sistema

Od kandidatov pričakujemo:
- visoko ali višjo izobrazbo ekonomske ali druge ustrezne smeri s 3 do 5 let izkušenj na področju informatike,
- poznavanje sodobnih metodologij pri gradnji informacijskih sistemov, sodobnih programskih orodij, poslovnega sistema in aktivno znanje angleškega jezika.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim opisom dosedanjega dela pošljite v 15. dneh na naslov:
KOMUNALA Celje, kadrovsko organizacijski sektor, Mariborska 2, Celje.

NOVI TEDNIK

Uredništvo: Celje, Trg V. kongresa 3 a, tel. 29-431. Glavni urednik in direktor TOZD Boris Rosina. Odgovorni urednik Novega tednika Branko Stamejčič. Odgovorni urednik Radia Celje Mitja Umnik. Redakcija: Marjela Agrež, Tatjana Cvirn, Brane Jeranko, Ivana Stamejčič, Nada Kumer, Edi Masne, Brane Piano, Rado Pantelič, Mateja Podjed, Milena Brečko Poklič, Franček Pungertič (pomočnik odg. ur. RC), Zdenka Stopar, Srečko Šrot (pomočnik odg. ur. NT), Janez Vedenik, Tone Vrabl, Vojko Zupanc. Tehnični urednik Franjo Bogadi. Izhaja vsak četrtek. Tisk: ČGP Delo, Ljubljana.
Cena posameznega izvoda je 1.200 dinarjev. Individualna letna naročnina je 50.400 dinarjev, polletna 25.200 dinarjev. Za tujino je letna naročnina 124.800 dinarjev, za delovne organizacije pa 62.400 dinarjev. Št. žiro računa 50700-603-31198 - ČGP Delo Ljubljana, TOZD Novi tednik Celje.
Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

NOVI TEDNIK

NAROČILNICA

Podpisani _____

kraj _____ ulica _____ št. _____

pošta _____ naročam časopis »NOVI TEDNIK«

Začnite mi ga pošiljati dne _____

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

V _____ dne _____

podpis naročnika

Matija Pelko – oče rudarjev

Direktor laškega rudnika je praznoval 80-letnico

Nedaleč od poslovne zgradbe laškega rudnika, v t. i. rudniški vili živi sam dipl. ing. rudarstva Matija Pelko, upokojeni direktor laškega rudnika. Do njega sta me pospremili njegovi sosedi Marica Lesjak in Alojzija Štraus, ki sta skrivali šopek rož. V dobri družbi je vedno lepo in tako je bilo tudi tokrat.

Pozvonili smo in čakali. Ni bilo dolgo, ko se zasliši prijazen glas.

»Glej, glej piške! Ste pa le prišli!«

Tako nas je željno pozdravil in nas brž povabil na toplo. Spogledamo se in ustnice se razležejo.

Sedaj nič več ne dvomim, da so ga imeli knapi radi, kot so mi pripovedovali, predno sem šel k njemu. In da so ga za ata imeli tudi ne. Iz hladne veže pridemo v njegov dnevni prostor, ki je hkrati tudi kuhinja. Tu je Matija preko dneva, zlasti pozimi, ko se greje ob toplim štedilniku na premog. Kako bi drugače? Le tako je ostal z njim v najbolj pristni zvezi tudi sedaj, na jesen življenja. V njem vidi svoj trud, 22 let, kolikor jih je vložil v razvoj laškega rudnika. Pa čeprav danes premog plača v celoti.

Potem Matija skrbno potegne iz bukke na dan popisani list papirja in prične se njegova zgodba. V šoli bi temu rekli »švingl cegle«, saj je na njem napisano le tisto najnujnejše. Rodil se je premožnima staršema v Zagorju, od koder ga je pot peljala v Ljubljano na realko, kasneje pa še na rudarski oddelek Tehnične fakultete v Ljubljani.

»Že vseskozi me je zanimalo podzemlje,« pripoveduje. Kakopak. Temu je delno botrovalo tudi njegovo poreklo. Zasavski revirji. Še dandanes mu ni žal, da je bil rudar. V tem poklicu je našel vse. Najprej ga je pot zanesla v Rtanj. V Sloveniji je bilo pred 2. svet. vojno težko za zaposlitev. Seleta leta 1939 mu je z očetovo pomočjo uspelo priti v Trbovlje, kjer je pri

rudniku izobraževal delavce za različne kvalifikacije, dokler ni po končani vojni prevzel enega od oddelkov trboveljskega rudnika z 800 zaposlenimi in na koncu še

težavnejši in prav zato je iz laškega rudnika izšla množica dobrih strokovnjakov za različna področja. Tudi kvaliteta je bila izredna, saj je bil laški premog med najboljši-

zapisano, da je med drugim opravljal tudi funkcijo podpredsednika občinske skupščine Laško in še vrsto drugih funkcij. Nazadnje je bil predsednik Krajevne konference Zveze borcev Rečica. Svojo pripoved zaključuje:

»To je bilo v kratkem, kar bi se Pelko imel za skajlat.«

Povprašam ga še, kako

Sosedi Marica Lesjak (na levi) in Alojzija Štraus (na desni) na obisku pri Matiji Pelku.

mesto šefa celotne proizvodnje rudnika Zagorje.

Tudi njemu niso mirno tekla leta NOB. Bil je borec Kamniško-zasavskega odreda, kasneje pa še starešina podoficirske šole 4. operativne cone. Tudi njemu so stregli po življenju. Za las je ušel nemški krogli. Kot sedaj razmišlja je zmagal razum nemškega oficirja. Morda sreča.

Njegove prisposobe so včasih kar malo preveč smešne. Tudi tale:

»S'n jo pogledu, ku piška o svätém Jakob, ko je najbolj vroče.«

To je bilo takrat, ko sta se prvič videla z njegovo ženo mesec dni pred iztekom II. svetovne vojne.

Z njo je leta 1949 prišel v rudnik Laško in se zaposlil kot direktor in glavni inženir. Povedati ve, da je bil laški rudnik zaradi svojih arhitektonskih posebnosti dosti

mi v Sloveniji. Vseskozi je glavno skrb namenil zagotavljanju jamskih zalog. Tako je bilo v času njegovega vodenja odprtih vseh pet znanih polj in sicer Govce, Jedrt, Terezija, Klara in Tomaž. Iz svoje beležke pa je potegnil tudi podatek, da je 1960 bila dosežena največja letna proizvodnja premoga v zgodovini laškega rudnika in sicer 134 tisoč ton.

Čeprav se je Matija Pelko leta 1970 upokojil, je še vrsto let spremljal razvoj rudnika. Potrlo ga je, ko je izvedel, da so ga leta 1975 že nameravali zapreti. Da temu ni tako, gre zahvala sedanjemu direktorju Semetu, ki je s svojo žilavo upornostjo, kot pravi ing. Pelko, vlagal kar največ v raziskave in obstoj rudnika.

List papirja je že prevesil v zadnji del. Tu je bilo še

preživlja jesen življenja. Dandanašnji, kot pravi, mu ničesar ne manjka, vendar pogreša ženo, s katero sta živel skupaj 42 let. Danes mu malo škodi, ker so ga vseskozi preveč stregli, zato ni več nobenega gospodinjanskega dela. Soseja Režika mu vsak dan prinaša hrano iz laškega zdravilišča, za zajtrk in večerjo si pa nekaj prinese sam iz trgovine.

»Moj hobi so tudi piške, ki jih rad aham. Kadar pride domov hčerka Majda iz Luče, je zame pravi praznik. Pride vsakih štirinajst dni. Takrat skuha, mi opere, zlika in tudi »fugloš« pospravi.«

Najin klepet je hitro minil. Marica in Alojzija sta mu izročili šopek nageljnov. Osem jih je bilo. Vsak za deset let. Nazdravili smo še in mu čestitali.

VLADO MAROT

LISTAMO PORUMENELE STRANI

Zbiranje
Milod Likar

Narodni dnevnik, 4. januar 1909

Celjski Nemci provocirajo slovensko okolico s tem, da prirejajo na sankah izlete v okolico in povsod skozi slovenske vasi tulijo »heil«, »nieder mit den Windtschen« (doli s Slovenci), »aufbiks slovenske svinj« itd. Ne bomo tega dalje mirno trpeli in bomo celjsko nemško svojat, četudi so med njo celo »fineženske in razni uradniki, kaznovali kakor se kaznuje malopridne paglavce!

Iz mesta se nam poroča: včeraj se je pripeljala celjska tolpa Nemcev na 4 do 5 skupaj zvezanih saneh v mesto. Heilali so, kričali in trobentali – tako, da je bilo vse na nogah. Ako Nemci hočejo s tem svojo narodnost in fino kulturo pokazati – svobodno jim. Čudimo se samo, da celjska policija takih stvari ne vidi, med tem ko takoj zapre vsakega kmečkega fanta, če le ob belem dnevu zavriska na ulici.

Narodni dnevnik, 12. januar 1909

Celjskim društvom v pomislek Kakor smo zvedeli, se vrši letošnji občni zbor »Savinjske podružnice Slovenskega planinskega društva« v Celju. Ali bi ne bilo umestno, ako bi ob tej priliki vsa celjska in okoliška Narodna društva imela kako večjo prireditev v korist te podružnice. Znano je vsem, kako je postopala večina štajerskega deželnega zbora napram prošnjam »Savinjske podružnice« za podporo. Že prej dovoljeno podporo 1000 K so zavrgli in komaj se je posrečilo dr. Hraševcu in tovarišem priboriti borih 200 K (celoletna naročnina Narodnega dnevnika je znašala 25 K). Nemci delajo na vse kriplje proti Savinjski podružnici. Vsakomur je še v spominu, da je postavila podružnica lani udobno in prostorno planinsko stavbo na Okrešlju – Frischaufov dom. To je stalo primeroma zelo dosti.

Da bi prišli do denarja, bi lahko v Celju in drugod prirejali »Planinske ples«. Tukaj je tudi lepo polje za delovanje narodnih dam in gospodov. Planinke, planinci, rodoljubke, rodoljubi vseh stanov, vseh političnih struj – vse naj družijo dejstvo: v bran za naše slovenske planine.

Bodice

Med »najstrožje tajne« sodijo tudi imena pobudnikov metanja peska v oči.

Za razbremenitev gospodarstva je najprej treba razbremeniti stolčke, govorniške mikrofone in službena vozila.

Pri gospodarskih problemih nimamo čarobne palice, uporabljamo pa »čarobne procese« pri neupravičenem bogatenju.

Blagor čebelar, one se vsaj na zimo znebi jo trotoev.

Kot da so birokrati rojeni v znaku leva – vedno hočejo levji delež.

MARJAN BRADAČ

SHALOM IZRAEL!

Piše Branko Leban

Ob severni obali Mrtvega morja je opazna bližina jordanske meje, ker se vrtili okrog precej vojske, na to pa opozarjajo tudi ovire na cesti Amman-Jeruzalem in nekaj na novo ustanovljenih kibucov, ki se vedno gradijo na strateško pomembnih področjih. Vendar tudi tu ni opaziti nekega večjega reda v vojski, ker ni redek primer vojakov in vojakinj, štopajočih ob cesti, s tem da še

strojnic ne odložijo.

Pot ob zahodni obali Mrtvega morja proti jugu vodi mimo Kumrana (Qumeran), znamenitega arheološkega najdišča. Tu sta dva beduinska pastirja l. 1947 našla v votlini sedem posod z biblijskimi teksti, pozneje pa so odkrili še pergamente z imeni skrivališč trezorjev porušenega templja v Jeruzalemu. Pri nadaljnjih odkopavanjih so našli

razvaline celega samostana iz 2. st. n. št. Vsi ti predmeti so bili skriti pred Rimljani in 2000 let nedotaknjeni.

Cesta pelje dalje med solnimi nanosi Mrtvega morja, pod strmimi gorami, katerih vrhovi so v bistvu le nekaj metrov nad morsk gladino. Po pobočjih je opaziti precej kozorogov. Potniku se oči prijetno spočijejo v zelenju kibuca Ein Gedi, ki je bil zgrajen na sami bivši izraelsko-jordanski meji, o čemer pričajo zapuščene carinarnice.

Masada – Harvot Mezada – Gora trdnjava

Masada se sicer ne nahaja na okupiranem zahodnem bregu, vendar je neke na tem koncu dežele, zato bom pričevanje o njej podal na tem mestu.

Masada je gora trdnjava, židovska Sutejska, židovski Leningrad. Simbol boja Davida z Goljatom, simbol nepokorljivosti nekega ljudstva. Ko bo padla Masada, bo padel Izrael, kot se je pred 1900 leti že enkrat zgodilo. Toda cena je bila visoka, mnogo višja, kot je zavojevalec osvojitev Masade pomenila.

Med Židi po svetu je dolga stoletja krožila legenda o junaškem upiranju skoraj tisočih Židov rimski vojski na Masadi. Ti naj bi se tukaj po padcu Jeruzalema l. 70 še tri leta borili in v brezizhodni situaciji raje naredili kolektivni samomor, kot da bi padli v suženjstvo. Iz opisov Jožefa Flavija se je točno vedelo, kako naj bi ta Herodova trdnjava izgledala, vendar nihče ni vedel, kje naj bi ta gora dejansko bila, če ni bil vse skupaj le mit.

Robinson je l. 1838 končno le opazil mizasto goro nad Mrtvim morjem, ki je nekako ustrezala opisu, vendar je Sandel šele l. 1905 z odkritjem akvaduktov dokončno zavrgel vse dvome o resničnem obstoju Masade. L. 1932 je Szoltan našel tudi lokacijo

rimskih kampov. Intenzivna odkopavanja so se vršila v času od l. 1963 do 1965, ko so odkopali 97% trdnjave s kilometri zidov. 700 zapisi v hebrejščini, aramejščini, grščini in latinščini in 4000 kovanci iz tistih časov. Kopalo je tisoč prostovoljcev iz 28 držav in v dveh letih so opravili delo 26 let.

Masada je dosegljiva po kopnem le po Kačji stezi z vzhodne strani, danes pa tudi z gondolsko vzpenjačo. Hoja po tej stezi v neznosni vročini, to je infarkt. Kako so ljudje zdržali tri leta v teh prekleth razbojenih skalah, povprečnemu človeku sprisloph ne more biti jasno.

O vodi danes ni ne duha ne sluha, zgoraj pa so ostanki kraljeve palače, visečih vrtočin in sinagog in kopališč. Herod je pri gradnji računl, da bi moral tu preživeti tudi nekaj let v primeru revolta lastnega ljudstva. Napada Kleopatre iz Egipta. Toda od koda? Rešitev je bila ta, da so wadije, ki imeli pozimi vodo, z akvadukti usmerili v ogromne cisterne, vklesane v živo skalo in zatesnjene z malto.

Cisterne so bile sicer sto metrov niže od trdnjave in nošenje vode je bilo dokaj naporno, vendar je bila pot do njih skrita in zavarovana. Oskrba z vodo je bila tako celoletno brezhibna, kljub temu, da devet mesecev ne pade tu niti kaplja dežja. V trdnjavi je bilo tudi petnajst skladišč za hrano.

Vse to je bilo zgrajeno za kralja, vendar zgodovino Masade pisale ljudske množice. Po Herodovi smrti so trdnjavo zavzeli Rimljani, l. 66 pa so jih pregnali uporniki pod vodstvom Menachema hen Yehude. To je bil začetek velikega židovskega upora proti Rimu, katerega posledica je bila padec Jeruzalema l. 70 in porušitev Salomovega drugega templja. Sinovi Izraela so postali sužnji, le 967 ljudem je uspelo na zatočišče na Masadi. Kraljeve palače so porušili, tako da je bilo prostora za vsa stolpih pa so imeli delavnice.

Masada – v ozadju Mrtvo morje.